

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SOSNOWCU**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I
SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ**

MIASTA SOSNOWCA

w 2024 roku

MARZEC 2025

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizuje zadania (zamierzenia, przedsięwzięcia, kontrole, wizytacje) zgodnie z posiadanymi kompetencjami w oparciu o ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej /Dz. U. z 2024 r., poz. 416/.

Uzupełnieniem realizowanego nadzoru sanitarnego jest prowadzona działalność promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Realizowane programy i akcje prozdrowotne wynikają z potrzeby popularyzowania podstawowych zasad higieny, racjonalnego odżywiania, szczepień profilaktycznych oraz metod zapobiegania chorobom zakaźnym, ograniczania używania substancji psychoaktywnych, zapobiegania zakażeniom HIV oraz promowania odpowiedzialnych postaw i unikania ryzykownych zachowań.

Raport o stanie sanitarnym miasta Sosnowca w 2024 roku wskazuje najistotniejsze problemy zdrowia publicznego występujące w ubiegłym roku.

Treść raportu służy podejmowaniu dalszych działań w kierunku poprawy stanu zdrowia publicznego oraz doskonalenia działalności jednostki.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Sosnowcu
dr n. med. Barbara Koleżyńska

Spis treści

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŻNYCH	4
STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH.....	23
STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	27
OCENA JAKOŚCI WODY	42
STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH	50
STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY	56
STAN SANITARNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH.....	69
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	74
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	84
INTERWENCJE MIESZKAŃCÓW MIASTA.....	105

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŻNYCH

CHOROBY ZAKAŻNE

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku *o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń oraz chorób zakaźnych u ludzi*, lekarze mają obowiązek zgłaszania przypadków 59 chorób zakaźnych, jednostek i zespołów chorobowych, a Państwowa Inspekcja Sanitarna odpowiedzialna jest za rejestrowanie tych zgłoszeń.

Ochrona zdrowia publicznego przed szkodliwymi i uciążliwymi czynnikami oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych to kluczowe zadania, które stoją przed Państwową Inspekcją Sanitarną.

W 2024 roku zarejestrowano 5355 przypadków chorób zakaźnych, co stanowi znaczący spadek w porównaniu do roku 2023, kiedy to liczba zachorowań wyniosła 13 183. Taki wynik może świadczyć o skuteczności działań prewencyjnych oraz większej świadomości zdrowotnej mieszkańców Sosnowca.

Zjawisko to może również świadczyć o poprawie efektywności działań edukacyjnych, sanitarno-epidemiologicznych oraz stosowaniu nowych metod monitorowania i kontroli rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Liczba zachorowań w latach 2020 – 2024.

Lp.	Zachorowania		Liczba przypadków				
			2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
1.	Salmonelloza	zatrucia pokarmowe	17	16	12	11	19
		inne zakażenia pozajelitowe	1	2	0	1	4
2.	Inne bakteryjne zakażenia		27	100	81	91	67
3.	Lamblioza		4	4	11	6	1
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe		25	67	122	49	100
5.	Biegunka	ogółem	101	231	148	148	271
		w tym u dzieci do lat 2	43	62	37	32	52
6.	Mikobakteriozy – inne i BNO		0	2	0	2	0
7.	Listerioza		2	1	0	3	2
8.	Krzusiec		4	1	2	1	106
9.	Płonica (szkarlatyna)		35	12	51	270	230
10.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	ogółem	29	23	39	36	46
		w tym róża	29	22	35	33	28
11.	Choroby przenoszone drogą płciową		11	9	6	19	21
12.	Borelioza z Lyme		5	64	71	99	83
13.	Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0	0
14.	Choroba Creutzfeldta-Jacoba		0	1	0	0	1

15.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		9	10	22	18	9
16.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu		1	4	8	15	24
17.	Gorączka Denga klasyczna		1	0	0	2	1
18.	Ospa wietrzna		384	343	1175	873	784
19.	Odra		2	0	2	1	2
20.	Różyczka		1	0	4	3	0
21.	WZW typu A		1	2	2	0	0
22.	WZW typu B		0	3	15	10	0
23.	WZW typu C		8	19	30	16	15
24.	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	1	3
25.	Nowo wykryte zakażenia HIV		0	0	5	12	22
26.	Świnka		2	0	5	10	5
27.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych	3	0	2	2	5
		posocznica	1	1	6	8	14
		inna określona i nie określona	1	1	11	7	8
28.	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych	0	0	0	0	0
		posocznica	0	0	0	0	1
		inna określona i nie określona	0	0	0	1	5
29.	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	0	0	0	53	134
		W tym dzieci do lat 2	0	0	0	26	69
30.	Grypa	ogółem	1475	586	6265	9203	1213
		w tym grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	0	0	0	199	1213
31.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		5187	18618	12103	2171	2120
32.	Gruźlica		35	39	43	40	38
RAZEM			7958	20159	20241	13183	5354

Na podstawie danych zawartych w tabeli można stwierdzić, że:

- w latach 2021-2022 odnotowano znaczny wzrost zachorowań w stosunku do 2020 roku oraz lat 2023-2024r. /na wartość tą wpłynęły głównie zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)/;
- w 2024 roku ogólna liczba zachorowań spadła 4-krotnie w stosunku do lat 2021-2022 oraz ponad 2-krotnie w stosunku do roku 2023;
- zanotowano znaczny wzrost zachorowań na Krztusiec /106 przypadków, podczas gdy w poprzednich latach pojedyncze zachorowania/ oraz na Zakażenia wirusem RSV /134 przypadki w 2024 r. – 53 w 2023 r. /;
- w 2023 i 2024 r. zanotowano znaczny wzrost zachorowań na Płonicę (szkarlatyna) /ponad 200 przypadków, podczas gdy w poprzednich latach kilkanaście, kilkadziesiąt/;
- zaobserwowano na przestrzeni lat sukcesywny wzrost zachorowań na AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności oraz wzrost Nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV.

W stosunku do 2023 roku odnotowano spadki zachorowań na:

• WZW typu B	– o 100%
• Grypę	– o 86,85%
• Lambliozę	– o 83,33%
• Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	– o 50%
• Świnę	– o 50%
• Inne bakteryjne zakażenia	– o 26,37%
• Płonicę (szkarlatynę)	– o 14,81%
• Ospę wietrzną	– o 10,20%

oraz wzrosty zachorowań na:

• Krztusiec	– o 10500%
• Chorobę wywołaną przez <i>Haemophilus influenzae</i>	– o 500%
• AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności	– o 200%
• Zakażenia wirusem RSV	– o 152,83%
• Wirusowe zakażenia jelitowe	– o 104,08%
• Biegunkę	– o 83,11%
• Nowo wykryte zakażenia HIV	– o 83,33%
• Salmonellozę (zatrucia pokarmowe)	– o 72,73%
• Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu	– o 60%
• Chorobę wywołaną przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	– o 58,82%

CHOROBY ZAKAŻNE WIEKU DZIECIĘCEGO:

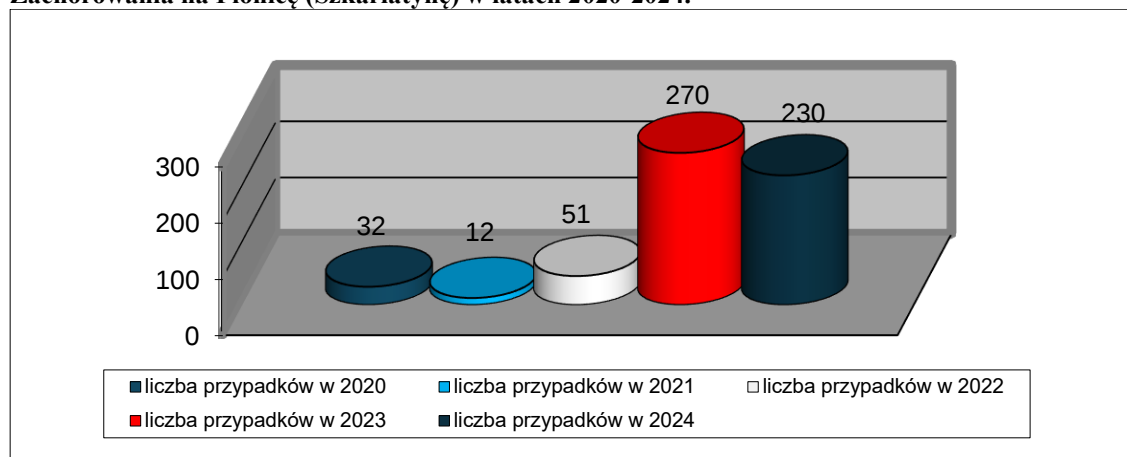
- **784 przypadków Ospy wietrznej** /spadek o 10% zachorowań/ – współczynnik zapadalności wyniósł 466,78/100 000 mieszkańców.

Chorowały: dzieci od 0 do 14 lat – 712 dzieci /w tym zaszczepionych – 15 dzieci (1,92%): I dawką - 5 dzieci, II dawkami – 10 dzieci/, młodzież 15-19 lat – 16 osób, dorośli w wieku 20- 74 lat – 55 osób /w tym zaszczepiona 1 kobieta II dawkami/, dorośli w wieku 75 lat i więcej – 1 osoba.

- **230 przypadków Szkarlatyny** – współczynnik zapadalności wyniósł 131,07/100 000 mieszkańców.

Chorowały: dzieci w wieku od 1 do 14 lat – 218 dzieci, młodzież w wieku od 15- 19 lat – 1 osoba, dorośli w wieku 20 - 64 lat – 11 osób.

Zachorowania na Płonicę (Szkarlatynę) w latach 2020-2024.

- **5 przypadków Nagminnego zapalenia przyusznic (Świnka)** – współczynnik zapadalności wyniósł 2,28/100 000 mieszkańców.

Chorowały: kobiety w wieku lat 18, 36, 47, chłopcy w wieku lat 6, 8 /w tym zaszczepiona – 1 osoba II dawkami/.

- **2 przypadki Odry** – współczynnik zapadalności wyniósł 1,14/100 000 mieszkańców.
Chorowała – kobieta w wieku 23 lat oraz mężczyzna w wieku 31 lat /niezaszczepieni/.

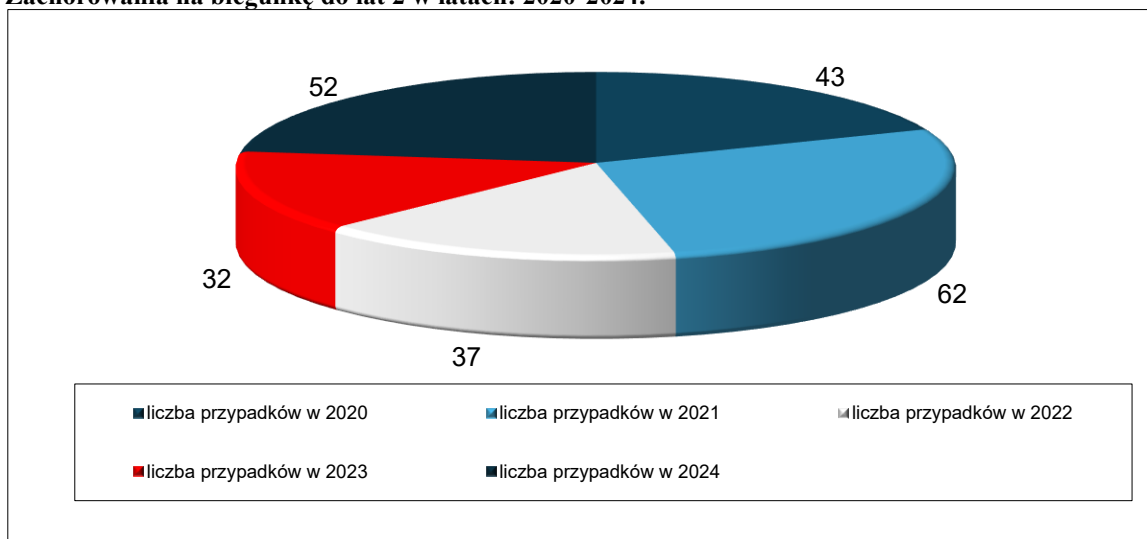
W roku 2024 nie odnotowano zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat.

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU POKARMOWEGO

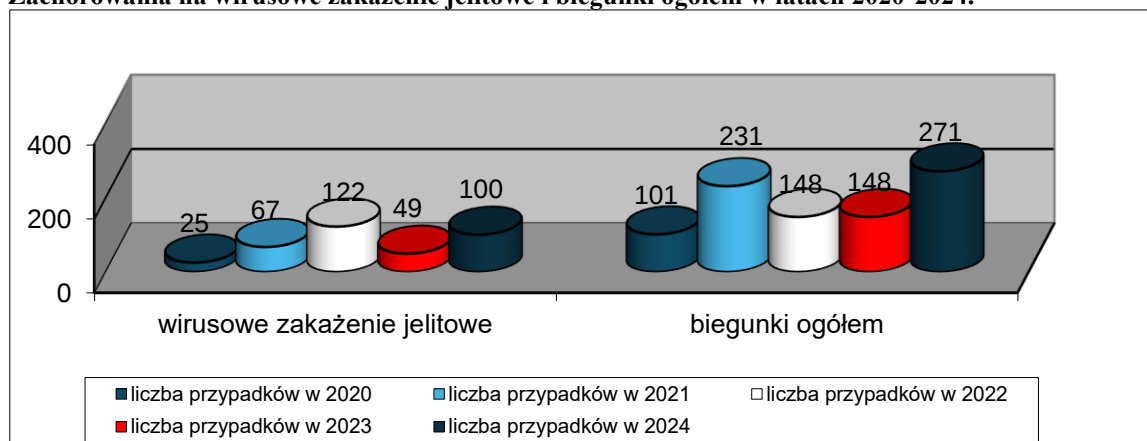
Do PPIS w Sosnowcu zgłoszono:

- **219 przypadków biegunek powyżej 2 lat /o nieokreślonej etiologii zachorowań/** - współczynnik zapadalności wyniósł – 124,89/100 000 mieszkańców.
- **52 przypadki biegunki u dzieci do lat 2** - współczynnik zapadalności wyniósł – 29,63/100 000 mieszkańców.

Zachorowania na biegunkę do lat 2 w latach: 2020-2024.

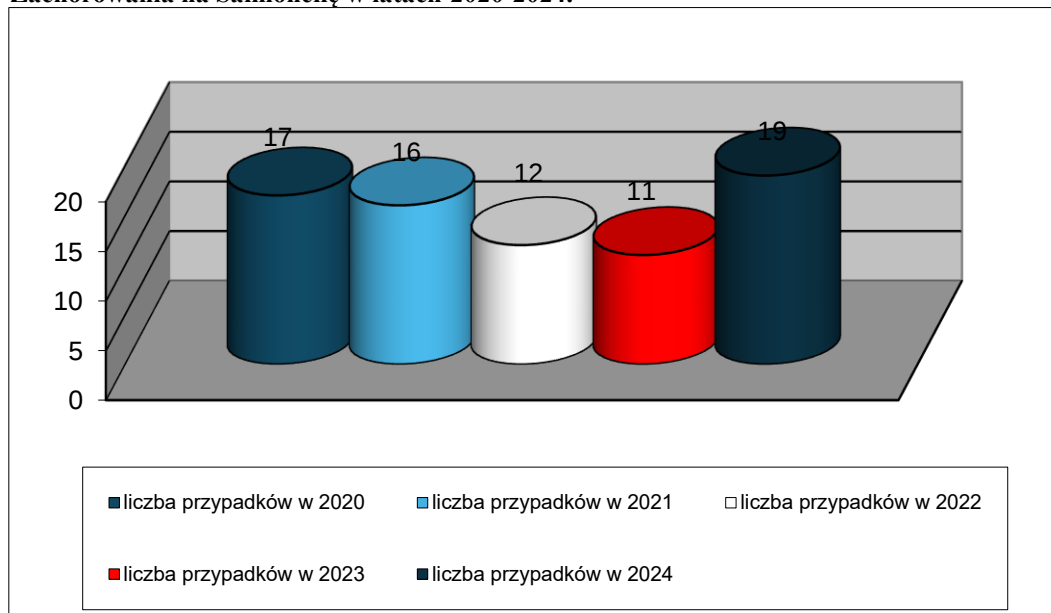

Zachorowania na wirusowe zakażenie jelitowe i biegunki ogółem w latach 2020-2024.

- 100 przypadków nieżytu żołądka i jelit o etiologii wirusowej** - współczynnik zapadalności wyniósł – 57,0/100 000 mieszkańców.
 Zakażenia zostały potwierdzone diagnostycznymi badaniami wirusologicznymi kału i dotyczyły głównie dzieci oraz 1 osoby dorosłej (mężczyzna 55 lat).
- 67 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego** - współczynnik zapadalności wyniósł – 38,2/100 000 mieszkańców.
 Chorowało: 57 osób dorosłych /26 - 94 lat/ - przyczyna zachorowania: zakażenie *Clostridioides difficile*, 10 dzieci /0-13 lat/ - czynnikiem etiologicznym było zakażenie *Clostridioides difficile* (7 osób) oraz czynnikiem nieokreślonym (2 osoby).
- 19 przypadków zachorowań wywołanych pałeczkami *Salmonella*** - współczynnik zapadalności wyniósł - 10,83/100 000 mieszkańców. W przypadku 7 zachorowań nie ustalono czynnika etiologicznego wywołującego zachorowanie, 11 przypadków sklasyfikowano jako grupa D typ *Enteritidis*, 1 przypadek *Salmonella Typhi*, 1 przypadek *Infantis*.
 Chorowało: 12 dzieci /1 -16 lat/ 7 dorosłych /20-73lat/.

Zachorowania na Salmonellę w latach 2020-2024.

- **4 przypadki zakażenia pozajelitowego wywołanego pałeczkami *Salmonella*** /dorośli w wieku 9, 54, 70, 74 lat/ – 2 przypadki sklasyfikowane jako *spp* oraz 2 przypadki sklasyfikowane jako posocznica - współczynnik zapadalności wyniósł – 2,28/100 000 mieszkańców.
- **1 przypadek choroby przewodu pokarmowego wywołanej przez pierwotniaka z gatunku *Lamblia intestinalis*** /spadek zakażeń o 83%/ – współczynnik zapadalności wyniósł – 0,57/100 000 mieszkańców. Zachorował 13-letni chłopiec.
- **1 przypadek zachorowania na dur brzuszny** – czynnik etiologiczny *Salmonella Typhi* – współczynnik zapadalności wyniósł – 0,57/100 000 mieszkańców. Chorował 48-letni mężczyzna. Na chwilę obecną brak negatywnego wyniku badania (stan nosicielstwa). /od 1957 roku na terenie miasta mieszka 1 nosiciel pałeczek duru brzuszno/.

W 2024 roku nie odnotowano zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu A**.

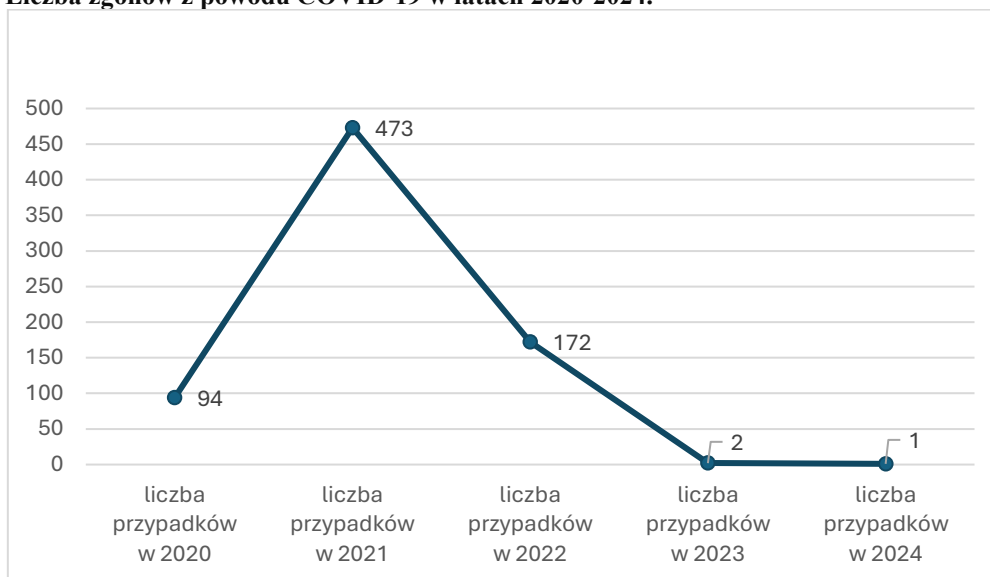
Nie odnotowano przypadków zachorowań na **duży rzekome A, B, C**.

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU ODDECHOWEGO:

W 2024 roku odnotowano:

- **2120 przypadków zachorowań na SARS-CoV-2 (COVID-19)** współczynnik zapadalności wyniósł– 1208,14/100 000 mieszkańców.
Zmarła 1 osoba – mężczyzna, w wieku 82 lat. Zaszczepiony trzema dawkami szczepienia /data ostatniej dawki 2021-11-25/

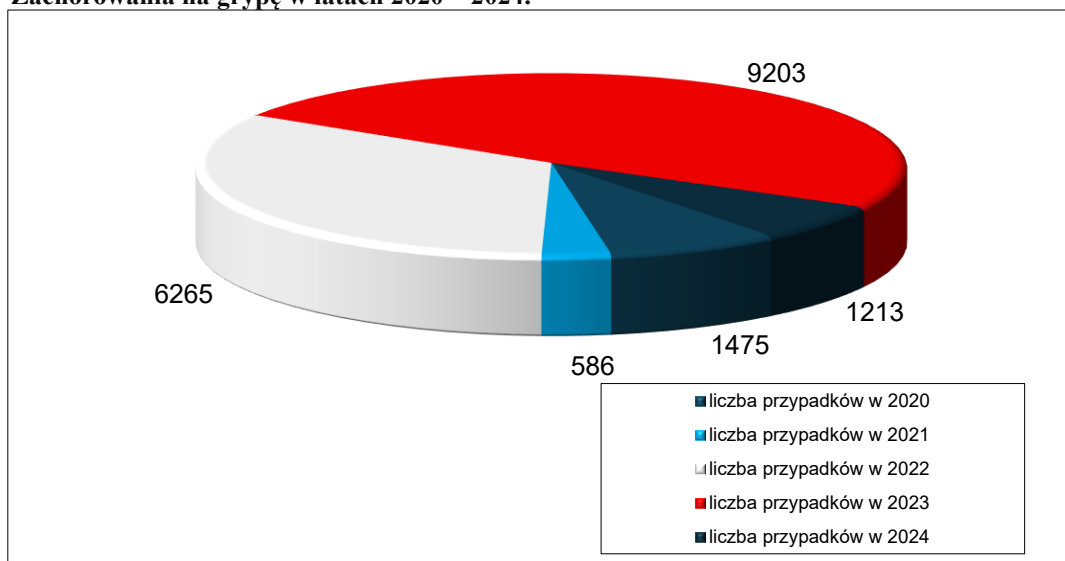
Liczba zgonów z powodu COVID-19 w latach 2020-2024.

W związku z prowadzonym nadzorem nad przypadkami COVID-19, kontynuowane są bieżące działania monitorujące zgłaszane zakażenia w obowiązujących systemach elektronicznych (SEPIS, Epibaza i SRWE) oraz poprzez regularne przekazywanie raportów i meldunków dotyczących sytuacji epidemiologicznej do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo prowadzono współpracę z innymi instytucjami i organami w zakresie wymiany informacji oraz dostarczania raportów, meldunków i sprawozdań.

- **1213 przypadków zachorowań na grypę i schorzenia grypopodobne** /spadek o 86,86%/, współczynnik zapadalności wyniósł – 691,26/100 000 mieszkańców. Wszystkie przypadki grypy były potwierdzone dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego.

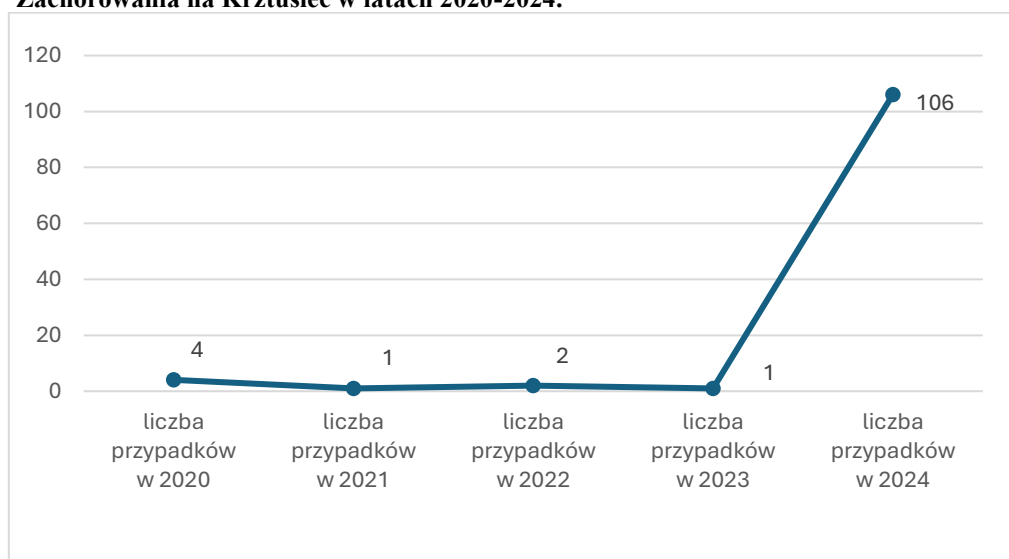
Zachorowania na grypę w latach 2020 – 2024.

- **134 przypadki zakażenia wirusem RSV** /znaczący wzrost o 152,83%/ – w tym 69 dzieci do 2 lat – współczynnik zapadalności wyniósł – 76,36/100 000 mieszkańców.
- **106 przypadków zachorowań na Krztusiec** /znaczący wzrost o 10 500%/ - współczynnik zapadalności wyniósł – 60,41/100 000 mieszkańców.

Chorowały: dzieci od 0 do 14 lat – 50 dzieci /w tym niezaszczepionych – 5 dzieci/, młodzież 15-19 lat – 5 osób, dorośli w wieku 20- 74 lat – 46 osób /w tym 45 osób brak aktualnych szczepień/, dorośli w wieku 75 lat i powyżej – 5 osób /u wszystkich chorujących osób brak aktualnych szczepień/.

Zachorowania na Krztusiec w latach 2020-2024.

- **38 przypadków zachorowań na gruźlicę** /nadal dominującą postacią była gruźlica płucna – 100% - współczynnik zapadalności wyniósł – 21,66/100 000 mieszkańców. Chorowało: 27 mężczyzn w wieku: 19 - 75 lat i 11 kobiet w wieku: 22 - 72 lat. Wśród chorych:
21 osób deklarowało palenie wyrobów tytoniowych (co stanowi 55% osób chorych)
10 osób nadużywało alkohol (co stanowi 26% osób chorych).

Gruźlicę płuc, jako wznowienie czynnego procesu odnotowano u 3 osób.

W 2024 roku nie odnotowano zachorowań na Mikobakteriozę.

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU NERWOWEGO:

W 2024 roku do PPIS w Sosnowcu zgłoszono:

- **24 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu** – współczynnik zapadalności wyniósł – 13,69/100 000 mieszkańców.
- **10 przypadków zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych inne i nie określone:**

4 mężczyzn: 20, 38, 41 i 54 lata /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/
4 kobiety: 22, 60, 69 i 75 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/
2 dziewczynki: 8 i 11 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.

- **8 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:**

Chorowali: 1 mężczyzna 50 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Streptococcus pyogenes*/, 1 mężczyzna 73 lata /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Staphylococcus hominis*/, 1 mężczyzna 41 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Streptococcus mitis*/, 1 mężczyzna 70 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Staphylococcus epidermidis*/, 1 kobieta 87 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Staphylococcus lugdunensis*/, 2 kobiety – 51 i 75 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.

- **4 przypadki zapalenia opon mózgu inne i nie określone:**

3 mężczyzn: 41 i 77 lat (jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego), 78 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Micrococcus luteus*/,
1 kobieta: 49 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.

- **1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:** kobieta: 69 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.

- **1 przypadek wirusowego zapalenia mózgu:** niemowlę 11 miesięcy /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Enterovirus*/.

CHOROBY SZERZĄCE SIĘ POPRZECZ PRZERWANIE CIĄGŁOŚCI TKANKI:

- **15 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu wszczepiennego (C)** – współczynnik zapadalności wyniósł – 8,55/100 000 mieszkańców, w tym: 8 kobiet w wieku 44 - 93 lat oraz 7 mężczyzn w wieku 40 - 82 lat
- **nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu wszczepiennego (B).** Do zaszczepienia szczepionką p/WZW typu B zakwalifikowano 10 osób: 7 nosicieli HCV oraz 3 osoby z kontaktu z nosicielami wirusa HBV.

WYBRANE ZOONOZY:

W 2024 roku odnotowano:

- **83 przypadki boreliozy** /51 kobiet w wieku: 5 – 85 lat i 31 mężczyzn w wieku: 5 – 83 lat/, w tym 1 przypadek neuroboreliozy /dziewczynka 7 lat/ - współczynnik zapadalności wyniósł – 47,34/100 000 mieszkańców.

Na podstawie dochodzeń epidemiologicznych ustalono, że 32 osoby zostały zakażone krętkami *Borrelia burgdorferi* na terenie miasta, żadna z osób chorych nie pracowała na obszarach leśnych. Do ekspozycji dochodziło najczęściej w miesiącach od maja do

listopada. Choroba często rozpoznawana i leczona z opóźnieniem, głównie z powodu długiego czasu oczekiwania na wizytę u specjalisty chorób zakaźnych.

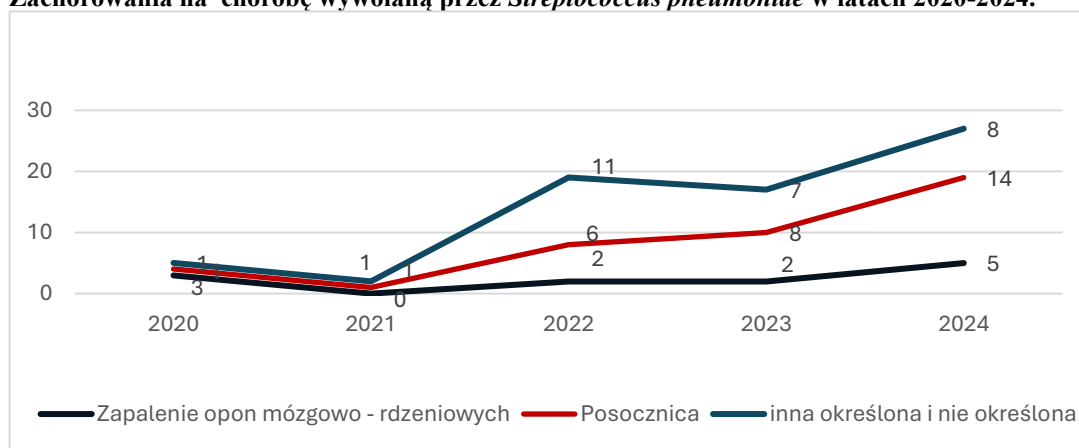
- **9 pogryzionych osób zaszczepiono przeciwko wściekliźnie** – współczynnik zapadalności wyniósł – 5,13/100 000 mieszkańców. Odnotowano 12 osób pogryzionych przez psa, 3 osoby pogryzione przez kota, 2 osoby pogryzione przez małpę, 2 osoby pogryzione przez wiewiórkę oraz 3 osoby z kontaktu ze szczepionką przeznaczoną dla lisów. Pacjentów wymagających diagnostyki kierowano do punktów szczepień zlokalizowanych w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu, Al. Legionów 49 oraz Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Tychach, ul. Edukacji 102.
- **2 przypadki Listeriozy** – z posiewu płynu mózgowo-rdzeniowego *Listeria monocytogenes* /współczynnik zapadalności 1,14/100 000 mieszkańców/.
- **1 przypadek zachorowania na Gorączkę Denga:** 40 letnia kobieta /wypoczynek na Malediwach/ – współczynnik zapadalności wyniósł 0,57/100 000 mieszkańców.

CHOROBY INWAZYJNE:

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu zarejestrował:

- **46 przypadków zachorowań z powodu bakterii *Streptococcus pyogenes*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 26,23/100 000 mieszkańców.
Spośród powyższych na w tym na Różę zachorowało 28 osób w wieku 13-86 lat /w tym 7 osób było hospitalizowanych/, na chorobę inną określoną i nieokreśloną zachorowało 18 osób w wieku 30-89 lat. Bakterię *Streptococcus pyogenes* wyhodowano z krwi w 7 przypadkach.
- **27 przypadków zachorowań z powodu bakterii *Streptococcus pneumoniae*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 15,39/100 000 mieszkańców.
Zakażenia wystąpiły w postaci: posocznicy – 14 przypadków /osoby w wieku: 1-90 lat/; zapalenia płuc – 8 przypadków /osoby w wieku: 38-91 lat/; zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – 5 przypadków /mężczyźni w wieku 14 i 78 lat/.

Zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* w latach 2020-2024.

- **6 przypadków choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* /4 przypadki zapalenia płuc, 1 przypadek posocznicy, 1 przypadek – inna postać nieokreślona/** – współczynnik zapadalności wyniósł – 3,42/100 000 mieszkańców.
Chorowały: 3 kobiety w wieku 61, 71 i 87 lat, 2 mężczyzn w wieku 22 i 43 lat oraz dziewczynka w wieku 2 lat.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ:

W 2024 r. odnotowano:

- **19 przypadków kili** / 9 – kiła wczesna, 2 – kiła późna oraz 7 – kiła nieokreślona / - współczynnik zapadalności wyniósł – 10,83/100 000 mieszkańców.
- **1 przypadek zakażenia *Chlamydia trachomatis*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 0,57/100 000 mieszkańców.
- **1 przypadek Rzeżączki** – współczynnik zapadalności wyniósł – 0,57/100 000 mieszkańców.

Nadzór nad chorobami zakaźnymi jest jednym z fundamentów zdrowia publicznego, ponieważ umożliwia szybką reakcję na potencjalne zagrożenia epidemiologiczne i wczesne wykrywanie ognisk zakażeń. Tego rodzaju nadzór pozwala na identyfikację źródeł infekcji, monitorowanie rozprzestrzeniania się chorób oraz wprowadzenie skutecznych środków zaradczych, które pomagają ograniczyć dalszą transmisję patogenów i zapobiegają ich rozprzestrzenianiu się na szeroką skalę.

Nieodzownym elementem skutecznego nadzoru epidemiologicznego jest kontynuacja programów obowiązkowych szczepień ochronnych, które odgrywają kluczową rolę w zmniejszaniu liczby przypadków chorób zakaźnych. Dzięki szerokiemu zakresowi szczepień możemy utrzymać niską zapadalność na choroby, które stanowią zagrożenie zdrowia publicznego. Dodatkowo, wprowadzanie takich programów przyczynia się do tworzenia odporności zbiorowej, co ogranicza możliwość wystąpienia ognisk epidemicznych w populacji. W kontekście nadzoru nad chorobami zakaźnymi niezwykle ważnym zagadnieniem są kwestie etyczne i ochrony prywatności. Gromadzenie oraz analiza danych dotyczących stanu zdrowia osób zakażonych i narażonych na infekcję wymaga zachowania odpowiednich standardów ochrony danych osobowych i zapewnienia, by działania podejmowane w ramach nadzoru nie naruszały praw jednostki. Utrzymanie równowagi między efektywnym nadzorem a poszanowaniem prywatności jest niezbędne do budowania społecznego zaufania oraz akceptacji dla stosowanych metod profilaktycznych.

W 2024 roku nadzór nad chorobami zakaźnymi był realizowany przy wykorzystaniu różnych narzędzi i strategii. Kluczowe zadania obejmowały weryfikację zgłoszeń chorób zakaźnych na podstawie danych uzyskanych ze Śląskiego Oddziału NFZ; monitorowanie stanu zdrowia osób chorych na wirusowe zapalenie wątroby (WZW) oraz osób, które miały kontakt z chorymi, a także nadzór nad ich dalszymi działaniami w celu ograniczenia rozprzestrzeniania zakażeń; realizację bieżących działań związanych z nadzorem nad zakażeniami o charakterze epidemicznym, mających na celu szybkie reagowanie na pojawiające się ogniska; koordynowanie krajowych programów mających na celu eliminację i eradykację niektórych

chorób zakaźnych, co stanowi część długofalowej strategii ochrony zdrowia publicznego; prowadzenie nadzoru nad osobami chorymi na gruźlicę oraz osobami, które miały kontakt z chorymi, w celu ograniczenia ryzyka dalszego szerzenia się tej groźnej choroby; regularną ocenę sytuacji epidemiologicznej miasta w zakresie zakażeń pokarmowych, zatruc oraz innych chorób przenoszonych drogą pokarmową, a także realizację działań zapobiegających dalszym infekcjom w populacji; nadzór nad zgłaszalnością przypadków ostrych porażek wiotkich, które mogłyby mieć powiązanie z chorobami zakaźnymi, oraz monitorowanie działań w tej dziedzinie na poziomie szpitali w Sosnowcu. Te kompleksowe działania pozwalają na skuteczną kontrolę nad zagrożeniami epidemiologicznymi i są niezbędnym elementem strategii ochrony zdrowia publicznego.

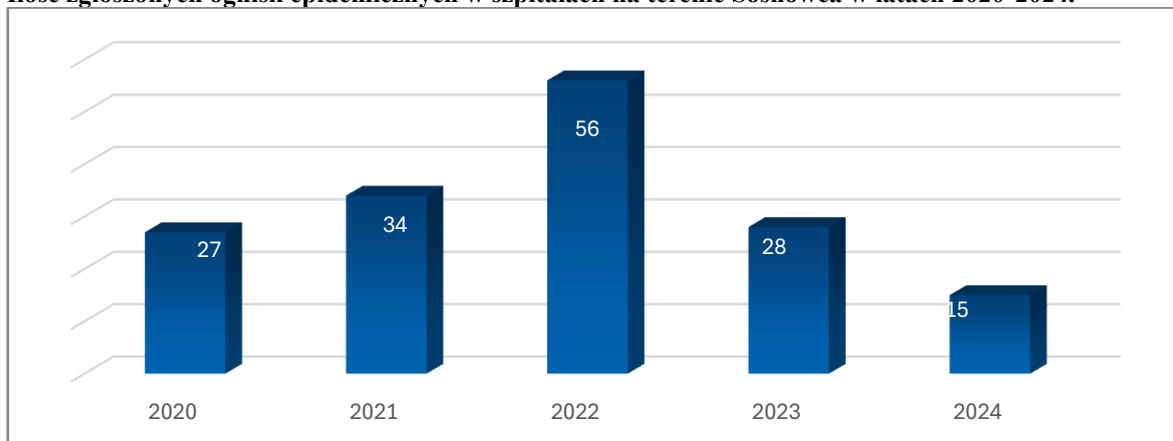
OGNISKA EPIDEMICZNE

W 2024 roku odnotowano spadek zgłoszonych ognisk epidemicznych – ogółem zgłoszono **24 ogniska** /w roku 2023 – 31/.

W placówkach lecznictwa zamkniętego nadzorowano 15 zgłoszonych ognisk /spadek prawie o połowę w stosunku do 2023 roku/.

W pozostałych 9 nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu ogniskach, czynnikami sprawczymi był krztusiec (6 ognisk domowych), gruźlica (2 ogniska: domowe, noclegownia), rotawirus (1 ognisko domowe).

Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych w szpitalach na terenie Sosnowca w latach 2020-2024.

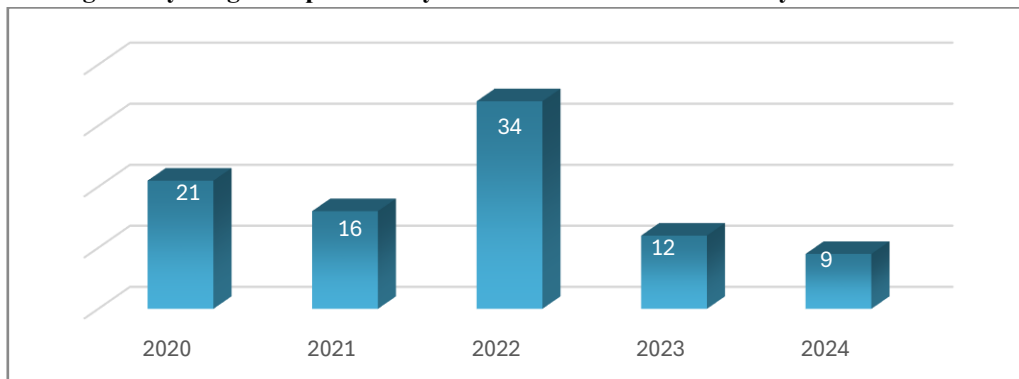
W podmiotach leczniczych zachorowania ogniskowe wystąpiły w wielu oddziałach szpitalnych, w tym:

- **9 ognisk** w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Oddziałach: Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 3 w tym 1 niezamknięte, kontynuowany nadzór w 2025 r., Rehabilitacji Medycznej/Rehabilitacji Neurologicznej – 1, Neurochirurgicznym – 1, Toksykologii z Ośrodkiem Ostrych Zatruc – 1, Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Diabetologii – 2 w tym 1 niezamknięte, kontynuowany nadzór w 2025 r., Nefrologii – 1 ognisko.

Przyczyną zgłoszonych zakażeń były zarówno bakterie jak i wirusy: w 3 przypadkach *Klebsiella pneumoniae* KPC+, w 2 przypadkach *Clostridioides difficile*, w 1 przypadku

Klebsiella pneumoniae MBL+, OXA 48+, w 1 przypadku Klebsiella pneumoniae MBL+, w 1 przypadku SARS-CoV-2 oraz w 1 przypadku Grypa typu A.

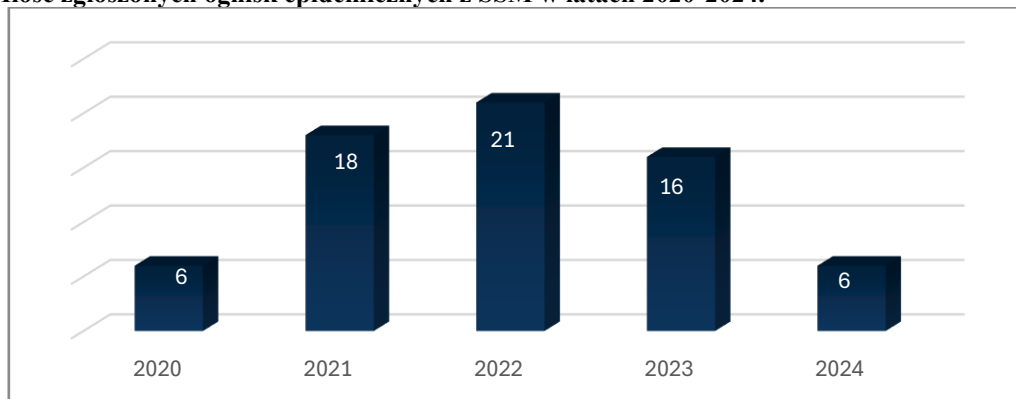
Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych z WSS Nr 5 im. Św. Barbary w latach 2020-2024.

- 6 ognisk w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim Sp. z o. o. w restrukturyzacji w Oddziałach: Geriatrii i Diabetologii – 2, Rehabilitacji Neurologicznej – 2, Chorób Wewnętrznych – 1, Anestezjologii i Intensywnej Terapii –1.

Przyczyną zgłoszonych ognisk były patogeny: w 2 przypadkach Acinetobacter baumannii KAR-R, w 1 przypadku Acinetobacter baumannii KAR-R, WOP, w 2 przypadkach SARS-CoV-2 oraz w 1 przypadku Clostridioides difficile.

Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych z SSM w latach 2020-2024.

We wszystkich zarejestrowanych przypadkach ustalono czynniki etiologiczne zachorowań, czyli przyczynę wystąpienia ogniska epidemicznego.

Łącznie w 15 nadzorowanych szpitalnych ogniskach epidemicznych zakażone były 103 osoby. Nadzór epidemiologiczny nad ogniskami epidemicznymi realizowano poprzez przekazywanie na bieżąco informacji do ŚPWIS, GIS i PZH, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, monitorowanie nowych przypadków zachorowań i działań osób odpowiedzialnych za wygaszanie ognisk oraz przypominanie o konieczności wzmocnienia reżimu sanitarnego i realizacji wymagań wynikających z aktualnych wytycznych w tym zakresie.

Wdrożone procedury wewnętrzne oraz podjęte działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zakażenia na inne osoby pozwoliły na wygaszenie 13 zgłoszonych ognisk epidemicznych. Dwa

ogniska do końca 2024 r. nie zostały wygaszone, w związku z tym nadal podlegają nadzorowi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu, poprzez kontynuację działań przeciwepidemicznych w 2025r. do czasu ich wygaszenia.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

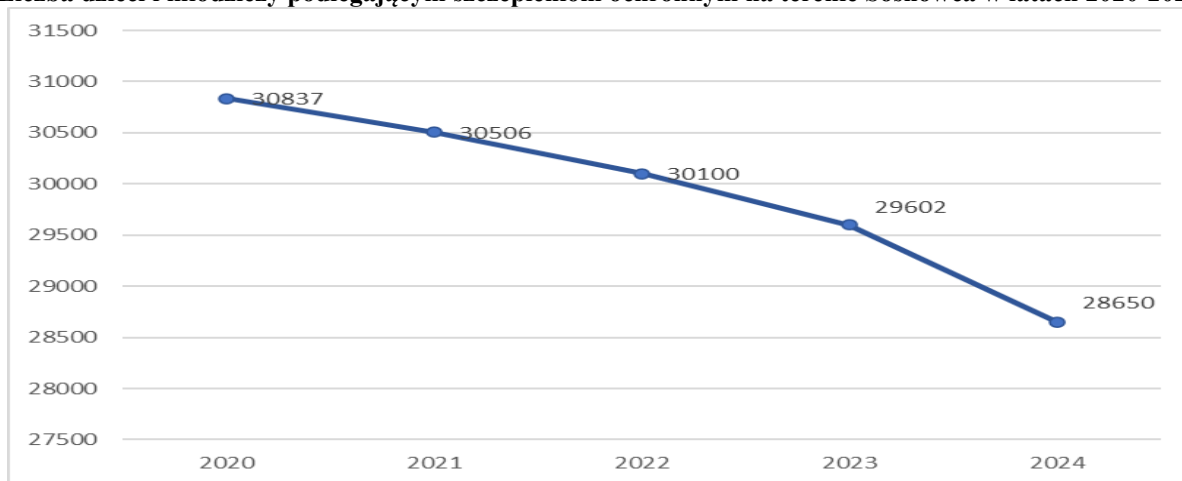
Szczepienia ochronne realizowane były w oparciu o Program Szczepień Ochronnych na 2024 rok.

W 2024 roku na terenie Sosnowca usługi medyczne z zakresu szczepień ochronnych świadczone w **49 punktach szczepień placówek medycznych**, w tym: 38 funkcjonujących przy poradniach podstawowej opieki zdrowotnej, 1 przy oddziale noworodkowym oraz 10 realizujących szczepienia poekspozycyjne zalecane dla osób dorosłych i dzieci, obowiązkowe dla osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi, dla osób wyjeżdżających za granicę. W roku kalendarzowym 2024 (w październiku i listopadzie) zostały zlikwidowane dwa punkty szczepień. Karty uodpornień oraz dokumentacja medyczna zostały przeniesione do innych placówek medycznych realizujących szczepienia na terenie Sosnowca. Finalnie na koniec 2024 r. funkcjonowało **47 punktów szczepień w placówkach medycznych**.

Liczba dzieci i młodzieży objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w 2024 roku wynosiła 28 650 /w porównaniu z 2023 rokiem odnotowano spadek o 952 osób/.

Od ponad 10 lat rejestrowana jest **stała tendencja spadkowa** liczby dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom ochronnym.

Liczba dzieci i młodzieży podlegającym szczepieniom ochronnym na terenie Sosnowca w latach 2020-2024

Szczepienia przeciw gruźlicy oraz WZW typu B:

Szczepieniom tym podlegają wszystkie noworodki. Szczepienia przeciw gruźlicy są realizowane w pierwszej dobie życia dziecka, w cyklu jedno-dawkowym. Noworodki, u których lekarz podjął decyzję o odroczeniu od tego szczepienia np. z uwagi na niską wagę urodzeniową, w większości przypadków są szczepione w przeciągu najbliższych dni lub miesięcy. W 2024 roku 50,7% noworodków zaszczepiono w ciągu 24 godzin po urodzeniu oraz 39,5% noworodków po 24 godzinach od urodzenia do 14 dnia życia.

Przeciw WZW typu B uodporniono łącznie 85,91% niemowląt. Dzieci z rocznika 2023, u których kontynuowano szczepienia przeciw WZW typu B II i III dawką szczepionki, zostały uodpornione w 98,02%.

Szczepienie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu oraz inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b:

Szczepienia te u dzieci rozpoczynane są w pierwszym i kontynuowane w drugim roku życia. Szczepionkę podaje się w pierwszym roku życia w cyklu 3-dawkowym przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *Haemophilus influenzae* typu b oraz w cyklu 2-dawkowym przeciw poliomyelitis.

U dzieci z rocznika 2024 szczepienia będą kontynuowane w 2025 roku odpowiednio IV dawką przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *Haemophilus influenzae* typu b oraz III dawką przeciw poliomyelitis.

Stan uodpornienia dzieci

Rocznik	Błonica, tężec	Krztusiec	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b	<i>Poliomyelitis</i>
2024	48,5%	48,5%	48,25%	51,75%
2023	96,26%	96,26%	96,04%	93,84%
2022	96,85%	96,85%	96,94%	97,13%

W 6 roku życia dzieci otrzymują I dawkę przypominającą szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis. W 2024 r. realizowane były szczepienia u dzieci urodzonych w 2019 roku oraz kontynuowane u dzieci z rocznika 2018.

Stan zaszczepienia I dawką przypominającą szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis.

Rocznik	Błonica, tężec	Krztusiec	<i>Poliomyelitis</i>
2019	33,74%	33,74%	33,89%
2018	72,82%	72,82%	72,43%
2017	83,81%	83,81%	83,88%

Szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce:

Szczepienia te rozpoczynane są u dzieci w 2 roku życia, natomiast dawka przypominająca podawana jest w 6 roku życia. Stan uodpornienia dzieci z rocznika 2023 (2 rok życia) wyniósł 67,44%, a z rocznika 2019 (6 rok życia) – 95,16%.

Szczepienia przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi:

Drugą dawkę szczepienia przypominającego szczepionką dTap podaje się młodzieży w 14 roku życia. Młodzież urodzona w 2011 roku została zaszczepiona II dawką przypominającą w 41,91 %, młodzież urodzona w 2010 roku została zaszczepiona w 77,76 %.

Szczepienia przeciw błonicy i tężcowi:

Trzecią dawkę szczepienia przypominającego szczepionką Td podaje się osobom w 19 roku życia. Młodzież z rocznika 2006 zaszczepiono w 32,45%, natomiast z rocznika 2005 w 58%. Niski poziom zaszczepienia młodzieży w 19 i 20 roku życia wynika z nie zgłaszania się osób pełnoletnich na szczepienia, zmiany poradni pediatrycznej na poradnię lekarza rodzinnego, przy zmianie poradni brak weryfikacji realizacji szczepień w 19 roku życia oraz nie wyrażania zgody na szczepienie.

Szczepienia przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*:

Obowiązujące od 2017 roku szczepienie obejmuje podanie dwóch dawek szczepienia podstawowego w 1 roku życia /w 2 i 4 miesiącu/ oraz trzeciej dawki uzupełniającej w 2 roku życia /w 13-15 miesiącu/. Dzieci urodzone w 2024 roku zostały zaszczepione w 61,35%, a urodzone 2023 roku w 95,27%.

Szczepienia przeciw zakażeniom wywołanym przez *Rotawirusy*:

Obowiązujące od 2021 roku szczepienie obejmuje podanie dwóch lub trzech dawek w zależności od rodzaju dostępnej szczepionki. Dzieci urodzone w 2024 roku zostały zaszczepione w 61,22%, a urodzone w 2023 roku w 90,43%.

Pozostałe szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie:

Szczepienia obowiązkowe u osób z grup ryzyka wykonywano przeciw **ospie wietrznej** u dzieci do ukończenia 12 roku życia, **tężcowi** u osób zranionych, narażonych na zakażenie, **WZW typu B** u uczniów, studentów szkół medycznych, osób wykonujących zawody medyczne, bliskich z otoczenia osób zakażonych HBV, nosicieli HCV, osób dializowanych i fazy zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową poniżej 30 ml/min oraz przed lub po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych, narządów wewnętrznych, splenektomii, albo z asplenią, z zaburzeniami czynności śledziony, a także kobiet planujących ciążę, które nie były szczepione przeciw WZW typu B.

Szczepienia zalecane:

Szczepienia zalecane finansowane ze środków z budżetu państwa, realizowano przeciw ospie wietrznej oraz tężcowi.

Szczepienia populacji objętej nadzorem w latach 2020 – 2024

RODZAJ SZCZEPIENIA	Rok				
	Liczba osób zaszczepionych				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ospa wietrzna	447	447	210	635	482
Tęžec	3169	3283	3497	2169	3287

Z przeprowadzonej analizy wynika, że:

- w 2024 roku odnotowano wzrost ilości realizacji szczepień zalecanych przeciw tężcowi, w stosunku do ubiegłego roku,
- w przypadku ospy wietrznej zanotowano tendencję spadkową.

W 2024 roku **skontrolowano 47** Punktów Szczepień dokonując oceny stanu sanitarnego, oceny wykonawstwa szczepień ochronnych, dokumentowania zakresu szczepień ochronnych, stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży, propagowania szczepień zalecanych oraz sposobu przechowywania preparatów szczepionkowych.

W 2 punktach szczepień stwierdzono nieprawidłowości dotyczące nadzoru nad przechowywaniem preparatów szczepionkowych, niezastosowania obowiązującej procedury oraz niekompletności procedury zabezpieczającej preparaty. Wydano decyzję administracyjną oraz zalecenia doraźne. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nałożonych obowiązków i usunięcie nieprawidłowości.

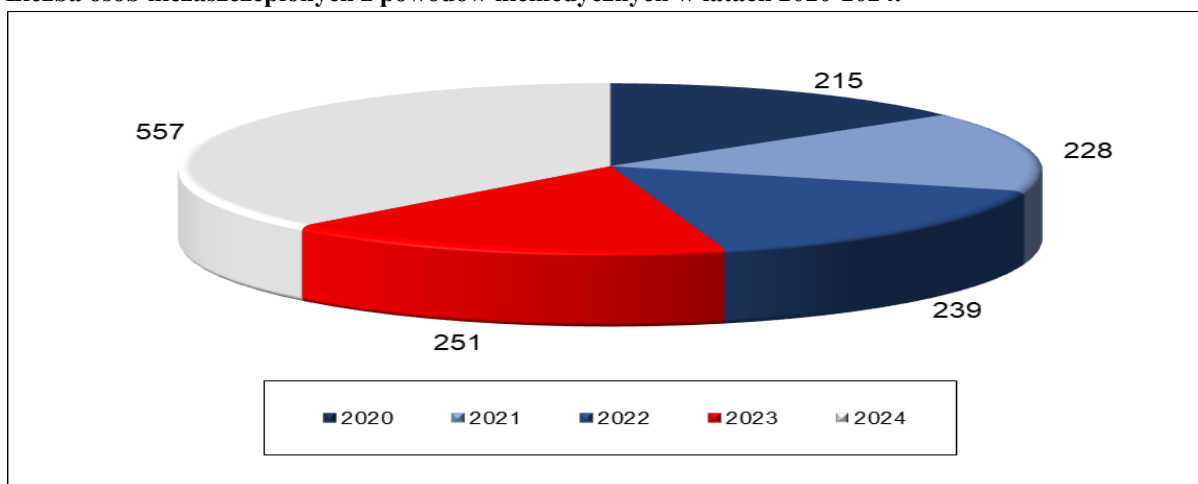
Stan zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym na terenie Sosnowca nadal przekracza 90% osób uodpornionych, co oznacza, że w dalszym ciągu utrzymywana jest tzw. odporność zbiorowiskowa, która w konsekwencji ogranicza szerzenie się zakażeń oraz skutecznie chroni osoby niezaszczepione.

W ostatnich latach rejestrowany jest stały spadek liczby dzieci i młodzieży z terenu Sosnowca, objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi, co wynika z demografii. Coraz większy odsetek rodziców/opiekunów podejmuje decyzje o nie szczepieniu dzieci i młodzieży wskutek oddziaływania wzmożonego „ruchu antyszczepionkowego”.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nie wszczynał postępowań administracyjnych, natomiast do opiekunów osób niezaszczepionych zgodnie z kalendarzem szczepień wysłano 128 wezwań ponagających do podjęcia szczepienia.

Na koniec 2024 roku **zarejestrowano 557 dzieci niezaszczepionych z powodów niemedycznych** /wzrost o 306 dzieci w porównaniu z 2023 r./. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się stały wzrost liczby osób niezaszczepionych z powodów niemedycznych.

Liczba osób niezaszczepionych z powodów niemedycznych w latach 2020-2024.

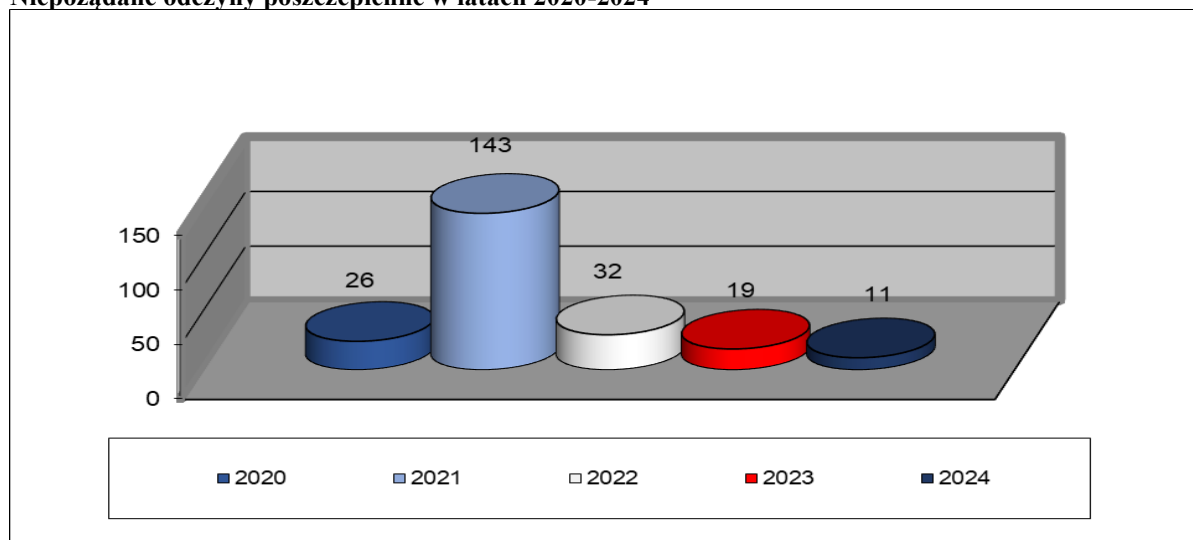
NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

W 2024 roku zarejestrowano **11 niepożądanych odczynów poszczepiennych** – wszystkie zgłoszone przypadki zakwalifikowane zostały jako łagodne.

W zgłaszanych niepożądanych odczynach poszczepiennych rejestrowano objawy dotyczące nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia, gorączki, reakcji alergicznej tj. pokrzywka, wysypka uogólniona.

Kontrole sanitarne przeprowadzone w podmiotach leczniczych zgłaszających niepożądane odczyny poszczepienne potwierdziły przestrzeganie zalecanych wymagań w zakresie zachowywania aseptyki podczas szczepień, uwzględniania przeciwwskazań do szczepień, prawidłowego przechowywania preparatów szczepionkowych oraz stosowania prawidłowych technik szczepienia.

Niepożądane odczyny poszczepienne w latach 2020-2024

STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

NADZÓR NAD PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

LECZNICTWO ZAMKNIĘTE:

W roku 2024 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu znajdowało się 6 placówek lecznictwa zamkniętego: 1 szpital publiczny, 4 szpitale niepubliczne oraz 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy.

Placówki lecznictwa zamkniętego nadzorowane przez PPIS w Sosnowcu w 2024r.

RODZAJ PLACÓWKI	NAZWA	ADRES
PUBLICZNA	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary	41-200 Sosnowiec, Plac Medyków 1
NIEPUBLICZNA	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji	Szpital "Centrum", 41-200 Sosnowiec, ul. Zegadłowicza 3 Szpital "Zagórze", 41-219 Sosnowiec, ul. Szpitalna 1
	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II Sp. z o. o.	41-218 Sosnowiec, ul. G. Zapolskiej 3 41-200 Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 9
	Gyncentrum Sp. z o. o.	41-208 Sosnowiec, ul. Wojska Polskiego 8A
	Scanmed S.A. Oddział Kardiologii Interwencyjnej	41-219 Sosnowiec, ul. E. Zegadłowicza 3
	Centrum Profilaktyki Leczenia i Opieki „Medico” Sp. z o. o.	41-200 Sosnowiec, ul. Szpitalna 1

Skontrolowano wszystkie placówki lecznictwa zamkniętego, w których łącznie przeprowadzono 34 kontrole, w tym 25 kontroli sanitarnych, 4 kontrole interwencyjne oraz 5 kontroli sprawdzających. W 8 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości oraz 3 zalecenia doraźne. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego i higienicznego /uszkodzona skórzana tapicerka wyposażenia, uszkodzona wykładzina podłogowa, uszkodzona bateria umywalkowa, niesprawny kosz na odpady, brak bezpośredniego połączenia gabinetu lekarskiego z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym w bidet w poradni urologicznej, zakurzona kratka wentylacyjna, zagrzybiały silikon przy umywalce/ oraz nieprawidłowego sposobu wstępnego magazynowania odpadów medycznych w miejscu ich składowania, braku wdrożonej i stosowanej procedury mycia i dezynfekcji rąk personelu pielęgniarzkiego oraz niestosowania przez pracownika procedury mycia i dezynfekcji rąk w warunkach szpitalnych.

LECZNICTWO OTWARTE:

Lecznictwo ambulatoryjne:

Na terenie Sosnowca nadzorem epidemiologicznym objętych jest **206 placówek leczenia otwartego** /6 publicznych i 200 niepublicznych/.

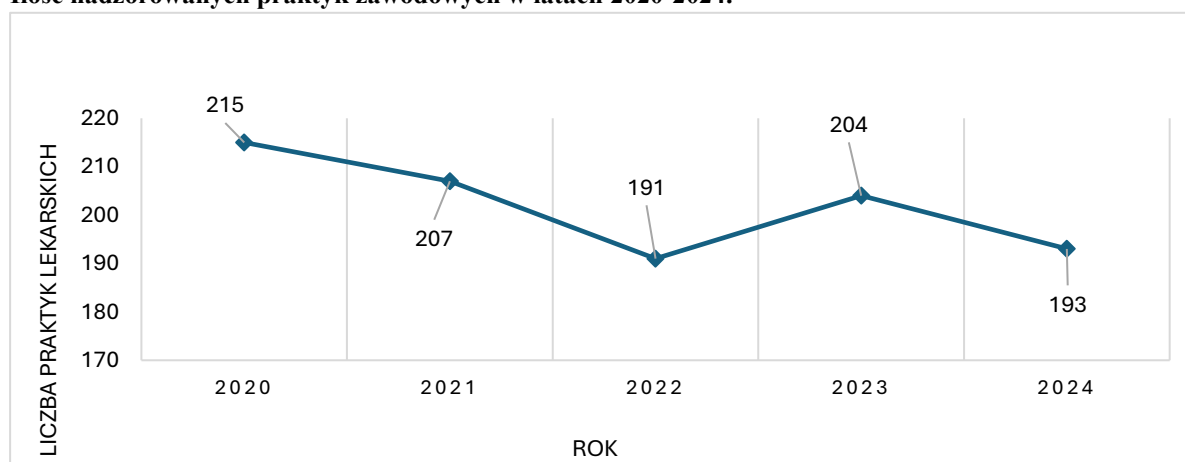
W roku 2024 roku skontrolowano **183** placówki leczenia otwartego tj. 89% podlegających nadzorowi, w których łącznie przeprowadzono **212** kontroli, w tym 206 kontroli sanitarnych oraz 6 kontroli sprawdzających. Objęto nadzorem **5** nowych obiektów, prowadzących działalność w zakresie stomatologii oraz rehabilitacji. W **8** przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, wydano **4** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości oraz **4** zalecenia doraźne. Osobę winną zaniedbań ukarano **1** mandatem karnym.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku ciepłej wody w gabinecie lekarskim, punkcie szczepień, gabinecie zabiegowym oraz toalecie dla pacjentów, ubytków płytek ceramicznych na ścianie i podłodze, uszkodzonej powierzchni wyposażenia, braku opracowanej i wdrożonej procedury postępowania z brudną bielizną, stosowania przeterminowanych środków do dezynfekcji rąk i powierzchni, braku daty ważności na pakietach ze sprzętem medycznym po sterylizacji, braku prowadzenia kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, braku opracowanej i wdrożonej procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Gabinety praktyk zawodowych:

W 2024 roku nadzorowano **193** podmioty lecznicze o charakterze praktyk zawodowych.

Ilość nadzorowanych praktyk zawodowych w latach 2020-2024.

Skontrolowano **140** gabinetów praktyk zawodowych tj. 73% podlegających nadzorowi, w których łącznie przeprowadzono **141** kontroli, w tym 140 kontroli sanitarnych oraz 1 kontrolę sprawdzającą.

W 2 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, wydano **1** decyzję administracyjną oraz

wydano 2 zalecenia doraźne nakazujące ich usunięcie. Nie nałożono mandatów karnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły uszkodzonej ościeżnicy drzwi, braku prowadzenia kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją oraz braku opracowanych procedur sanitarnych w zakresie mycia i dezynfekcji rąk, sprzątania i dezynfekcji powierzchni.

Zauważalna i rejestrowana jest poprawa warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w **placówkach leczenia otwartego i zamkniętego** poprzez:

- rezygnację z użytkowania sprzętu medycznego/wyrobów medycznych sterylnych wielokrotnego użytku, na rzecz jednorazowego sprzętu /z wyłączeniem szpitali i praktyk stomatologicznych/
- modernizację i wykonywanie prac remontowych zapewniających zachowanie prawidłowych ciągów technologicznych w obrębie sterylizatorni gabinetowych, bezpośrednie połączenia gabinetów badań ginekologicznych/urologicznych/badań dolnego odcinka przewodu pokarmowego z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym z bidetem
- wzrost dostępności oraz asortymentu środków dezynfekcyjnych oferowanych na rynku
- wzrost konkurencyjności i możliwości zaopatrzenia w różnego rodzaju nowoczesny sprzęt niezbędny do świadczenia usług medycznych
- lecznictwo zamknięte zwiększa standardy opieki nad pacjentami, zgodnie z wymaganiami ISO i innymi systemami jakości, wszystko po to by poprawiać jakość w zakresie zapewniania pacjentom odpowiedniej opieki medycznej.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

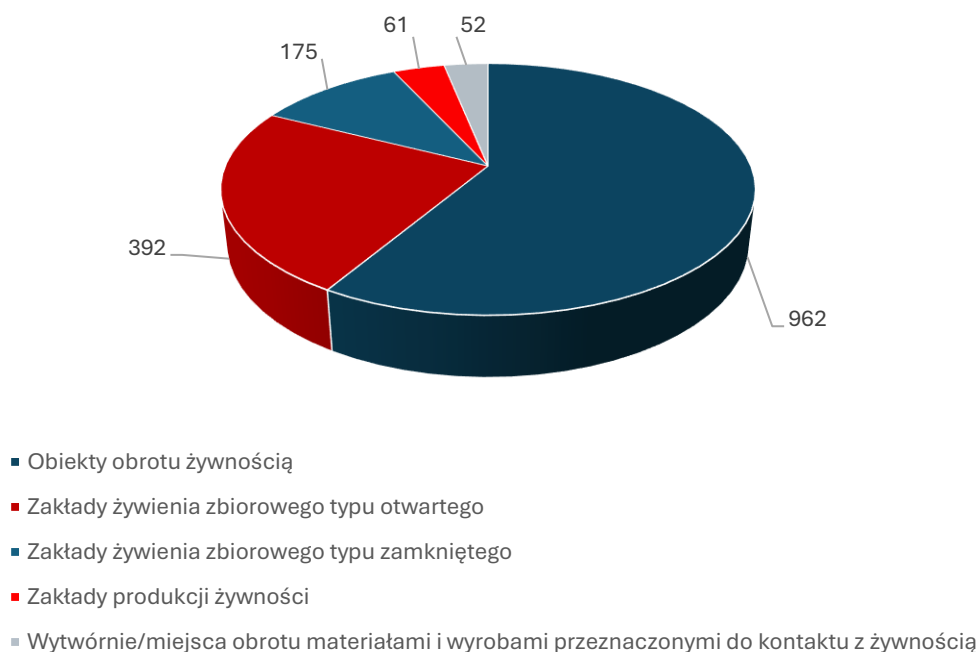
OGÓLNA OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu dąży do zagwarantowania konsumentom bezpiecznych i dobrych jakościowo produktów spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością działając w oparciu o ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia*. Sprawuje bieżący nadzór sanitarny w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W 2024 roku objęto nadzorem **1642** obiekty prowadzące działalność w zakresie:

- obrotu żywnością – **962** zakłady (w tym środki transportu), co stanowi 58,59%;
- żywienia zbiorowego otwartego – **392** zakłady (w tym punkty małej gastronomii), co stanowi 23,87%;
- żywienia zbiorowego zamkniętego – **175** zakładów, co stanowi 10,66%;
- produkcji żywności – **61** zakładów, co stanowi 3,71%;
- obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – **52** zakłady, co stanowi 3,17 %.

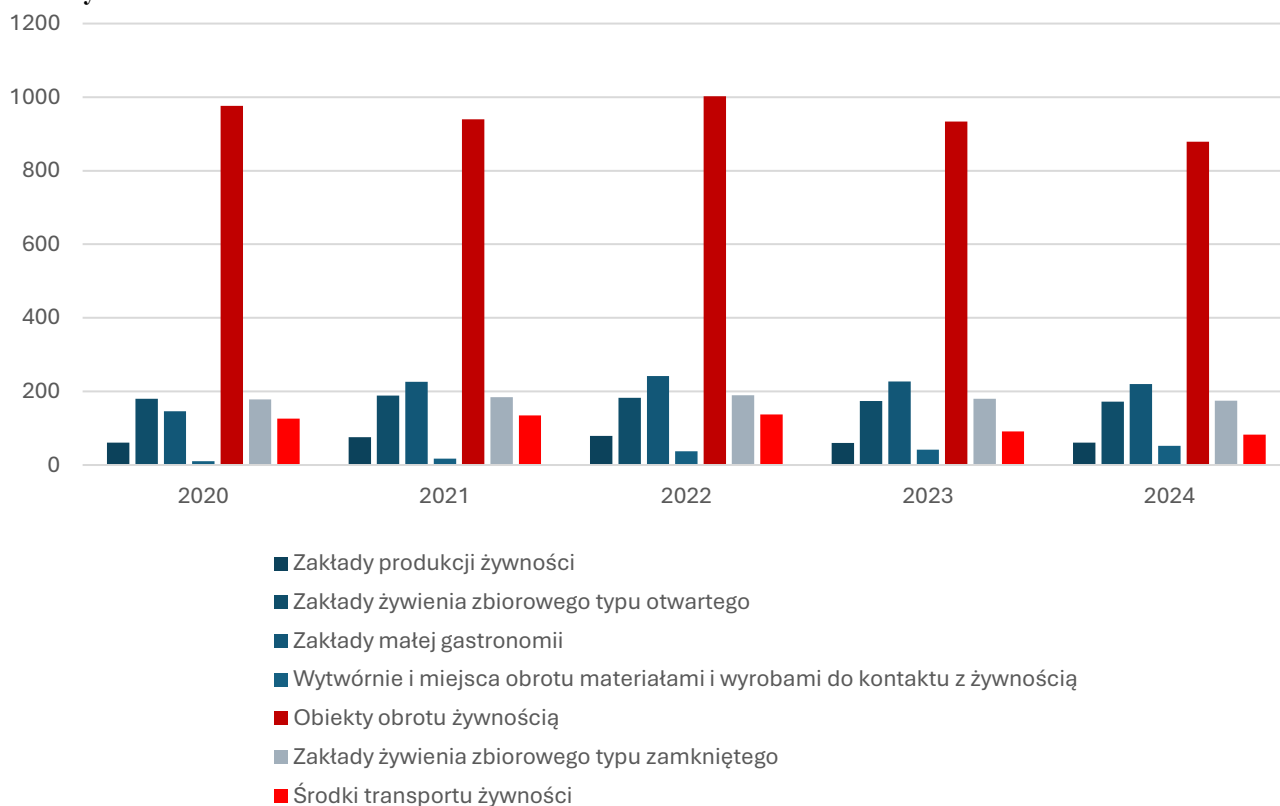
Obiekty nadzorowane w 2024 roku

Liczba obiektów nadzorowanych w latach 2020– 2024

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów				
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ilość ogólna obiektów	1692	1767	1870	1708	1642
Zakłady produkcji żywności	61	76	79	60	61
Obiekty obrotu żywnością	976	940	1002	934	879
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	180	189	183	174	172
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	178	184	190	180	175
Zakłady małej gastronomii	146	226	242	227	220
Środki transportu żywności	126	135	137	91	83
Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	10	17	37	42	52

Obiekty nadzorowane w latach 2020 - 2024

Powyższe zestawienia ilości nadzorowanych obiektów wskazują, że w roku 2024 nastąpił spadek ogólnej ilości nadzorowanych obiektów /o 66 obiektów/ oraz utrzymała się tendencja spadkowa ilości obiektów obrotu żywnością /o 55 obiektów/ i zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego oraz zakładów małej gastronomii /o 9 obiektów/.

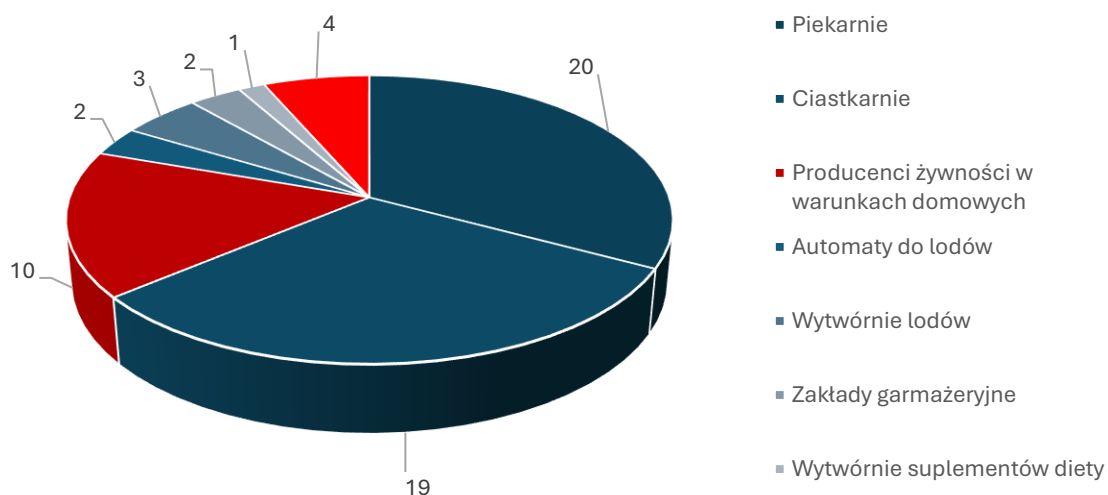
W roku 2024 skontrolowano **1043** obiekty tj. 63,5%, w których łącznie przeprowadzono **1610** kontroli, w tym **145** kontroli interwencyjnych i **9** w związku z powiadomieniami RASFF. Zatwierdzono **136** nowych obiektów, wydano **142** decyzje administracyjne, w tym **119** nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Osoby winne zaniedbań ukarano **163** grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 35600 złotych. Skierowano **11** wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Do badań laboratoryjnych wykonywanych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano **656** próbek, w tym 601 próbek żywności, 20 próbek zmiotek, 7 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 28 próbek sanitarnych.

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSTCI

W 2024 roku objęto nadzorem **61 zakładów produkcyjnych**, w tym:

- 20 piekarni
- 19 ciastkarni
- 10 producentów żywności w warunkach domowych
- 2 automaty do lodów
- 3 wytwórnie lodów
- 2 zakłady garmażeryjne
- 1 wytwórnia suplementów diety
- 4 inne wytwórnie żywności.

Zakłady produkcji żywności nadzorowane w 2024 roku

Skontrolowano **50** obiektów produkcji żywności tj. 82%, w których łącznie przeprowadzono **107** kontroli, w tym **6** kontroli interwencyjnych. Zatwierdzono **2** nowe obiekty /1 wytwórnia lodów, 1 inna wytwórnia żywności/.

Wydano **21** decyzji nakazujących właścicielom zakładów przywrócenie właściwego stanu sanitarno – higienicznego w obiektach /17 w piekarniach, 3 w ciastkarniach i 1 w lodziarni/.

Osoby winne zaniedbań ukarano **5** mandatami karnymi na kwotę 1450 złotych.

Do badań laboratoryjnych pobrano **52** próbki, z czego zakwestionowano **9** próbek pobranych w piekarniach: 1 próbka zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków ze względu na obecność szkodników zbożowo-mącznych. Zarządzono przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji w pomieszczeniach produkcyjnych piekarni.

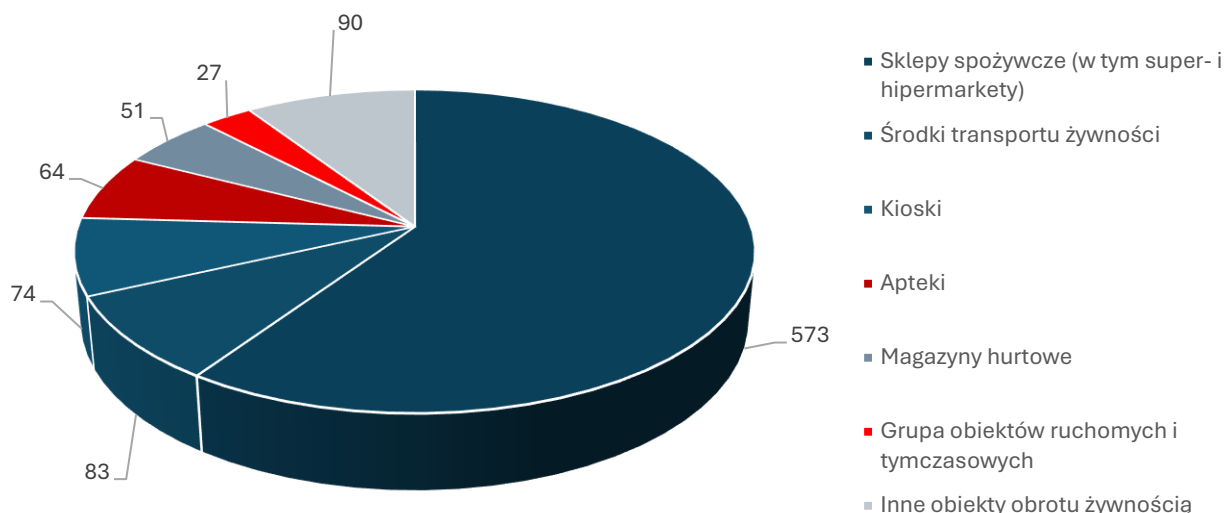
Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w tej grupie obiektów to nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia (zawilgocone, brudne lub uszkodzone ściany, sufity, futryny, wyposażenie); niewłaściwy stan porządkowy, nieprzewodzenie lub brak do wglądu bieżących zapisów dokumentacji GHP/HACCP, brak procedury dotyczącej badań mikrobiologicznych/właścicielskich, brak opracowanego harmonogramu poboru próbek firmowych wyrobów do badań mikrobiologicznych, brak wyników badań mikrobiologicznych niewykonanych wg. harmonogramu, brak zapisów wynikających z dokumentacji zabezpieczenia przed szkodnikami; obecność szkodników (much, moli, larw szkodników zbożowo mącznych).

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOSCIĄ

W 2024 roku objęto nadzorem **962 zakłady obrotu żywnością**, w tym:

- 573 sklepy spożywcze (w tym 69 super- i hipermarketów)
- 83 środki transportu żywności
- 74 kioski /np. zlokalizowane na targowiskach, sklepiki szkolne/
- 64 apteki
- 51 magazyny hurtowe
- 27 obiektów ruchomych i tymczasowych
- 90 inne obiekty obrotu żywnością

Zakłady obrotu żywnością nadzorowane w 2024 roku

Skontrolowano **572** obiekty obrotu żywnością tj. 59,5 %, w których łącznie przeprowadzono **934** kontrole, w tym **104** interwencyjne i 9 w związku z powiadomieniami RASFF. Zatwierdzono **85** nowych obiektów.

Wydano **56** decyzji nakazujących właścicielom obiektów przywrócenie właściwego stanu sanitarno – higienicznego /30 w sklepach spożywczych, 20 w super- i hipermarketach, 5 w magazynach hurtowych oraz 1 w innych obiektach obrotu żywnością/. Po kontroli spalonego sklepu sieci Biedronka wydano decyzję nakazującą wycofanie ze sprzedaży oraz utylizację całego asortymentu, który w dniu pożaru znajdował się w obiekcie.

Osoby winne zaniedbań ukarano **107** mandataми karnymi na kwotę 34850 złotych.

Skierowano **6** wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu, prowadzenie działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej oraz za nieprawidłowości w prezentacji suplementów diety /sugerowanie właściwości leczniczych/.

Do badań laboratoryjnych pobrano **541** próbek żywności oraz **7** próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego zakwestionowano **3** próbki:

- 1 próbka produktu porzeczeki – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP pestycydów;
- 1 próbka produktu limonka – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP pestycydów;
- 1 próbka mieszanki owoców suszonych – obecność zanieczyszczeń biologicznych – szkodników;

Do najczęściej występujących uchybień w zakresie stanu technicznego należały: zawilgocone, brudne ściany, sufity, uszkodzone posadzki, drzwi; zniszczony sprzęt pomocniczy i elementy wyposażenia; brak ciepłej wody przy punktach wodnych; niewłaściwa gospodarka odpadami.

Nieprawidłowości natury higienicznej to głównie: nieprawidłowy stan sanitarno – porządkowy pomieszczeń i wyposażenia; sprzedaż żywności po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości; brak segregacji asortymentowej artykułów spożywczych; nieprawidłowe warunki termiczne przechowywania żywności w tym przerwanie łańcucha

chłodniczego; obecność szkodników oraz brak monitoringu i zapisów z nadzoru nad szkodnikami; brak bieżących zapisów w dokumentacji zgodnie z procedurami GHP/HACCP; brak do wglądu konsumenta składników surowcowych wraz z alergenami żywności sprzedawanej luzem m. in. pieczywa, ciast, dań typu fast-food; brak do wglądu kopii orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych zatrudnionego personelu; brak stroju roboczego u pracowników.

Potencjalna możliwość wystąpienia zagrożeń o charakterze populacyjnym sprawia, że obiekty tej grupy są objęte wzmożonym nadzorem.

W 2024 roku przeprowadzono **akcję MARKET** dotyczącą wzmożonej kontroli żywności pochodzącej z krajów Unii Europejskiej oraz krajów trzecich, wprowadzanej do obrotu w super- i hipermarketach. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na obszary dotyczące: identyfikacji, warunków sprzedaży i przechowywania, przestrzegania określonych okresów trwałości, oceny dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym.

W super- i hipermarketach tj. „Auchan”, „Kaufland”, „Stokrotka”, „Carrefour” przeprowadzono **55** kontroli sanitarnych. Za nieprawidłowy stan sanitarno - higieniczny osoby odpowiedzialne ukarano **3** mandatami karnymi, na łączną kwotę 500 zł.

W sklepach należących do sieci „Biedronka”, „Lidl”, „Aldi”, „Netto” , itp. przeprowadzono **139** kontroli sanitarnych. Nałożono **43** mandaty karne na łączną kwotę 10450 zł.

Kontrolowano **obecność grzybów i przetworów grzybowych** znajdujących się w obrocie, przetwórstwie oraz żywieniu zbiorowym - kontroli poddano 1 zakład produkcji garmazeryjnej, 17 placówek handlowych i 20 zakładów żywienia zbiorowego. Sprawdzano spełnienie wymagań dotyczących warunków obrotu grzybami pod kątem posiadania atestu na sprzedawane i używane do dalszej produkcji grzyby oraz na źródło pochodzenia. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W trakcie 90 kontroli zakładów spożywczych z **samoobsługową sprzedażą pieczywa** sprawdzano czy artykuły te mają zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem, czy jest ono sprawne, czy są dostępne woreczki/rękawiczki dla kupujących, oceniano stan czystości maszyny do krojenia, weryfikowano dokumentację własną zakładu pod kątem uwzględnienia w niej procedury mycia sprzętu mającego zastosowanie dla przedmiotowego zagadnienia oraz prowadzone zapisy, sprawdzano dostępność informacji dla konsumenta o składzie i alergenach oferowanych produktów. Stwierdzono nieprawidłowości w 5 obiektach, wydawano zalecenia i prowadzono postępowanie administracyjne.

Weryfikowano **pochodzenie i znakowanie owoców i warzyw** podczas kontroli 43 zakładów w związku z akcją WARZYWA I OWOCE. Kontrolą objęto owoce i warzywa importowane z krajów trzecich, jak i pochodzące z innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Działania kontrolne obejmowały identyfikację produktu, ocenę dokumentacji towarzyszącej oraz pobór prób do badań laboratoryjnych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących pochodzenia owoców i warzyw oraz oznakowania.

Na terenie Sosnowca handel **na targowiskach** zorganizowany jest w zamkniętych kioskach i na straganach. W ramach bieżącego nadzoru kontrolowane są jako odrębne obiekty. Ich stan sanitarno-higieniczny ulega poprawie. W 2024 roku skontrolowano 36 kiosków, przeprowadzono 55 kontroli, w tym 5 interwencyjnych. Nie wydano decyzji administracyjnych, nałożono 6 mandatów karnych. W okresie od 20.02 do 08.03 wzmożono nadzór nad miejscami obrotu mięsem i wyrobami mięsnymi. Wykonano 18 kontroli na 3 targowiskach, skontrolowano 18 zakładów, w dwóch stwierdzono uchybienia dotyczące przechowywania wyrobów z przerwaniem łańcucha chłodniczego. Nałożono 2 mandaty karne, wydano zalecenia bieżące.

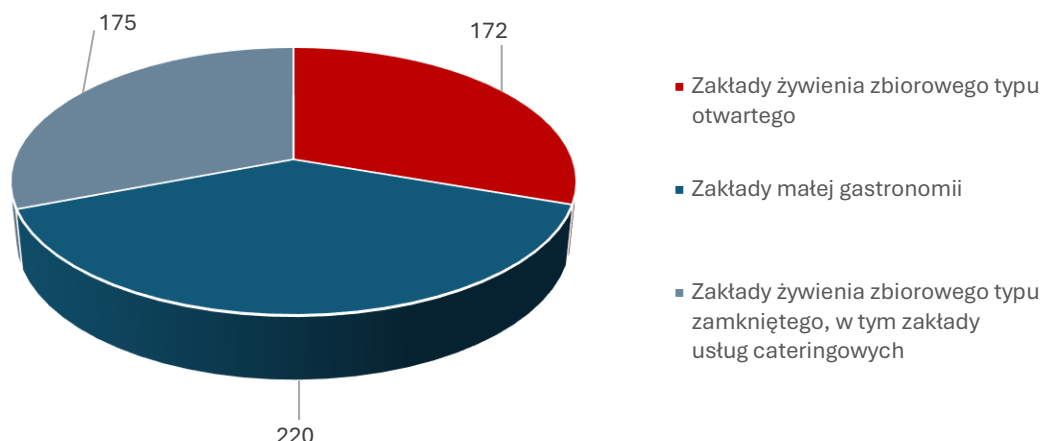
Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajduje się 27 **obiektów ruchomych i tymczasowych** oraz 93 **zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych**. W powyższych obiektach przeprowadzono 66 kontroli, nałożono 9 mandatów karnych za nie przestrzeganie warunków sanitarno-higienicznych. W sezonie letnim wzmożono nadzór i sprawdzano przestrzeganie procedur Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i systemu HACCP w tym warunki przechowywania żywności, zachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego oraz dostępność i jakość wody używanej do produkcji.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W 2024 roku objęto nadzorem **567 zakładów żywienia zbiorowego**, w tym:

- 172 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego /restauracje, bary/
- 220 zakładów małej gastronomii /w tym obiekty ruchome i tymczasowe/
- 175 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:
 - 5 bufetów w zakładach pracy,
 - 7 stołówek w zakładach pracy
 - 4 bloki żywienia w szpitalach,
 - 44 stołówki szkolne,
 - 52 bloki żywienia w przedszkolach,
 - 33 bloki żywienia w żłobkach i domach małego dziecka,
 - 11 bloków żywienia w domach pomocy społecznej,
 - 19 pozostałych (tj. 1 kuchnia niemowlęca, 1 stołówka w internacie, 5 stołówek na półkoloniach, 7 zakładów usług cateringowych i 5 innych zakładów żywienia).

Zakłady żywienia zbiorowego nadzorowane w 2024 roku

Skontrolowano **518** zakładów żywienia zbiorowego tj. 91,4% zakładów objętych nadzorem, w których łącznie przeprowadzono **559** kontroli, w tym **35** kontroli interwencyjnych. Zatwierdzono **49** nowych obiektów.

Wydano **42** decyzje nakazujące przywrócenie właściwego stanu sanitarnego /16 w zakładach żywienia typu zamkniętego, 21 w zakładach żywienia typu otwartego oraz 5 w zakładach usług cateringowych/. Nałożono **51** mandatów karnych na kwotę 12000 złotych.

Skierowano **5** wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu oraz prowadzenie działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej.

Pobrano do badań laboratoryjnych 56 próbek środków spożywczych, spośród których zdyskwalifikowano 7 próbek:

- 2 próbki posiłków pobranych w żłobku wykazały brak realizacji normy na tłuszcz oraz znaczne przekroczenia zawartości soli,
- 5 próbek pobranych w związku ze zgłoszonymi zatruciami pokarmowymi wykazało obecność bakterii gronkowców koagulazo-dodatnich oraz *Enterobacteriaceae*.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły: brudnych, zniszczonych ścian, sufitów; uszkodzonego wyposażenia i sprzętu; niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego; przeterminowanych surowców wykorzystywanych do produkcji; braku zachowanej segregacji surowców w urządzeniach chłodniczych; braku do wglądu zapisów GHP i HACCP i orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych; braku do wglądu opracowanych składników wraz z alergenami produkowanych dań; braku zapewnienia prawidłowego zapotrzebowania na składniki odżywcze dla dzieci w wieku 1-3 lat zgodnie z aktualnymi normami żywienia dla populacji polskiej opracowanymi przez IŻŻ; braku realizacji założeń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Stan żywienia pacjentów w szpitalach, Domach Pomocy Społecznej i Hospicjum:

W 2024 roku dokonano oceny żywienia pacjentów na podstawie jadłospisów dekadowych zgodnie z opracowanym przez GIS arkuszem oceny dekadowej jadłospisów, przeznaczonych do żywienia pacjentów z dietą podstawową. Przeprowadzono 12 analiz (w 4 szpitalach, 5 DPS, 1 hospicjum), które wykazały w 7 przypadkach wynik prawidłowy (5 szpitalni, 1 DPS i 1 hospicjum), w 3 przypadkach wynik zadawalający (3 DPS), w 2 przypadkach wynik zdyskwalifikowano (1DPS, 1 szpital). W przypadku DPS zdyskwalifikowano jadłospis ze względu na brak podaży białka pełnowartościowego w jednym z głównych posiłków. W przypadku szpitala dyskwalifikacja dotyczyła braku w dekadzie podaży roślin strączkowych suchych oraz braku ryb i przetworów rybnych.

Stan żywienia w jednostkach systemu oświaty:

Wymagania jakie powinny spełniać środki spożywcze przygotowywane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty jak i oferowane w sklepikach szkolnych reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży.*

Dokonano oceny sposobu żywienia w **96 obiektach** - 44 szkołach i 52 przedszkolach. Ocenione jadłospisy dekadowe w przeważającej większości były zgodne z obowiązującymi zasadami żywienia w tej grupie wiekowej. Posiłki są zwykle zróżnicowane pod względem doboru produktów żywnościowych, w proporcjach wskazanych w piramidzie żywieniowej oraz przygotowane zgodnie z rozporządzeniem.

W 4 placówkach przedszkolnych stwierdzono brak podaży co najmniej dwóch porcji mleka lub przetworów mlecznych, w 1 szkole stwierdzono brak podaży ryby co najmniej raz w tygodniu. Wydano zalecenia bieżące zobowiązujące do korekty jadłospisów zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przedłożenia poprawnie opracowanych do ponownej oceny. W **sklepikach szkolnych** przeprowadzono 11 kontroli w zakresie spełnienia wymagań w/w rozporządzenia – nie stwierdzono niezgodności.

WYTWÓRNIE I MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

W 2024 roku nadzorem objęto **50 wytwórni oraz miejsc obrotu** materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym:

- 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- 48 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością nadzorowane w 2024 roku

Skontrolowano **8** miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, tj. 16% z nadzorowanych obiektów, w których łącznie przeprowadzono **10** kontroli.

Nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów karnych.

Do badań laboratoryjnych w tej grupie obiektów pobrano **7** próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego żadnej nie zakwestionowano.

IMPORT / EKSPORT

W 2024 r. przeprowadzono **3 kontrole graniczne** w zakresie spełnienia wymagań jakości zdrowotnej dla materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością **dotyczące importu**.

Nie zgłaszano do kontroli środków spożywczych.

Skontrolowano 26 partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością /wyroby z porcelany, tworzyw sztucznych/. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie budziła zastrzeżeń, wydano 3 świadectwa spełniania wymagań zdrowotnych.

W 2024 roku **nie sprawowano nadzoru nad eksportem** środków spożywczych.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2024 roku na terenie miasta Sosnowca pobrano do badań laboratoryjnych i zbadano w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu **649 próbek środków spożywczych** oraz **7 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością**.

Próbki pobrano u producentów, w zakładach żywienia zbiorowego oraz w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego.

Zdyskwalifikowano 19 próbek:

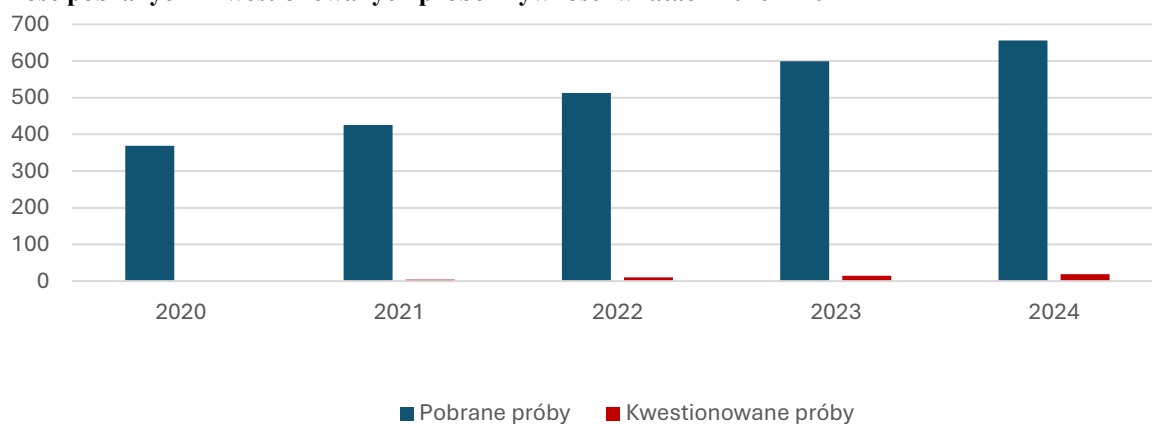
- 1 próbka zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych;
- 1 próbka produktu porzeczeki – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP;
- 1 próbka produktu limonka – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP
- 1 próbka mieszanki owoców suszonych – obecność zanieczyszczeń biologicznych – obecność szkodników
- 2 próbki – posiłków pobranych w żłobku wykazały brak realizacji normy na tłuszcz oraz znaczne przekroczenia zawartości soli.
- 5 próbek pobranych w związku ze zgłoszonymi zatruciami pokarmowymi zbadanych pod względem mikrobiologicznym wykazało obecność bakterii gronkowców koagulazo-dodatnich oraz *Enterobacteriaceae*

Próbki żywności kwestionowane w latach 2020 - 2024

Rok	Ilość prób	Ilość prób kwestionowanych	Procent prób kwestionowanych	Przyczyny kwestionowania
2020	369	0	-	-
2021	426	4	0,9%	3 próbki mięsa mielonego z fileta z kurczaka – obecność pałeczek <i>Salmonella</i> 1 próbkę karkówki marynowanej – przekroczona suma WWA i benzo(a)pirenu
2022	513	10	1,95%	2 próbki zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 5 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka Słodkie wafle Sicilia, słodkie rożki wafłowe do lodów – przekroczenie sumy zawartości barwników: błękitu brylantowego FCF (E 133) i tartrazyny (E 102) oraz zastosowanie niedozwolonego do tej kategorii żywności barwnika żółci pomarańczowej S (E 110) 1 próbka przecier ogórkowy Victus – obcy smak 1 próbka Deser owocowo-jogurtowy z dodatkiem pełnoziarnistej mąki owsianej (BIO MUS JOGURT + ZBOŻA + BANAN, JABŁKO) - obecność pleśni
2023	599	15	2,5%	1 próbki zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka kakao o obniżonej zawartości tłuszczu, extra ciemne – mykotoksyny – przekroczona dopuszczalna zawartość ochratoksyny A 1 próbka ryżu naturalnego brązowego obecność zanieczyszczeń biologicznych- obecność szkodników 2 próbki posiłku obiadowego w żłobku – niezgodność z normami IŻŻ / 1 próbka wykazała za niską wartość odżywczą, odbiegającą od zalecanej normy żywieniowej dla określonych grup konsumentów, zbyt wysoką zawartość białka, brak realizacji normy na tłuszcz, brak realizacji normy na węglowodany, znaczne przekroczenia zawartości soli, 2 próbka wykazała brak realizacji normy na tłuszcz, znaczne przekroczenia zawartości soli

Rok	Ilość prób	Ilość prób kwestionowanych	Procent prób kwestionowanych	Przyczyny kwestionowania
				1 próbka marchwi obecność zanieczyszczeń biologicznych – pleśni 1 próbka pasty z ciecierzycy i sezamu- hummus klasyczny obecność alergenów orzecha ziemnego i zawartość białek orzecha ziemnego
2024	656	19	2,90%	1 próbka zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka produktu porzeczki – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP; 1 próbka produktu limonka- pestycydy - przekroczona dopuszczalna zawartość NDP 1 próbka mieszanki owoców suszonych – obecność zanieczyszczeń biologicznych – obecność szkodników 2 próbki – posiłków pobranych w żłobku wykazały brak realizacji normy na tłuszcz oraz znaczne przekroczenia zawartości soli. Pod względem mikrobiologicznym zakwestionowaniu uległo 5 próbek, pobranych w związku ze zgłoszonymi zatruciami pokarmowymi

Ilość pobranych i kwestionowanych próbek żywności w latach 2020 – 2024

Odsetek prób kwestionowanych na przełomie lat 2020-2024 stopniowo wzrasta i w roku 2024 wyniósł 2,9% zbadanych prób, w roku 2023 – 2,5%, a w roku 2022 – 1,95% zbadanych prób.

Pobierano próby (zlecone laboratorium wchodzącym w skład Wojewódzkiego Laboratorium Zintegrowanego) w kierunkach:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 398 prób, w tym 5 prób kwestionowano;
- oceny sensorycznej – 48 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- zanieczyszczeń metalami – 40 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- substancji dodatkowych – 22 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w piekarniach – 20 prób sanitarnych, w tym 9 prób kwestionowano;
- zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych – 20 próby, w tym 1 próbę kwestionowano na zanieczyszczenia biologiczne;

- zanieczyszczeń mikotoksynami – 18 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- kryteriów czystości substancji dodatkowych i rozpuszczalników ekstrakcyjnych – 4 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- migracji specyficznej i globalnej w wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 7 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- skażeń promieniotwórczych – 5 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- zawartości witamin i składników mineralnych – 10 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- żywności wzbogacanej – 1 próba, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- zanieczyszczeń azotanami – 4 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- jod – 2 próbki, nie stwierdzono prób kwestionowanych.

Zlecono również przeprowadzenie badań w laboratoriach poza strukturą Wojewódzkiego Zintegrowanego Laboratorium, tj.:

- 6 prób na obecność pozostałości pestycydów w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym, Zakładzie Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin w Poznaniu w tym 1 próbę kwestionowano,
- 2 próby na obecność pozostałości pestycydów w Instytucie Ogrodnictwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach
- 3 próby – w kierunku badania antybiotykooporności w laboratorium PIW w Puławach;
- 2 próbę na obecność pozostałości pestycydów oraz 2 próby w kierunku alkaloidów sporyszu w WSSE w Bydgoszczy;
- 2 próby na obecność pozostałości pestycydów w WSSE w Łodzi;
- 4 próby na obecność pozostałości pestycydów w WSSE w Rzeszowie,
- 2 próby na obecność pozostałości pestycydów w WSSE w Warszawie,
- 3 próby na zanieczyszczenie WWA w WSSE w Krakowie;
- 2 próby na obecność 3-MCPD w WSSE w Lublinie;
- 5 prób w kierunku badania zawartości akryloamidu w WSSE w Gorzowie Wielkopolskim;
- 1 próba na zawartość GMO w Regionalnym Laboratorium Badań Żywności Genetycznie Modyfikowanej w Tarnobrzegu;
- 2 próby w kierunku alkaloidów sporyszu w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie
- 19 prób na zawartość histaminy oraz 2 próby na obecność pozostałości pestycydów w WSSE we Wrocławiu w tym 1 próbę kwestionowano.

Kwestionowano 2 próby ze względu na obecność pozostałości pestycydów.

W 2024 roku w zakresie **znakowania oceniono 251 prób środków spożywczych, kosmetyków oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**. Wymaganym przepisom nie odpowiadały **33 próby** (tj. 13,14 %).

POWIADOMIENIA TYPU RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) umożliwia sprawne przekazywanie informacji oraz szybkie reagowanie i podejmowanie odpowiednich działań w przypadkach identyfikacji zagrożenia zdrowia konsumentów, którego źródłem jest wprowadzana na rynek żywność.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zgłosił do **Systemu RASFF 2 powiadomienia**:

1. Powiadomienie informacyjne w sprawie przekroczenia NDP pozostałości pestycydów w produkcie Porzeczka.
2. Powiadomienie informacyjne w sprawie przekroczenia NDP pozostałości pestycydów w produkcie Limonka odmiana Tahiti.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF otrzymano **115 powiadomień alarmowych i informacyjnych**.

Przyczynami dla których produkty zostały zgłoszone było m.in.:

- **przekroczenie parametrów mikrobiologicznych** w produktach: mięso drobiowe, mięso wieprzowe, chałwa sezamowa, kakaowa, mleko następne „Bebilon Profutura 2”, sałatka jarzynowa, kebab drobiowy surowy, ser złoty Mazur, tatar wołowy;
- **przekroczenie NDP pozostałości pestycydów** w produktach: kwiat jaśminu, pomarańcze z Egiptu, granat, limonka odmiana Tahiti, ogórek szklarniowy zielony,
- **przekroczenia parametrów chemicznych** (akryloamid, azotany, alkaloidy pirolizydynowe, metale, białko soi) w produktach: chipsy warzywne „MIX bezglutenowy BIO”, herbatniki, ciasteczka dla niemowląt z sokiem gruszkowym, „Herbatka Herbapol”, suszone oregano, kmin rzymski mielony, herbatka ziołowa szalwia Herbarium, konserwa turystyczna, mąka z ciecierzycy bezglutenowa,
- przekroczenie **poziomu mikotoksyn** m.in. w wyrobach figi suszone, rodzynki Kresto
- zawartość nieautoryzowanych substancji w suplementach diety oraz w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

Monitorowano i nadzorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego. W większości przypadków producenci lub dystrybutorzy sami podejmowali takie działania.

OCENA JAKOŚCI WODY

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzoruje jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w oparciu o ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*, która określa warunki i zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, które określa wymagania, jakim powinna odpowiadać jakość wody i sposób sprawowania nadzoru nad jakością wody.

Sosnowiec zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia ujmowaną przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A. w Katowicach, pochodzącą z ujęć powierzchniowych:

- **Zbiornik Goczałkowice i Zbiornik Dzieńkowice** – /dla 59% ludności, ~ 103 265 mieszkańców/ woda z tych ujęć uzdatniana jest w Zakładzie Uzdatniania Wody Goczałkowice i Zakładzie Uzdatniania Wody Dzieńkowice, a następnie przepływając przez zbiorniki wyrównawcze w Katowicach – Murckach jest dostarczana na teren miasta Sosnowca.
- **Kanał Centralny Piaskownia** /dla 41 % ludności, ~ 72 564 mieszkańców/ – woda z tego ujęcia zakwalifikowana jest do kategorii jakości A2, na co wpływ miały parametry fizykochemiczne /mangan, żelazo, zapach, barwa/ oraz bakteriologiczne /bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, enterokoki/. Woda z ujęcia uzdatniania jest fizycznie i chemicznie w **Stacji Uzdatniania Wody w Maczkach** poprzez utlenianie wstępne, koagulację, filtrację i dezynfekcję - chlorowanie końcowe. Jakość wody kontrolowana jest poprzez wykonywane badania laboratoryjne oraz ciągły monitoring technologiczny. W celu prowadzenia dodatkowej, ciągłej kontroli jakości wody zainstalowano biomonitoring SYMBIO w postaci małż słodkowodnych.
Dobowa produkcja wody w SUW Maczki wynosiła w 2024 roku **20 602 m³ /dobę** i jest mniejsza niż w 2023 roku o ~ 2 tys. m³ /dobę.
Wyniki badań potwierdzają, że woda powierzchniowa spełnia wymagania dla kategorii czystości A2, a po uzdatnieniu spełnia wymagania w/s jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dystrybutorami wody na terenie miasta są:

- Sosnowieckie Wodociągi S.A., Sosnowiec, ul. Ostrogórska 43;
- Sosnowieckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., Sosnowiec, ul. Kosynierów 35.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia prowadzony jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu (w ramach kontroli urzędowej) oraz przez Przedsiębiorstwa Wodociągowe (w ramach kontroli wewnętrznej).

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi badana jest woda powierzchniowa wykorzystywana do zaopatrzenia w wodę, woda dostarczana do sieci, woda w sieci wodociągowej oraz u odbiorcy.

Badania wykonywane są przez akredytowane laboratoria: Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S. A. w Katowicach, Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o. o., Laboratorium Usługowo-Badawcze „BIOCHEMIK” Sp. z o. o., Ośrodek Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o. o.

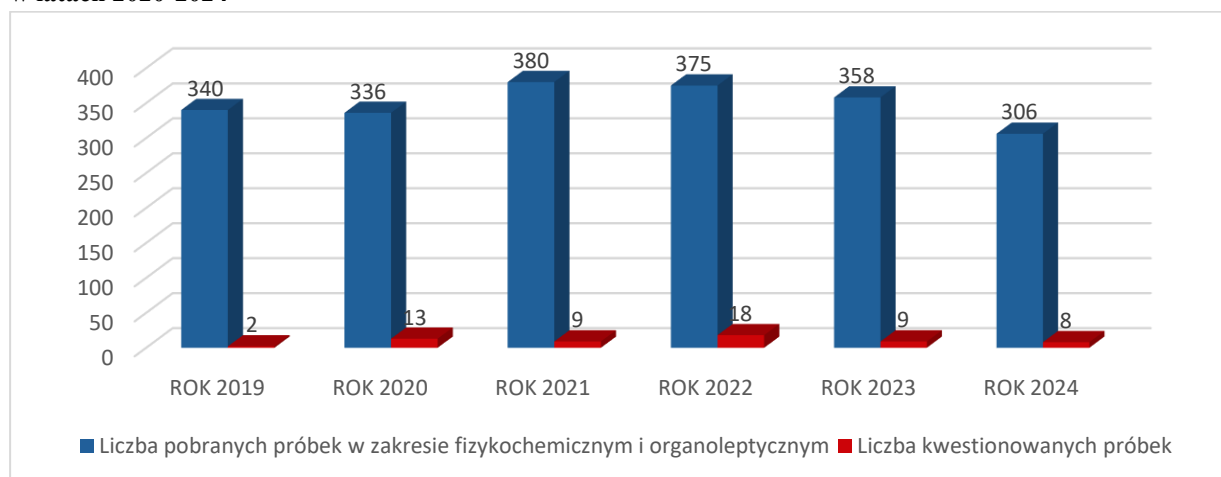
W 2024 roku do badań pobrano ogółem **306 próbek wody** przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w ramach kontroli urzędowej – 61; w ramach kontroli wewnętrznej – 245) w **41** wyznaczonych reprezentatywnych punktach na terenie miasta Sosnowca /punkty czerpalne u konsumenta, przyłącza wodomierzowe, studnie wodomierzowe/:

- **306** próbek wody zbadanych pod kątem wskaźników fizykochemicznych i organoleptycznych,
- **299** próbek wody zbadanych pod kątem wskaźników bakteriologicznych.

W wyniku badań **zakwestionowano**:

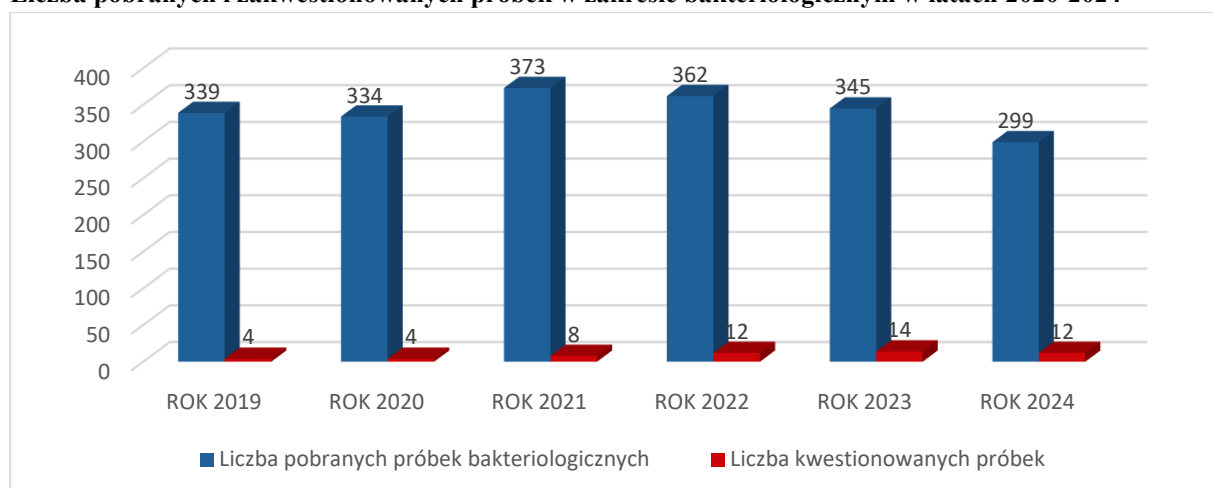
- **8 próbek wody /~ 2,6%/ pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym** (przekroczenia dotyczyły parametrów: glinu, manganu, żelaza, bromodichlorometanu, mętności) - wyniki próbek kontrolnych nie potwierdziły przekroczeń pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym.

Liczba pobranych i zakwestionowanych próbek w zakresie fizykochemicznym i organoleptycznym w latach 2020-2024

- **12 próbek wody /~4,0%/ pod względem bakteriologicznym** (przekroczenia dotyczyły parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C /±2 po 72h/, bakterie grupy coli, *Clostridium perfringens*) – wyniki próbek kontrolnych wody pobranych po korekcie dawki dezynfektanta nie wykazały przekroczeń bakteriologicznych.

Liczba pobranych i zakwestionowanych próbek w zakresie bakteriologicznym w latach 2020-2024

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2024 roku wydał **281** ocen jakości wody do spożycia przez ludzi, które zostały przekazane do Urzędu Miasta w Sosnowcu.

Po podsumowaniu wszystkich sprawozdań z badań wykonanych w 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał okresową ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miasta Sosnowca na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał również na wniosek strony 6 decyzji zezwalających na zastosowanie materiałów mających kontakt z wodą lub zastosowanie preparatu do uzdatniania wody.

OCENA JAKOŚCI WODY CIEPŁEJ W KIERUNKU BAKTERII LEGIONELLA SP

W trosce o zdrowie mieszkańców miasta Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu prowadzi nadzór nad obecnością bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w obiektach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w rodzaju opieki stacjonarnej i całodobowej.

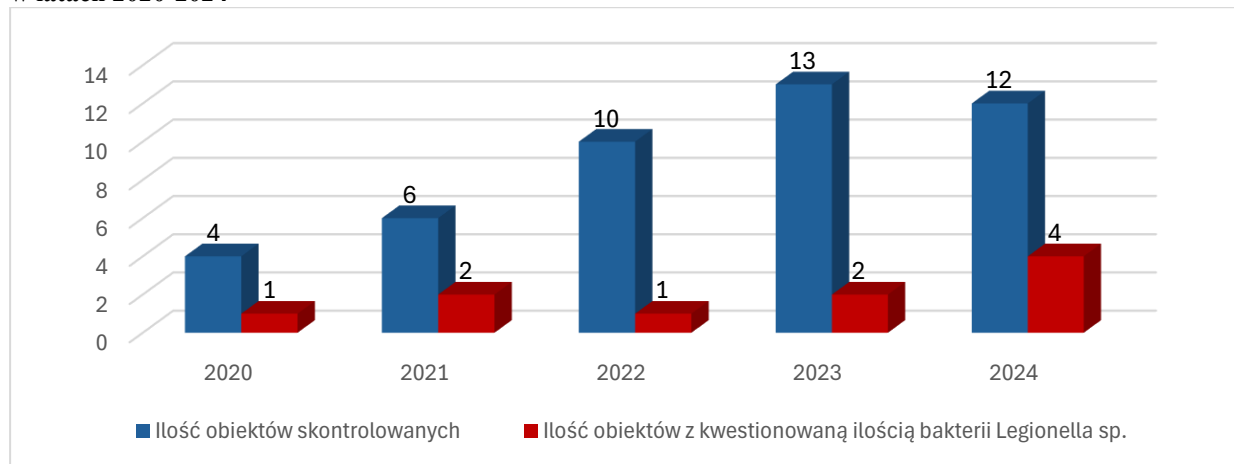
W roku 2024 wykonano badania wody ciepłej łącznie w **12** obiektach, tj. w 4 szpitalach, 2 domach opieki społecznej świadczących całodobową opiekę, 3 hotelach, 2 obiektach świadczących usługi hotelarskie oraz w 1 hospicjum.

Pobrano łącznie **87 próbek wody ciepłej** do badań laboratoryjnych /liczba przebadanych próbek wody wzrosła o około 10 % w stosunku do roku poprzedniego/.

W **4 obiektach stwierdzono ponadnormatywną zawartość pałeczek *Legionella sp.***, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **5** decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie jakości wody ciepłej do odpowiednich wymagań. Decyzje dotyczyły Oddziału Kardiologii Interwencyjnej w Sosnowcu, Hospicjum Sosnowieckiego im. Św. Tomasza Ap., Domu Pomocy Społecznej w Sosnowcu "Zakątek" oraz Domu Sportowca w Sosnowcu. Zarządzenia 3 decyzji zostały wykonane, a nadzór nad wykonaniem pozostałych zarządzeń będzie kontynuowany w 2025 r.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **93** oceny jakości wody ciepłej.

Zestawienie skontrolowanych i kwestionowanych obiektów w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* w latach 2020-2024

OCENA JAKOŚCI WODY NA PŁYWALNIACH I KĄPIELISKACH

KĄPIELISKO

W sezonie letnim 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzorował akwen „Stawiki”, pełniący rolę kąpieliska. Stan sanitarny kąpieliska nie budził zastrzeżeń. Organizatorem kąpieliska był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu, który w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sosnowcu ustalił harmonogram pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem ludzi zażywających kąpiele PPIS w Sosnowcu w ramach kontroli urzędowej pobrał próbkę wody do badań i dokonał oceny wizualnej wody przed sezonem, natomiast organizator w ramach kontroli wewnętrznej dokonał oceny jakości wody 4 razy w trakcie trwania sezonu.

Na podstawie wyników badań PPIS w Sosnowcu wydał łącznie 5 bieżących ocen jakości wody, w których stwierdzono, że woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiele. Woda w zbiorniku w całym sezonie letnim 2024 roku była przydatna do kąpiele.

Dokonano również klasyfikacji czteroletniej dla kąpieliska „Stawiki” – jakość wody oceniono jako dobrą.

PŁYWALNIE

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu nadzorował **10** pływalni:

- **8 pływalni krytych:**
 - 5 szkolnych: SP nr 45 ul. Czeladzka 58, SP nr 3 ul. Hutnicza 6, Technikum nr 4 Transportowe ul. Kilińskiego 31, Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska ul. Legionów 9, ZSO nr 3 ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 114;

- 3 administrowane przez MOSiR: Centrum Aktywności Rodzinnej „ŻeromPark” ul. Żeromskiego 4D, Klimontowskie Centrum Aktywności Rodzinnej ul. Mjr. H. Hubala - Dobrzańskiego 99A, Kryta Pływalnia ul. Bohaterów Monte Cassino 46A;
- **2 pływalnie odkryte/sezonowe** – administrowane przez MOSiR: Pływalnia Letnia ul. 3 Maja 41; Pływalnia Letnia Sosnowiec ul. Wojska Polskiego 181.

Wszystkie pływalnie zaopatrywane są w wodę z miejskiej sieci wodociągowej /woda uzdatniana jest odpowiednimi preparatami/. PPIS w Sosnowcu prowadzi nadzór nad jakością wody na pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.*

W ramach urzędowej kontroli do badań laboratoryjnych w 2024 roku **pobrano łącznie 54 próbki wody z 8 pływalni:**

- 44 próbki z pływalni krytych /13 z niecek basenowych, 13 z systemów cyrkulacji, 6 próbek wody doprowadzanej do pływalni, 12 próbek wody ciepłej z natrysków/;
- 10 próbek na pływalniach odkrytych /4 próbki z niecek basenowych, 3 próbki z systemów cyrkulacji, 2 próbki wody wprowadzanej do pływalni, 1 próbkę wody ciepłej z natrysku/.

W ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją harmonogramu badań wody przez zarządzających pływalniami w 2024 roku **zarejestrowano łącznie 565 wyników z 8 pływalni:**

- 534 wyniki badań wody pobranej na pływalniach krytych, w tym 365 z niecek basenowych, 153 z systemów cyrkulacji, 16 wyników wody ciepłej z natrysku;
- 31 wyników badań wody z pływalni odkrytych, w tym 20 z niecek basenowych, 9 z systemów cyrkulacji, 2 wyniki wody ciepłej z natrysku.

Liczba wyników próbek wody pobranych na pływalniach w ramach kontroli urzędowej oraz dostarczonych przez zarządzających pływalniami w 2024 roku

Lp.	Nazwa obiektu	Liczba wyników próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej	Liczba wyników próbek wody dostarczonych przez zarządzających pływalniami
1	Pływalnia Letnia przy ulicy Wojska Polskiego	5	15
2	Pływalnia Letnia przy ulicy 3 Maja	5	16
3	Centrum Aktywności Rodzinnej „ŻeromPark” ul. Żeromskiego 4D	17	260
4	Klimontowskie Centrum Aktywności Rodzinnej ul. Mjr. H. Hubala - Dobrzańskiego 99A	5	40
5	Pływalnia Kryta przy ulicy Monte Cassino 46A	9	127
6	Szkoła Podstawowa nr 45, ul. Czeladzka 58	5	54
7	Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Hutnicza 6	0	0
8	Technikum nr 4 Transportowe, ul. Kilińskiego 31	4	20

9	Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska, ul. Legionów 9	0	0
10	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3, ul. Piłsudskiego 114	4	33
	Suma zarejestrowanych wyników	54	565

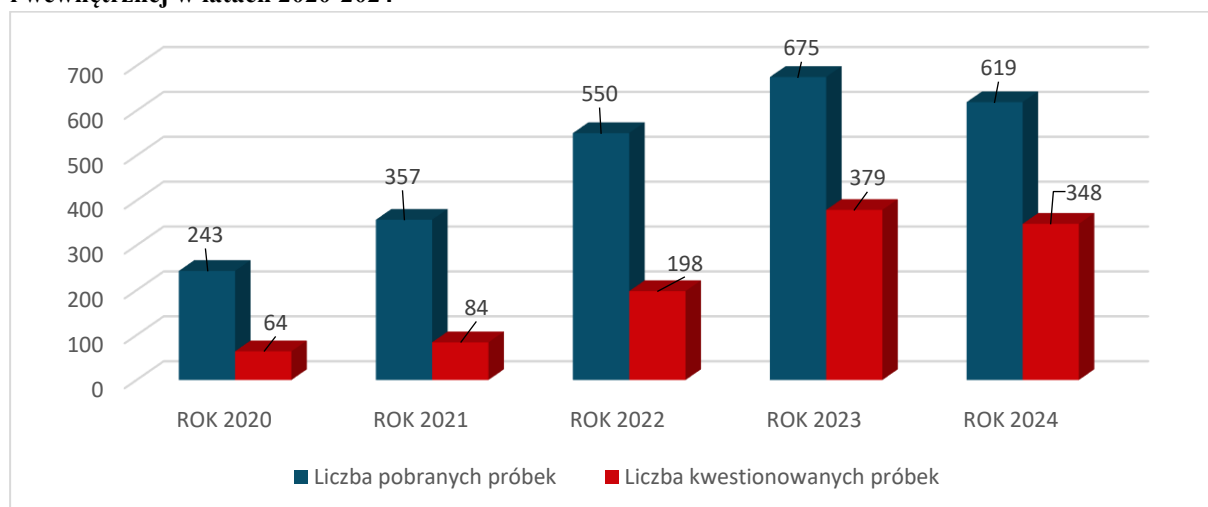
Pobór próbek wody z 2 pływalni w 2024 roku nie odbył się z uwagi na termomodernizację budynku SP nr 3 ul. Hutnicza 6 i związane z tym wyłączenie pływalni z użytkowania oraz z uwagi na wyłączenie od 01.09.2023 r. z powodów technicznych do odwołania Pływalni Krytej w Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska ul. Legionów 9.

W roku 2024 pobrano łącznie **619** próbek wody na pływalniach (kontrola urzędowa i kontrola wewnętrzna). Wyniki badań parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych wykazały przekroczenia w **8** obiektach. Liczba przekroczonych próbek wyniosła **348** – większość z tych przekroczeń odnotowano w trakcie badań w ramach kontroli wewnętrznej i dotyczyły one krótkotrwałych przekroczeń, niemających wpływu na zdrowie użytkowników.

Najczęściej przekroczone były parametry fizykochemiczne: mętność, pH, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, utlenialność oraz chloroform, odnotowano również przekroczenia parametrów bakteriologicznych (ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C /±2°C/ po 48h, liczba bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, gronkowce koagulazo – dodatkowo, liczba pałeczek *Legionella sp.*)

W przypadku stwierdzanych przekroczeń podejmowano działania naprawcze w celu doprowadzenia jakości wody do odpowiednich wymagań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał również **4** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości w zakresie obecności pałeczek *Legionella sp.* poprzez zapewnienie właściwej jakości wody na pływalni.

Liczba pobranych i kwestionowanych próbek wody na pływalniach w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w latach 2020-2024

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **8 decyzji - zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach**, w których stwierdzono, że

eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w **8 obiektach**, łącznie przeprowadzono **23 kontrole**. Stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry. Kontrole w/w obiektów obejmują warunki higieniczno-sanitarne i stan techniczny hali basenowej, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zaplecza technicznego. Przeprowadzone kontrole potwierdziły bieżącą czystość i porządek obiektów, zapewnienie środków czystości i higieny oraz środków dezynfekcyjnych, właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły jednej pływalni w SP nr 45. Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, tj. usuwania na bieżąco nieczystości stałych z niecki basenowej oraz 1 decyzję administracyjną dotyczącą poprawy stanu technicznego dotyczącą naprawy uszkodzonych osłon wentylacji mechanicznej nawiewnej w pomieszczeniu niecki basenowej oraz zapewnienia gładkiej, jednolitej powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję poprzez uzupełnienie ubytku w ścianie w pomieszczeniu niecki basenowej. Obowiązki nałożone decyzjami wykonano w całości.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzorował **669 obiektów** użyteczności publicznej i obiektów usługowych /liczba obiektów nadzorowanych w stosunku do roku poprzedniego utrzymuje się na podobnym poziomie/:

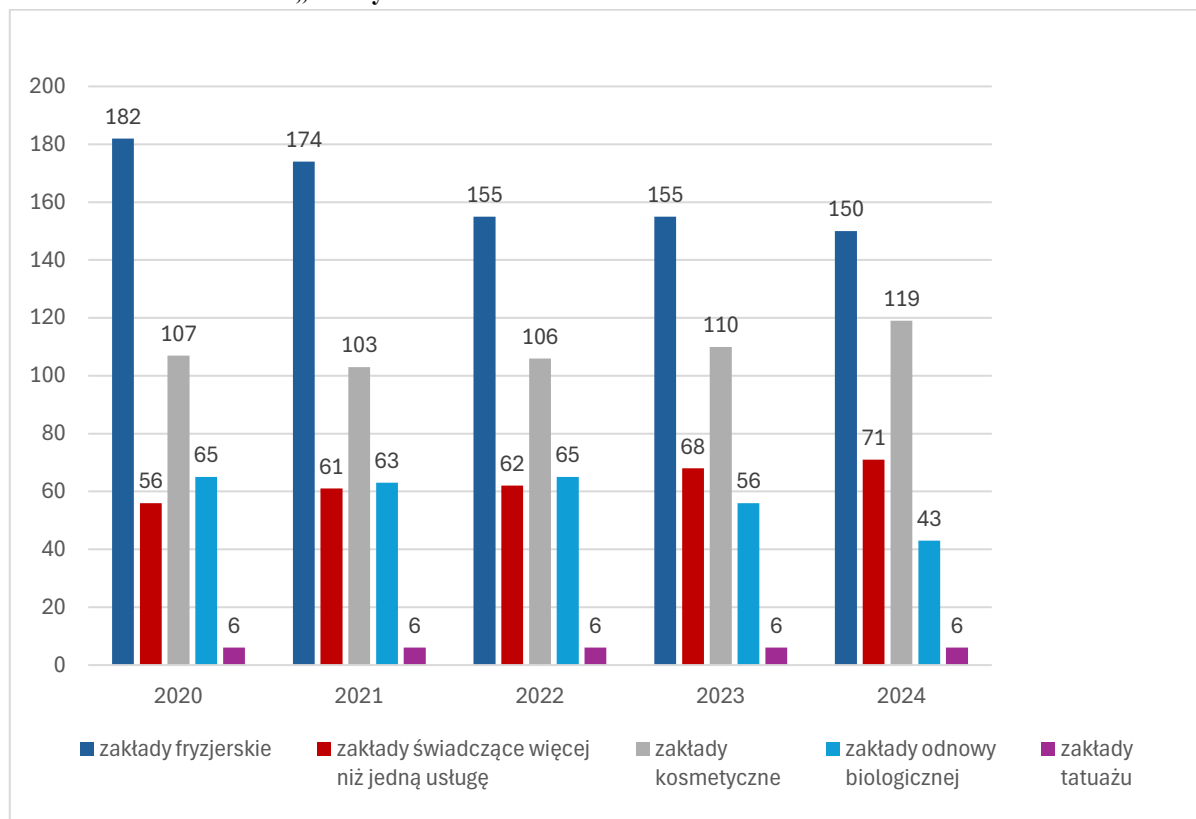
- 150 zakładów fryzjerskich (spadek o 5)
- 119 zakładów kosmetycznych (wzrost o 9)
- 71 zakładów świadczących więcej niż 1 usługę (fryzjerskie/kosmetyczne/odnowy biologicznej) (wzrost o 3)
- 43 zakładów odnowy biologicznej (spadek o 13)
- 6 zakładów tatuażu (bez zmian)
- 4 hotele (bez zmian)
- 14 obiektów świadczących usługi hotelarskie (bez zmian)
- 69 aptek (wzrost o 2)
- 14 domów pomocy społecznej i innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej: domy interwencyjne dla matek z dziećmi, zapewniające dzienną oraz całodobową opiekę, wyżywienie, programy rehabilitacyjne i zajęciowe (bez zmian)
- 10 ustępów publicznych / ogólnodostępnych (bez zmian)
- 3 noclegownie (wzrost o 1)
- 1 dworzec kolejowy (bez zmian)
- 1 dworzec autobusowy (bez zmian)
- 8 obiektów rekreacyjnych: parki, bulwary (bez zmian)
- 18 cmentarzy (bez zmian)
- 14 domów przedpogrzebowych (bez zmian)
- 1 areszt śledczy (bez zmian)
- 10 pływalni krytych i odkrytych (bez zmian)
- 27 stacji paliw (bez zmian)
- 86 innych obiektów: obiekty sportowe /26/, sklepy zielarskie /19/, obiekty kulturalno-widowiskowe /18/, prosektorium /1/, wysypisko /2/, magloprasownia /1/, targowisko /1/, pralnie /2/, przedsiębiorstwa wodociągowe /4/, kąpielisko /1/, laboratorium badania wody i próbek środowiskowych /1/, izba wytrzeźwień /1/, szkoły tańca /3/, dom studenta /1/, zajezdnia autobusowa /1/, przystanki kolejowe /4/.

Spośród ww. obiektów **kontroli poddano 264 zakłady** /skontrolowano około 40% nadzorowanych obiektów/ realizując zadania statutowe mające na celu dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwiających monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. PPIS w Sosnowcu wydał **10 decyzji administracyjnych** zarządzających przywrócenie właściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz nałożył **4 grzywny w drodze mandatu karnego** na łączną kwotę 1500zł.

Sektor „beauty”

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu sprawował nadzór nad 389 obiektami świadczącymi usługi związane z upiększaniem ciała, w tym zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, zakłady tatuażu, zakłady odnowy biologicznej oraz inne, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług.

Liczba zakładów sektora „beauty” w latach 2020 -2024

W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 190 kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzono w 8 obiektach – dotyczyły one braku utrzymania bieżącej czystości, niewłaściwego stanu technicznego, stosowania przeterminowanych środków do dezynfekcji, nieprzestrzegania procedur związanych z oznakowaniem pakietów sterylnych oraz prowadzeniem wewnętrznej kontroli skuteczności sterylizacji, nieprzestrzeganiem procedur w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Nałożono 3 mandaty karne o łącznej wysokości 1000 zł oraz wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi.

Hotele i obiekty hotelarskie

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajdują się 4 hotele posiadające kategoryzację oraz 14 obiektów nieskategoryzowanych /obiektów świadczących usługi hotelarskie – pokoje gościnne/.

W 2024 roku skontrolowano 3 skategoryzowane hotele oraz 7 obiektów świadczących usługi hotelarskie /przeprowadzono łącznie 10 kontroli/. W przypadku 1 obiektu stwierdzono nieprawidłowości dotyczące przekroczeń bakterii *Legionella sp.*, w wyniku czego wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości tj. podjęcie skutecznych

działań zmierzających do redukcji liczby bakterii *Legionella sp.* do wartości określonej w przepisach prawa. Kontrola sprawdzająca w obiekcie zaplanowana jest na rok 2025 rok.

Apteki

Na nadzorowanym terenie w ewidencji znajduje się 65 aptek. W 2024 roku nie prowadzono kontroli nadzorowych w przedmiotowej grupie obiektów.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu w 2024 roku znajdowało się 14 placówek zapewniających całodobową oraz dzienną opiekę. Skontrolowano 13 obiektów i w przypadku 1 obiektu stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przekroczenia bakterii *Legionella sp.* W związku z przekroczeniami została wydana 1 decyzja administracyjna dotycząca usunięcia nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zarządzeń decyzji.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

W 2024 roku w ewidencji znajdowało się 10 ustępów, z czego skontrolowano 9.

Stan sanitarno-higieniczny ustępów publicznych oraz ogólnodostępnych zlokalizowanych na terenie centrów handlowych oceniono jako dobry – urządzenia sanitarne sprawne, myte i dezynfekowane na bieżąco, według potrzeb oraz według opracowanych harmonogramów utrzymania czystości. Prowadzono również kontrole sanitarne toalet ogólnodostępnych nie objętych ewidencją, zlokalizowanych tymczasowo podczas trwania imprez masowych. W powyższej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajdują się 3 obiekty tego typu, z czego 2 skontrolowano. Noclegownie i ośrodki dla bezdomnych to infrastruktura pomocowa dla osób bezdomnych, gdzie oprócz schronienia gwarantowany jest również posiłek lub miejsca do jego przygotowania, upranie odzieży, pomoc socjalną i medyczną. Wyposażone są w podstawowe sprzęty, posiadają wydzielone pomieszczenia sypialniane, węzły sanitarne i pomieszczenia pomocnicze. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów oceniono jako poprawny.

Dworce kolejowe

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 dworzec kolejowy /Dworzec Główny PKP w Sosnowcu/. W 2024 roku przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, potwierdzono dobry stan sanitarno-techniczny dworca. Perony wyposażone w siedziska dla pasażerów pod zadaszeniem oraz rozmieszczone kosze na nieczystości komunalne, odpady komunalne usuwane zgodnie z ustalonym harmonogramem. Dla podróżnych dostępne są ustępy ogólnodostępne z wydzieloną częścią damską i męską. Teren wokół obiektu uporządkowany.

Dworce autobusowe

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu znajduje się 1 dworzec autobusowy. W 2024 roku przeprowadzono 1 kontrolę,

podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekt w dobrym stanie sanitarno – porządkowym. Na terenie dworca znajdują się siedziska dla pasażerów pod zadaszeniem, rozmieszczono kosze na odpady komunalne wyłożone workami foliowymi, odpady komunalne odbierane są zgodnie z ustalonym harmonogramem. Teren wokół obiektu uporządkowany.

Tereny rekreacyjne

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajduje się 8 obiektów tej grupy, w 2024 roku skontrolowano 2. Na terenie kontrolowanych obiektów potwierdzono rozlokowanie koszy na nieczystości stałe oraz sanitariatów przenośnych, utrzymanych w należytym stanie sanitarnym, serwisowanych przez specjalistyczne firmy.

Cmentarze

Na nadzorowanym terenie znajduje się w ewidencji 18 cmentarzy. W 2024 roku nie przeprowadzono kontroli w tej grupie obiektów.

Domy przedpogrzebowe

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Sosnowcu znajduje się 14 domów przedpogrzebowych. W 2024 roku przeprowadzono kontrolę jednego obiektu, w którym znajdują się chłodnie do przechowywania zwłok oraz wykonywane są procedury inwazyjne przed pochówkiem (np. pobieranie wycinków, usuwanie rozruszników). Skontrolowano stan sanitarno-porządkowy, zaopatrzenie w środki czystości i higieny oraz środki dezynfekcyjne, zasady wstępnego magazynowania odpadów niebezpiecznych oraz realizację umowy na odbiór i przekazywanie do utylizacji odpadów niebezpiecznych zawartej ze specjalistyczną firmą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Areszt śledczy

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 areszt śledczy, w którym w 2024 roku przeprowadzono 2 kontrole (kontrolę sanitarną oraz kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązku nałożonego decyzją z 2023 roku potwierdzającą usunięcie nieprawidłowości). Kontrola sanitarna potwierdziła utrzymanie w bieżącej czystości pomieszczeń aresztu. Osadzonym zapewnione są środki higieniczne, czysta pościel oraz ręczniki. Na terenie obiektu wydzielono magazyn bielizny brudnej (z którego bielizna przekazywana jest do pralni zewnętrznej) i czystej oraz magazyn środków czystościowych. W obiekcie prowadzi się prawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi. Ustalono, iż w obiekcie 1 raz w miesiącu, zapobiegawczo, prowadzone są zabiegi deratyzacji, dezynfekcji i dezynsekcji przez specjalistyczną firmę ddd.

Inne obiekty

Do grupy tej zakwalifikowano m.in: obiekty sportowe, sklepy zielarskie, obiekty kulturalno-widowiskowe, prosektorium, wysypisko, magloprasownia, targowisko, pralnie, przedsiębiorstwa wodociągowe, kąpielisko, laboratorium badania wody i próbek środowiskowych, izba wytrzeźwień, szkoły tańca, dom studenta, zajezdnia autobusowa, przystanki kolejowe.

Na nadzorowanym terenie znajduje się w ewidencji 86 obiektów tej grupy. Przeprowadzono 30 kontroli w 25 obiektach. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń, obiekty wyposażone w środki czystości i higieny oraz środki dezynfekcyjne dobrano odpowiednio w zależności od świadczonych usług, potwierdzono właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Potwierdzono właściwe postępowanie z bielizną brudną oraz czystą w obiektach, w których jest stosowana. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie sportowym, dotyczyły stanu sanitarno-technicznego baterii umywalkowych w sanitariatach ogólnodostępnych (damskim oraz męskim). Wydano decyzję nakazującą usunięcie uchybień, zarządzenie zostało wykonane.

Kontrole środków transportu nie będących w ewidencji

Środki transportu publicznego

W 2024 roku w ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 7 środków transportu publicznego – autobusów komunikacji miejskiej – znajdujących się na wyposażeniu Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o. o. Stan sanitarny pojazdów nie budził zastrzeżeń – pojazdy przystosowane dla osób niepełnosprawnych, sprzątane, myte i dezynfekowane każdorazowo po zakończonej trasie oraz dodatkowo co najmniej dwa razy w miesiącu prana tapicerka. Na wyposażeniu pojazdów znajdowały się apteczki pierwszej pomocy. Potwierdzono opracowanie oraz wdrożenie instrukcji dotyczących mycia i dezynfekcji pojazdów.

Środki do przewozu chorych

W 2024 roku nie przeprowadzono kontroli środków do przewozu chorych.

Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków

W 2024 roku nie przeprowadzono kontroli środków do przewozu zwłok i szczątków.

Środki transportu do przewozu bielizny

W 2024 roku przeprowadzono kontrolę 1 samochodu do transportu bielizny należącego do pralni DILIGERE Sp. z o. o. Pralnia wodna, Sosnowiec, ul. Mikołaja Reja 9. Kontrola potwierdziła właściwy stan sanitarno-higieniczny pojazdu oraz wdrożenie procedur w zakresie ochrony przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w tym prowadzenie dezynfekcji każdorazowo po transporcie.

NADZÓR NAD POSTĘPOWANIEM ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2024 roku prowadząc nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydał:

- 67 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji,
- 3 decyzje zezwalające na wywóz zwłok/prochów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 24 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy.

Ponadto przeprowadzono 67 kontroli sanitarnych w zakresie nadzoru nad ekshumacjami, podczas których dokonywano sprawdzenia warunków prowadzonych czynności w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY

Nadzór sanitarny w zakładach pracy prowadzony jest w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

W 2024 roku w ramach przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu sprawował nadzór nad:

- bezpieczeństwem i higieną pracy,
- wykonywaniem przez przedsiębiorców badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- przeprowadzaniem profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- występowaniem w środowisku pracy substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy,
- występowaniem czynników fizycznych oraz biologicznych w środowisku pracy;
- obrotem substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym detergentami;
- produktami biobójczymi (wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów biobójczych oraz stosowaniem ich w działalności),
- przestrzeganiem przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest /w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”/,
- realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- produktami kosmetycznymi (warunkami wytwarzania, wprowadzaniem i udostępnianiem na rynku oraz oznakowaniem).

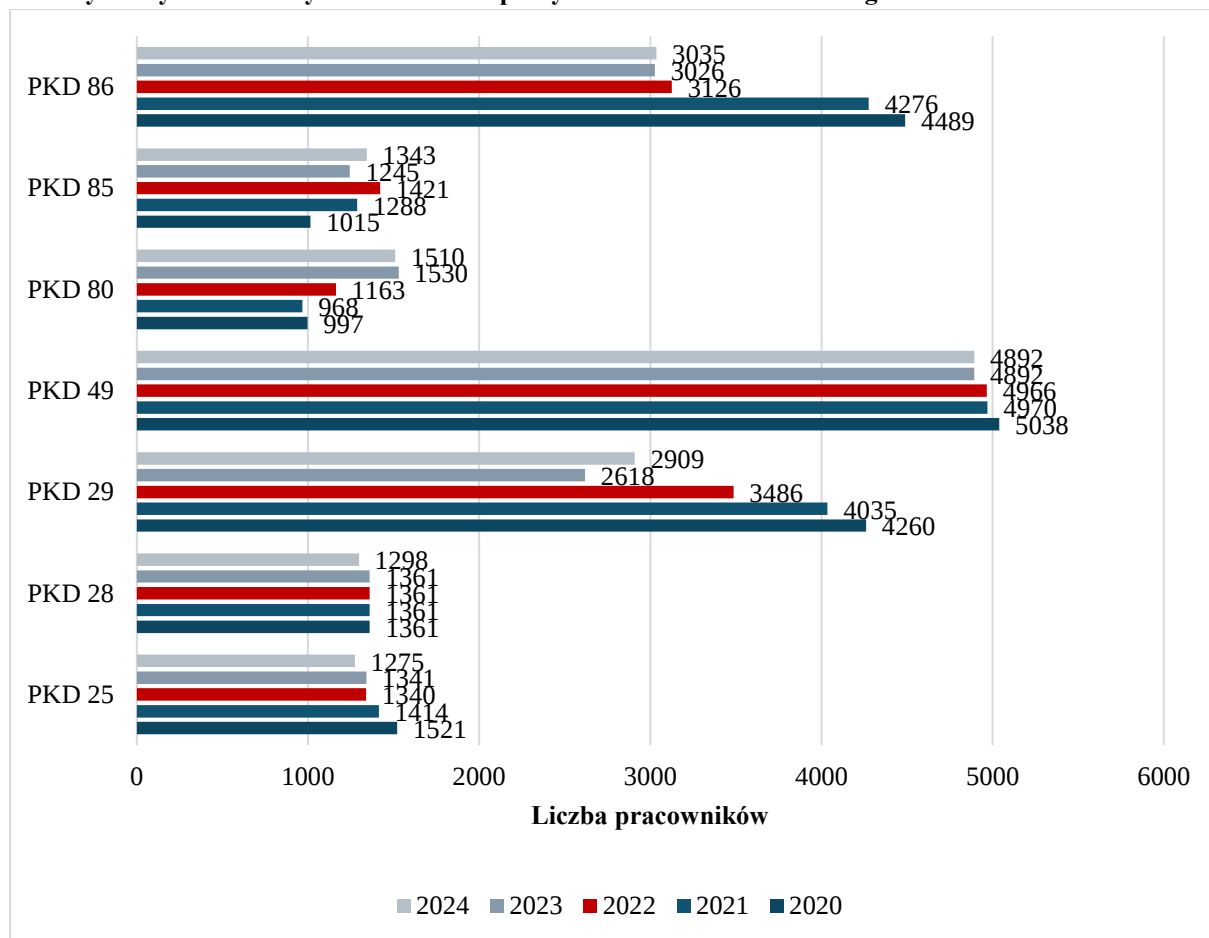
OCENA ZAKŁADÓW PRACY

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu nadzorował **483 zakłady pracy**, zatrudniające **30 455 pracowników** /liczba nadzorowanych zakładów w stosunku do 2023 roku wzrosła o 30, liczba pracowników wzrosła o 712 osób/.

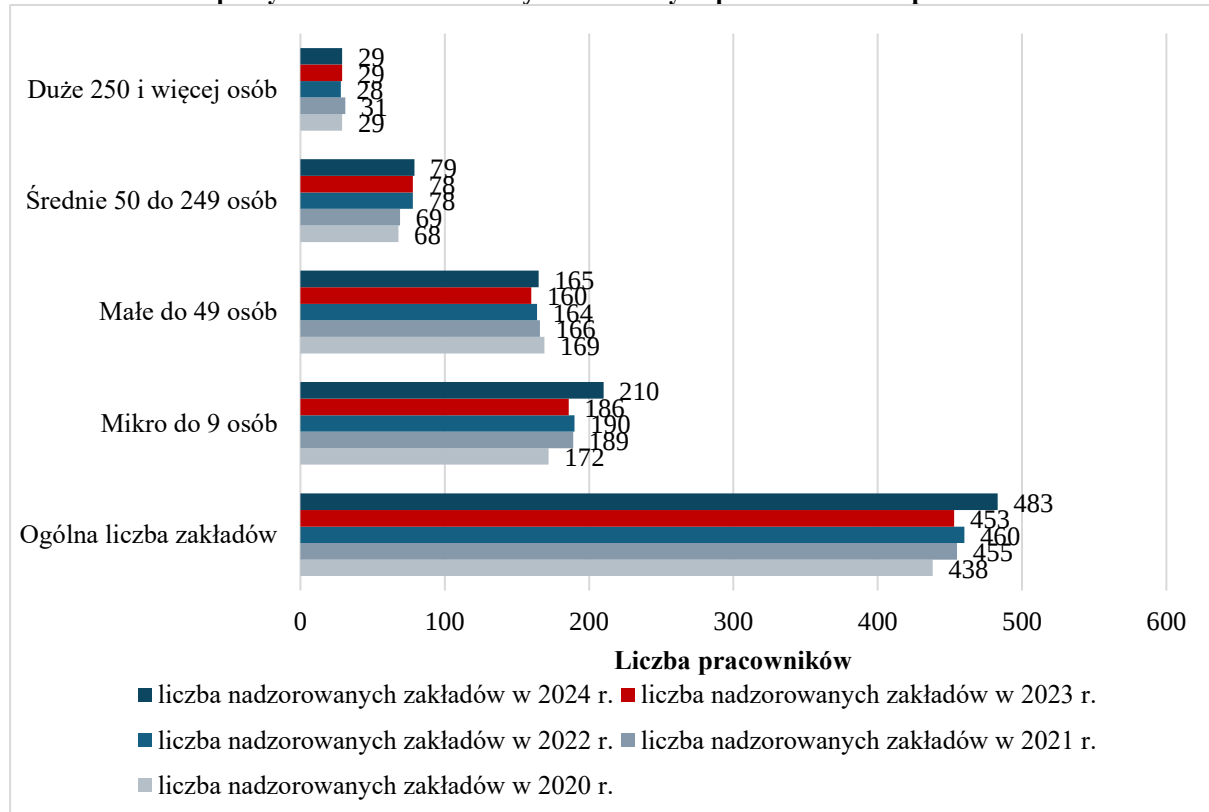
Zgodnie z wykazem Polskiej Klasyfikacji Działalności /PKD/ największą liczbę zatrudnionych pracowników zarejestrowano w działach:

- 49 – Transport lądowy oraz transport rurociągowy /4892 zatrudnionych/,
- 86 – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna /3035 zatrudnionych/,
- 29 – Przetwórstwo przemysłowe - Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep z wyłączeniem motocykli /2909 zatrudnionych/,
- 80 – Działalność detektywistyczna i ochroniarska /1510 zatrudnionych/,
- 85 – Działalność edukacyjna /1343 zatrudnionych/,
- 28 – Przetwórstwo przemysłowe - Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych /1298 zatrudnionych/,
- 25 – Przetwórstwo przemysłowe - Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń /1275 zatrudnionych/.

Zmiany liczby zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2020-2024 według PKD 2007

Podział zakładów pracy w zależności od liczby zatrudnionych pracowników na przestrzeni lat 2020-2024

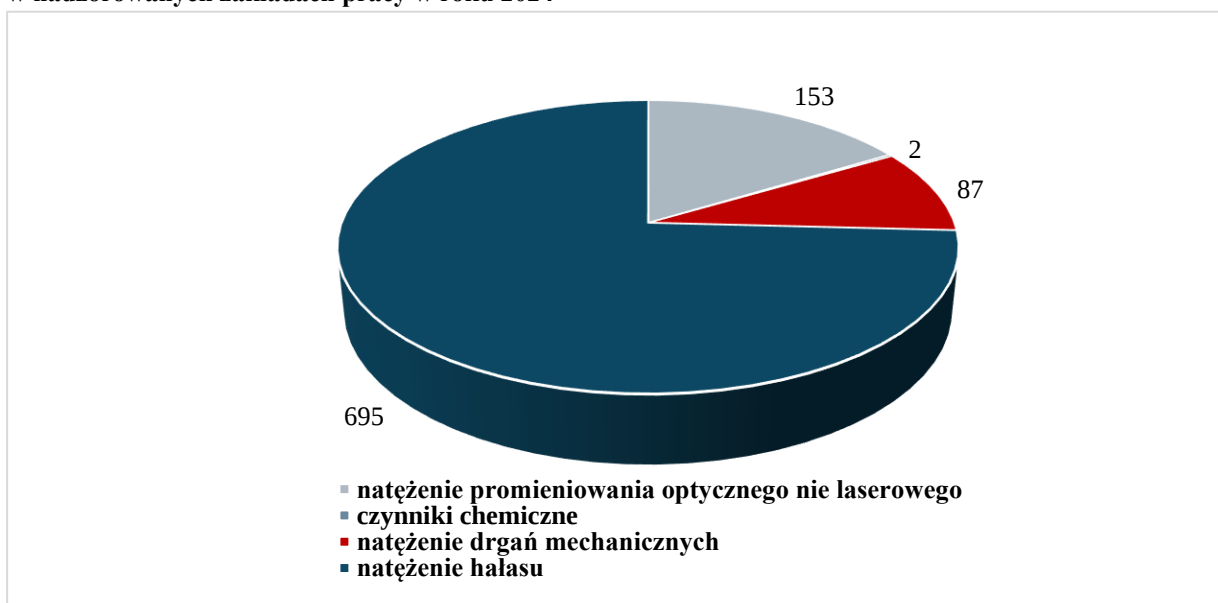

Z przedstawionych zestawień wynika, że najwięcej jest zakładów mikro – do 9 pracowników /44%/ i małych – 10 do 49 pracowników /34%, a najmniej dużych od 250 pracowników /6%.

W warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w 2024 roku zatrudnionych było 840 pracowników. Przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 17 zakładach pracy o następujących profilach produkcji według PKD:

- 22 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych /2 zakłady – 27 pracowników/;
- 24 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja metali /2 zakłady – 102 pracowników/;
- 25 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń /4 zakłady – 228 pracowników/;
- 28 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana /1 zakład – 289 pracowników/;
- 29 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep z wyłączeniem motocykli /4 zakłady – 15 pracowników/;
- 32 Pozostała produkcja wyrobów /1 zakład – 69 pracowników/;
- 41 Budownictwo – Roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków /1 zakład – 10 pracowników/;
- 42 Budownictwo – Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej /1 zakład – 28 pracowników/;
- 81 Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni /1 zakład, 2 obiekty – 67 pracowników/.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS czynników szkodliwych w nadzorowanych zakładach pracy w roku 2024

Głównym czynnikiem szkodliwym występującym w zakładach pracy jest ponadnormatywny hałas – przekroczenie NDN hałasu stwierdzono w 16 zakładach pracy dla 695 pracowników.

Przekroczenia normatywów higienicznych stwierdzono również dla natężenia promieniowania optycznego nie laserowego /4 zakłady, 153 pracowników/; natężenia drgań mechanicznych /2 zakłady, 87 pracowników/; stężenia czynnika chemicznego /mangan/ /1 zakład, 2 pracowników/.

Poprawę warunków pracy w związku z likwidacją przekroczeń normatywów higienicznych uzyskano dla 274 pracowników, w tym:

- dla 19 osób w 3 zakładach o PKD 10 (całkowita likwidacja przekroczeń stężenia pyłów);
- dla 9 osób w 3 zakładach o PKD 25 (liczba osób pracujących w przekroczeniach czynników szkodliwych spadła ze 237 do 228 osób);
- dla 130 osób w 1 zakładzie o PKD 28 (liczba osób pracujących w przekroczeniach natężenia hałasu spadła ze 419 do 289 osób);
- dla 8 osób w 1 zakładzie o PKD 33 (całkowita likwidacja przekroczenia natężenia hałasu i promieniowania optycznego);
- dla 5 osób w 1 zakładzie o PKD 36 (całkowita likwidacja przekroczenia natężenia drgań miejscowych);
- dla 2 osób w 1 zakładzie o PKD 47 (całkowita likwidacja przekroczenia natężenia hałasu);
- dla 52 osób w 1 zakładzie o PKD 52 (całkowita likwidacja przekroczenia natężenia drgań ogólnych);
- dla 49 osób w 1 zakładzie (2 obiekty) o PKD 81 (liczba osób pracujących w przekroczeniach fizycznych czynników szkodliwych tj. hałas oraz drgania spadła ze 116 do 67 osób).

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu przeprowadził **243 kontrole w 187 zakładach pracy** /39% nadzorowanych/.

W **37 zakładach** stwierdzono nieprawidłowości. Wydano **30 decyzji administracyjnych**, zobowiązujących zakłady do usunięcia uchybień. Łącznie wydane decyzje zawierały **130 nakazy**. Opis nakazów przedstawiono w tabeli poniżej.

Nakazy wydane w związku z nałożeniem decyzji administracyjnych w roku 2024

Lp.	Nakazy dot.	Liczba nakazów
1	Zapewnienia właściwego stanu higieniczno-sanitarnego oraz prawidłowego urzędu pomieszczeń higieniczno – sanitarnych	49
2	Przeprowadzenia lub uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego o zagrożenia występujące środowisku pracy oraz zapoznania z nią pracowników	8
3	Substancji i mieszanin niebezpiecznych	13
4	Badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy	42

5	Substancji ich mieszaniny, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym	4
6	Prowadzenia na bieżąco rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz kart badań i pomiarów czynników szkodliwych	5
7	Obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy do dopuszczalnych NDS i NDN	1
8	Zapewnienia właściwego stanu higieniczno- sanitarnego pomieszczeń pracy i magazynowych	5
9	Opracowania instrukcji stanowiskowych i BHP oraz zapoznania z nimi pracowników.	2
10	Przeprowadzanie badań lekarskich pracowników	1
Razem		130

OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA /USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W 2024 roku do PPIS w Sosnowcu zgłoszono 19 przypadków prowadzenia prac związanych z demontażem pokryć dachowych i ociepleń budynków wykonanych z płyt azbestowo-cementowych. Prace prowadziło 9 firm posiadających wymagane zezwolenia. Zgodnie z realizowanym rządowym „Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przeprowadzono 7 kontroli u przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac.

W ramach kontroli oceniano usuwanie, składowanie i zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest, oznakowanie terenu prac oraz odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, w które wyposażeni są pracownicy dokonujący bezpośrednich prac przy demontażu wyrobów zawierających azbest.

W wyniku przeprowadzenia ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA WARUNKÓW PRACY I OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA PROCESY TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu przeprowadził kontrole warunków pracy i ocenił narażenie zawodowe pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 11 zakładach, wykonujących prace związane z narażeniem na pył drewna, na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną oraz na spaliny emitowane z silników Diesla.

W ramach kontroli oceniano terminowość wykonywania pomiarów środowiskowych, dokumentację oraz odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, w które wyposażeni są pracownicy. W 2 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie

z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym /2 zakłady/, braku rejestru pracowników zatrudnionych przy tych pracach /1 zakład/ oraz przekazania informacji o czynnikach rakotwórczych i mutagennych do ŚPWIS /1 zakład/. Wydano 2 decyzje administracyjne zarządzające usunięcie uchybień.

OCENA WARUNKÓW PRACY I OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA RADON

W związku z przeprowadzonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego pomiarami średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu mającymi na celu identyfikację terenów, na których wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków poziom średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w powietrzu może przekraczać poziom odniesienia tj. 300 Bq/m³ uzyskano informację, że na terenie miasta Sosnowiec znajduje się 1 podmiot, którego wyniki uzyskane z pomiarów wewnątrz pomieszczeń wykazały przekroczenie poziomu odniesienia. Wobec czego w roku 2024 podjęto w placówce działania-edukacyjne w zakresie narażenia pracowników na radon, w tym wynikających zagrożeń dla zdrowia, znaczenia przeprowadzania pomiarów radonu oraz możliwych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu. Ponadto pouczono kierownika jednostki o konieczności podjęcia działań zapewniających ograniczenie narażenia pracowników na radonu.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

W roku 2024 PPIS w Sosnowcu objął wzmożonym nadzorem **produkty biobójcze**, tj. dezynfektanty i algicydy /stosowane do dezynfekcji i zabezpieczania przed wzrostem glonów i innych mikroorganizmów basenów kąpielowych/ oraz produkty biobójcze z grupy produktowej PT 14 i 18 stosowane do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów (sprzedaż stacjonarna i internetowa) oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej. Przeprowadzono 22 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu/udostępniania na rynku produktów biobójczych oraz 4 kontrole w zakresie ich stosowania. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie **substancji i mieszanin chemicznych**, w tym detergentów kontrolowano zakłady wytwarzające produkty chemiczne, podmioty odpowiedzialne oraz dystrybutorów. Przeprowadzono 73 kontrole /65 u stosujących, 7 u dystrybutorów, 1 u producenta/. W 4 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: sporządzenia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin /2 zakłady/; posiadania aktualnych kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin /2 zakłady/; zainstalowania natrysku ratunkowego do obmycia całego ciała /1 zakład/; zainstalowania oddzielnego urządzenia do przemywania oczu w pomieszczeniu, gdzie istnieje ryzyko obłania pracowników środkami żrącymi /1 zakład/; uzupełnienia informacji w sekcji 2.2, 8.2 i 9.1 karty charakterystyki,

dokonania klasyfikacji w zakresie Eye Damage 1, a następnie oznakowania mieszaniny zgodnie z jej klasyfikacją /1 zakład/. Wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie uchybień.

W zakresie zwiększonego nadzoru nad **produktami kosmetycznymi** przeprowadzono 4 kontrole u 3 podmiotów wytwarzających/ konfekcjonujących produkty kosmetyczne w zakresie oceny warunków wytwarzania produktów (GMP). W 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowości związane ze stanem porządkowym oraz brakiem opracowania procedur, w związku z czym wydano zalecenia doraźne z krótkim terminem realizacji. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń.

Przeprowadzono 11 kontroli w związku z notyfikacją z systemu RAPEX/Safety Gate w 10 obiektach /1 obiekt wytwarzający produkty kosmetyczne, 9 obiektów – dystrybutorzy/. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

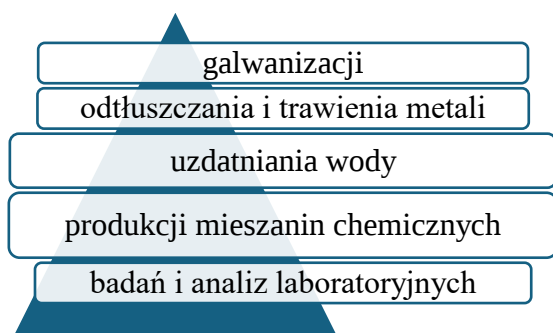
Przeprowadzono 2 kontrole w 2 obiektach prowadzących działalność usługową z branży beauty w zakresie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych (1 kontrola) oraz wykonywania usług w zakresie wybielania zębów niewłaściwym produktem kosmetycznym i sprzedaży osobie niebędącej lekarzem stomatologiem produktu do wybielania zębów (1 kontrola). W przypadku produktu do wybielania zębów przekazano informację do właściwego miejscowo PPIS z uwagi na siedzibę dystrybutora produktu.

Przeprowadzono 3 kontrole u 3 dystrybutorów w zakresie oznakowania opakowania jednostkowego produktu kosmetycznego z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach urzędowego poboru prób pobrano 5 próbek produktów kosmetycznych /2 pasty do zębów, 2 farby do włosów, 1 odżywka do włosów/ u 1 dystrybutora. Przeprowadzone badania fizykochemiczne pod kątem zawartości formaldehydu, nadtlenu wodoru oraz fluoru i oceny znakowania nie wykazały nieprawidłowości.

OCENA LEGALNEGO OBROTU I STOSOWANIA PREKURSORÓW NARKOTYKÓW

W zakładach na terenie Sosnowca nadal stosowane są prekursory narkotyków podczas procesów:

Z ogółu **26 nadzorowanych podmiotów**: 19 stosuje prekursory, 7 wprowadza do obrotu substancje będące prekursorami narkotyków.

Ilość prekursorów narkotyków używanych w zakładach na terenie Sosnowca w latach 2021 – 2023*

Nazwa substancji	Jednostka miary	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Kwas siarkowy	[l]	14 074	14 050	41 085
Kwas solny	[l]	151 413	247 745	263 596
Aceton	[kg]	1 072	930	1 731
Nadmanganian potasu	[kg]	3 126	2 650	1 951

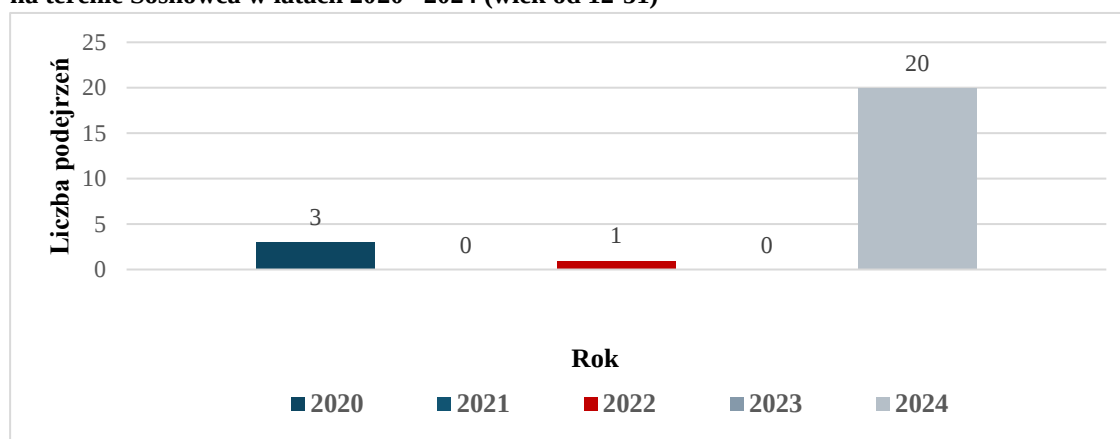
* UWAGA: dane z 2024 r. zgodnie z przepisami przekazywane są PPIS w Sosnowcu dopiero w I kwartale 2025 roku.

Jak wynika z zestawienia w 2023 roku znacząco wzrosła liczba wykorzystywanego kwasu siarkowego (stosowanego do produkcji środków chemicznych przeznaczonych do dezynfekcji i uzdatniania wody basenowej). W przypadku wykorzystywanego acetonu i kwasu solnego odnotowano niewielki wzrost, dla nadmanganianu potasu niewielki spadek. W 2023 roku nie zarejestrowano żadnych przypadków nielegalnego handlu prekursorami narkotyków na terenie Sosnowca.

NADZÓR NAD OBROTEM ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI „DOPALACZAMI”

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2024 roku monitorował sytuację epidemiologiczną w zakresie używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych współpracując z podmiotami leczniczymi.

Liczba podejrzeń zatruc pacjentów środkami zastępczymi/nowymi substancjami psychoaktywnymi na terenie Sosnowca w latach 2020– 2024 (wiek od 12-51)

Wzrost zgłoszeń wskazany w tabeli związany jest z podjętymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu działaniami edukacyjno-informacyjnymi przeprowadzonymi w podmiotach leczniczych, które zobowiązane są do przekazywania zgłoszeń wystąpienia przypadku zatrucia/podejrzeń zatrucia/zgonu wywołanego użyciem środka zastępczego lub nowej substancji psychoaktywnej wynikającego z art. 30a, ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

PPIS w Sosnowcu w 2024 roku nie prowadził postępowań administracyjnych dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, jak również nie nakładał kar pieniężnych za wytwarzanie lub wprowadzanie do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu **zutyliizował 3802 sztuki środków zastępczych** zdeponowanych w latach ubiegłych (do 2018 r.).

CHOROBY ZAWODOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów diagnostyczno-orzecznich w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej. W 2024 roku zarejestrowano **49 podejrzeń chorób zawodowych**.

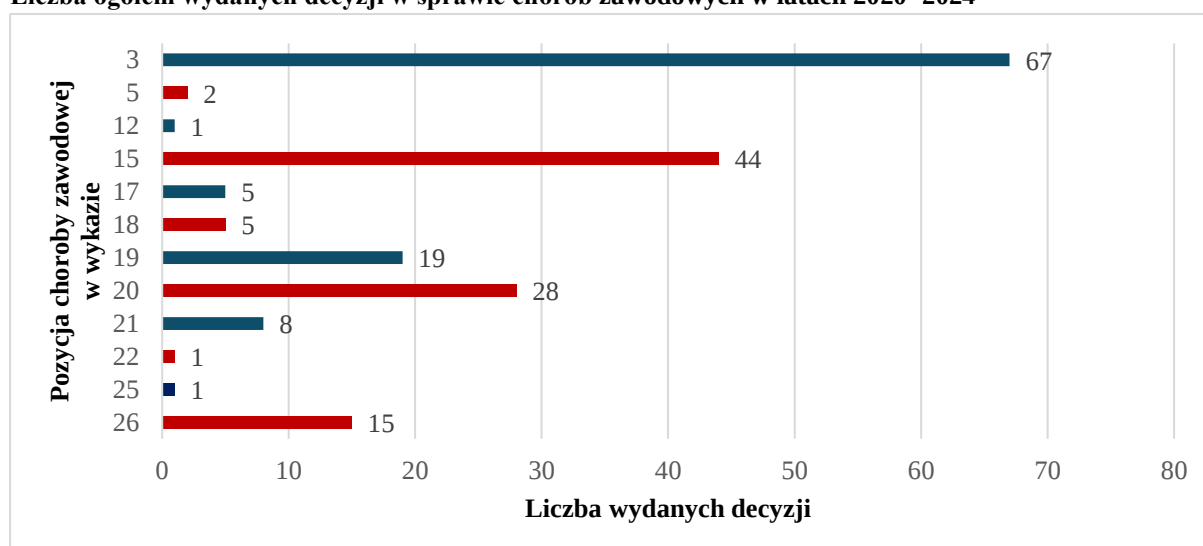
W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych **wydano 42 decyzje w sprawie chorób zawodowych**: 20 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, 20 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 decyzje umarzające postępowanie.

Liczba wydanych decyzji w/s chorób zawodowych w latach 2020-2024

Rodzaj choroby zawodowej / pozycja wykazu chorób według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.06.2009 r. w sprawie chorób zawodowych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Pylice płuc (poz. 3)	17	15	18	10	7
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacyjnej płuc (poz. 5)	0	1	0	0	1
Astma oskrzelowa (poz. 6)	0	0	0	2	2
Alergiczny nieżyt nosa (poz.12)	0	0	0	0	1
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	9	12	5	10	8
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz. 17)	0	0	1	3	1
Choroby skóry (poz. 18)	1	2	0	0	2
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	1	2	4	6	6
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20)	4	4	4	7	9
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym,	2	0	2	2	2

obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (poz. 21)					
Zespół wibracyjny (poz. 22)	1	0	0	0	0
Choroba układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi (poz. 25)	0	1	0	0	0
Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	0	1	8	3	3
Razem	35	38	42	43	42

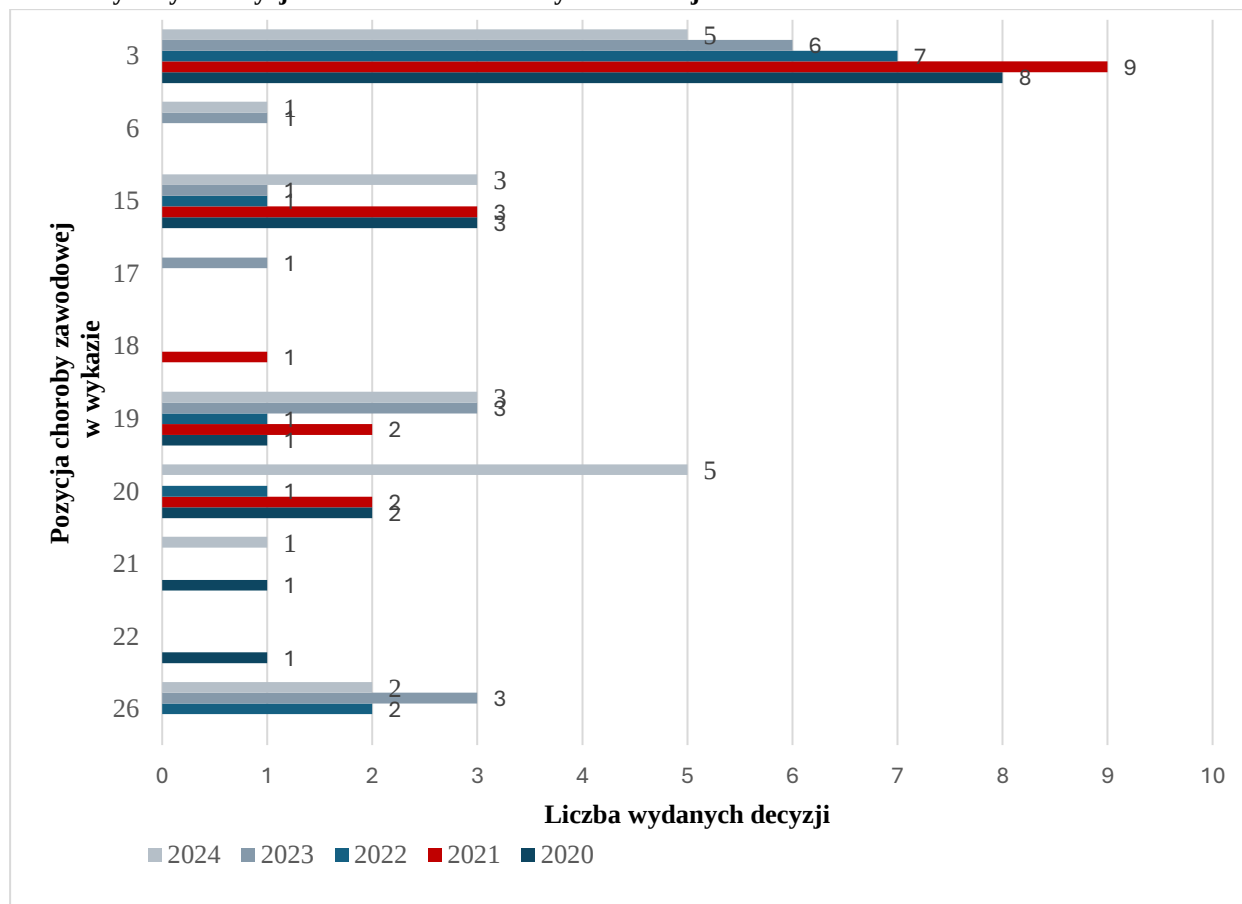
Liczba ogółem wydanych decyzji w sprawie chorób zawodowych w latach 2020- 2024

Jak wynika z wykresu na przestrzeni lat 2020-2024 najczęściej prowadzono postępowania/wydawano decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- pylice płuc /dotyczy grupy zawodowej górników/.
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat /dotyczy grupy zawodowej nauczycieli/;
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy

Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w latach 2020 - 2024

Liczba wydanych decyzji stwierdzających poszczególne rodzaje chorób zawodowych w latach: 2020-2024

Rodzaj choroby zawodowej / pozycja wykazu chorób według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.06.2009 r. w sprawie chorób zawodowych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Pylice płuc (poz.3)	8	9	7	6	5
Astma oskrzelowa (poz 6)	0	0	0	1	1
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	3	3	1	1	3
Nowotwór złośliwy powstały w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi – rak płuca (poz. 17)	0	0	0	1	0

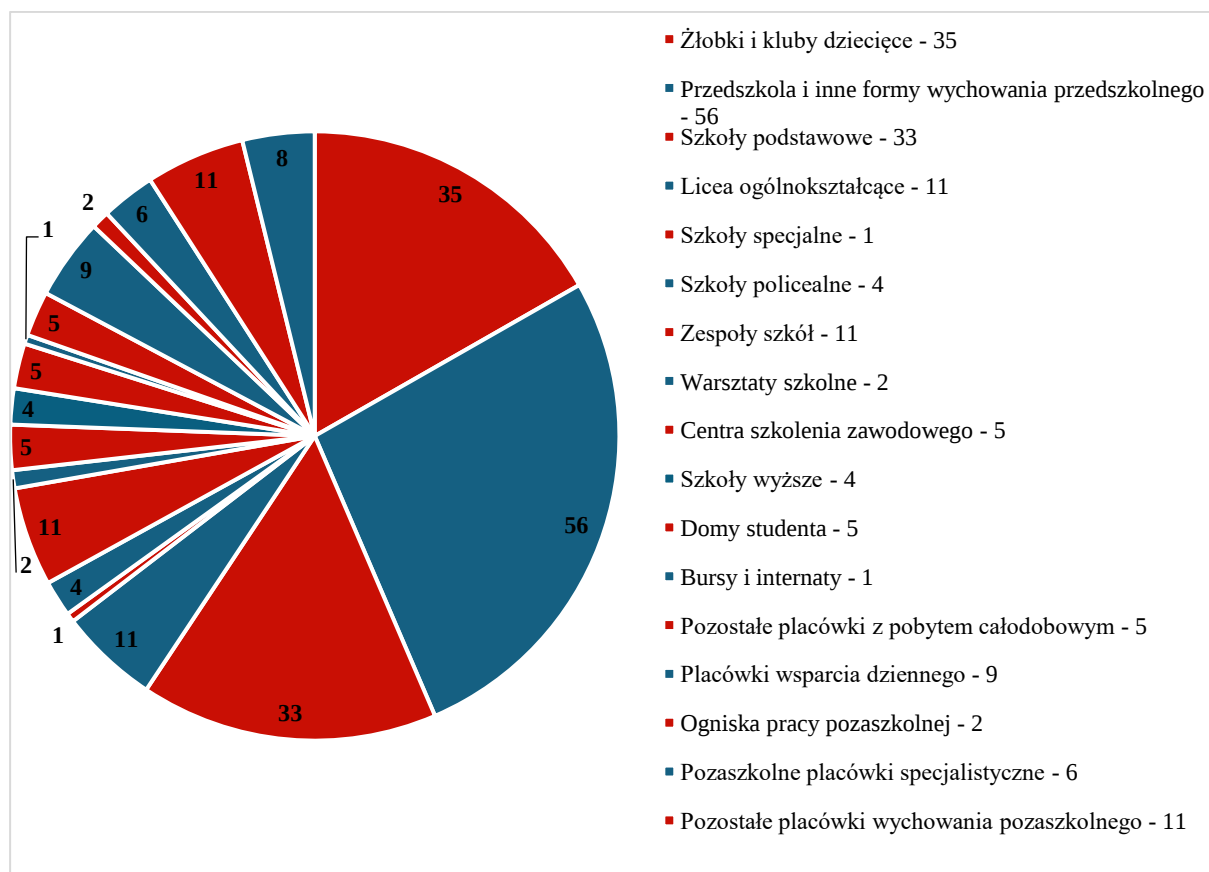
Choroba skóry- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (poz. 18)	0	1	0	0	0
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	1	2	1	3	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20)	2	2	1	0	5
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (poz. 21)	1	0	0	0	1
Zespół wibracyjny (poz. 22)	1	0	0	0	0
Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	0	0	2	3	2
Razem	16	17	12	15	20

Aktualnie dwa najczęściej występujące schorzenia o podłożu zawodowym to choroby związane z pylicą płuc i przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy /stanowią 40% decyzji stwierdzających w sprawie chorób zawodowych wydanych w 2024 roku – po 20% każda/.

STAN SANITARNY PLACÓWEK OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2024 roku prowadził bieżący nadzór nad zapewnieniem sanitarnych i higienicznych warunków pobytu, nauki, wypoczynku oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w **209** obiektach nauczania i wychowania. Placówki objęte nadzorem to żłobki, przedszkola, szkoły wszystkich typów i stopni, w tym również szkoły wyższe, placówki pracy pozaszkolnej i inne. Ponadto nadzorem objęto **10** turnusów obiektów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Obiekty nadzorowane w 2024 roku

Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania był:

- nadzór nad stanem sanitarnym budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież;
- ocena sytuacji z zakresie posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- ocena procesu nauczania;
- ocena warunków sanitarnych zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ogółem skontrolowano **77** obiektów stałych i **13** obiektów sezonowych /w ramach wypoczynku zimowego oraz letniego/ przeprowadzając łącznie **124** kontrole /20 w żłobkach, 26 w przedszkolach, 1 w punkcie przedszkolnym, 52 w funkcjonujących samodzielnie szkołach

różnego typu, 8 w zespołach szkół, 1 w szkole wyższej, 3 w placówkach wychowania pozaszkolnego, 13 w obiektach sezonowych/ potwierdzające w większości właściwy stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny. We wszystkich skontrolowanych obiektach, zarówno stałych jak i sezonowych pozytywnie oceniono przestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

W skontrolowanych placówkach są zapewnione odpowiednie warunki do uprawiania sportu i utrzymania higieny osobistej oraz zapewniono możliwość korzystania z gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

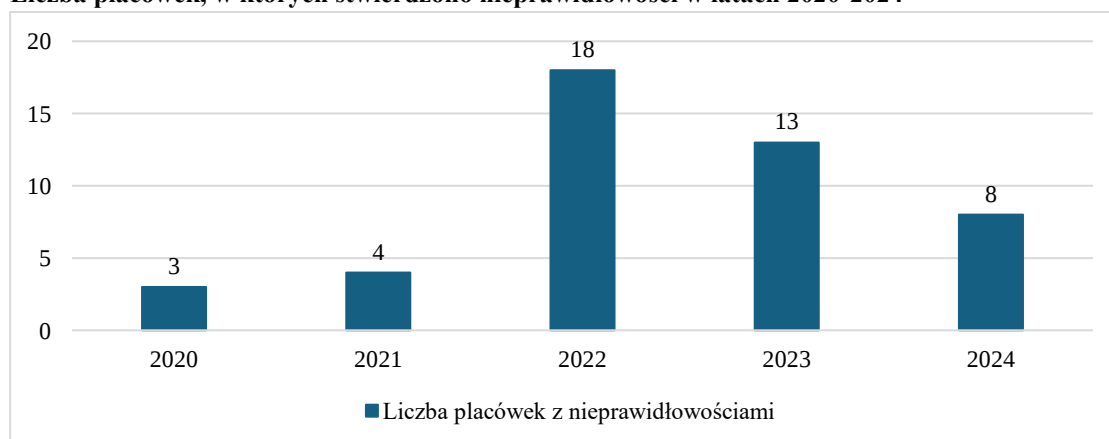
Nieprawidłowości stwierdzone w 8 placówkach dotyczyły:

- zniszczonych, nierównych, z ubytkami, popękanych nawierzchni podłóg i parkietów podłogowych w 2 przedszkolach i 1 szkole;
- niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego pomieszczeń sanitarnych, w tym sprawności technicznej armatury w 3 szkołach;
- zabrudzeń, zawilgoceń, odpadania farby, pęknięć ścian i sufitów w 2 szkołach;
- niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sali gimnastycznej w szkole;
- niewłaściwego stanu technicznego nawierzchni chodników, schodów lub murów oporowych na terenie zewnętrznym placówek w 3 przedszkolach;
- braku obudowy na grzejnikach w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci w żłobku.

W związku z powyższym wydano **5 decyzji** nakazujących usunięcie uchybień.

Kontrole wykazały, iż w miarę posiadanych środków finansowych placówki inwestują w nowe sprzęty oraz wyposażenie sal zajęć i klas lekcyjnych. W okresie wakacyjnym, przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, przeprowadzano prace porządkowe oraz konserwatorskie w pomieszczeniach szkół i na terenach zewnętrznych. Dyrektorzy placówek drobne uchybienia usuwają na bieżąco. Stwierdzono stopniową poprawę stanu sanitarno-higienicznego również dzięki realizacji obowiązków wynikających z decyzji wydawanych w latach ubiegłych. Jednak dyrektorzy placówek, nadal zwracali się do PPIS w Sosnowcu o prolongatę terminu wykonania obowiązków, z uwagi na wysokie koszty związane z realizacją prac remontowych.

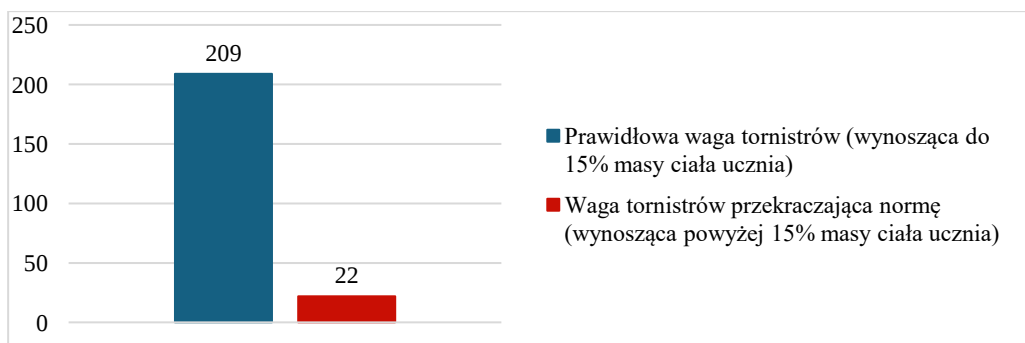
Liczba placówek, w których stwierdzono nieprawidłowości w latach 2020-2024

W trakcie przeprowadzonych w 2024 roku kontroli PPIS w Sosnowcu:

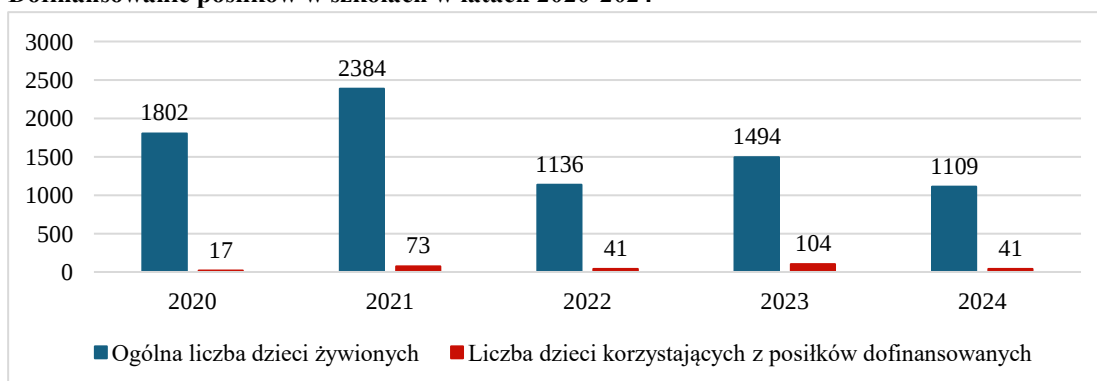
- dokonał **oceny dostosowania mebli przedszkolnych i szkolnych do wzrostu uczniów** w 8 przedszkolach /33 oddziały/, gdzie zmierzono 453 stanowiska oraz w 3 szkołach /11 oddziałów/, gdzie ocenionych zostało 151 stanowisk. Przeprowadzone pomiary oraz ich analiza wykazały, że dzieci korzystają z mebli prawidłowo dostosowanych do ich wzrostu, meble są w dobrym stanie technicznym, oznakowane kolorami lub numerami /zgodnie z obowiązującą normą/.
- dokonał **oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych** w 15 oddziałach 2 placówek szkolnych, w których badaniom poddano łącznie 231 uczniów. W 90% badanych stwierdzono prawidłową wagę tornistrów (wynoszącą do 15% masy ciała ucznia). Wyniki te wskazują na poprawę w stosunku do roku poprzedniego, kiedy u 21% uczniów stwierdzono wagę tornistrów przekraczającą normę. Zobowiązano dyrektorów placówek do przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci, mających na celu zwiększenie świadomości dotyczącej problemu zbyt ciężkich tornistrów/plecaków.

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w roku 2024

- dokonał **112 analiz tygodniowych rozkładów zajęć lecyjnych** w 9 placówkach w oddziałach szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie – nie stwierdzono nieprawidłowości – plany lecyjne konstruowane prawidłowo, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem.
- dokonał oceny **infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego** w 16 obiektach szkolnych z czego 15 dysponuje własnym zapleczem a 1 (uczelnia wyższa) nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i organizuje zajęcia poza placówką (w sali gimnastycznej w innym obiekcie).
- skontrolował 15 placówek szkolnych w zakresie **profilaktyki opieki medycznej nad uczniami** – wszystkie posiadały gabinety profilaktyki zdrowotnej z dostępem do bieżącej ciepłej wody. Stan sanitarny oceniono jako właściwy.
- skontrolował 9 placówek szkolnych w zakresie **prowadzenia dożywiania uczniów** /8 przygotowywało posiłki na miejscu, 1 korzystała z usług firmy cateringowej. Wszystkie skontrolowane placówki zapewniały obiady pełne /posiłki dwudaniowe/. Z dożywiania korzystało 1109 uczniów. Z posiłków dofinansowanych (MOPS) korzystało 41 uczniów.

Dofinansowanie posiłków w szkołach w latach 2020-2024

W sierpniu oraz wrześniu 2024 roku **przeprowadzono kontrole gabinetów we wszystkich 41 szkołach podstawowych** na terenie miasta Sosnowca, w związku z rozpoczęciem **Programu szczepień zalecanych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)** oraz możliwością przeprowadzania tych szczepień przez POZ na terenie szkół. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zorganizował naradę online dla dyrektorów/koordynatorów szkolnych, na której omówione zostały kwestie dotyczące podjętych przez placówki działań w zakresie organizacji szczepień przeciwko HPV w szkołach. Ponadto w jednej szkole przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w tym zakresie. Do Programu zgłosiło się **21 szkół**, w których zostało zaszczepionych **690 dzieci** /657 uczniów przyjęło szczepionkę Gardasil9, 33 szczepionkę Cervarix)/.

NADZÓR NAD WARUNKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie miasta Sosnowca w 2024 roku organizowano wypoczynek dzieci i młodzieży w formie turnusów zgłaszanych w bazie Kuratorium Oświaty w Katowicach – zgłoszono 57 turnusów. Z wypoczynku zimowego i letniego w **13** skontrolowanych obiektach skorzystało **302** uczestników.

Organizację wypoczynku dzieci i młodzieży oceniono pozytywnie. Przeprowadzone kontrole potwierdziły właściwy stan sanitarno-porządkowy i techniczny placówek. Nie odnotowano przypadków hospitalizacji, zatrucia pokarmowego oraz wypadków. Wszyscy skontrolowani organizatorzy zapewniali odpowiednie wyposażenie w zakresie pierwszej pomocy – dostępne były apteczki I pomocy (zarówno stacjonarne, jak i przenośne), wyposażone w niezbędne środki opatrunkowe oraz instrukcje udzielania pomocy przedmedycznej.

Liczba dzieci korzystających z wypoczynku w latach 2020-2024

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny prowadzi działania o charakterze profilaktycznym zmierzające do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, sporządzania dokumentacji projektowej nowych, adaptowanych i modernizowanych obiektów, w których pracować i przebywać będą ludzie oraz na etapie budowy i dopuszczania do użytku tych obiektów. W 2024 roku zadania ukierunkowane były głównie na:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 7;
- uzgadnianie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla sporządzanych zmian mpzp – 5;
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla dokumentów mpzp – 5;
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu – 158;
- wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 22;
- wydawanie opinii na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 10;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 17;
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania zrealizowanych obiektów/inwestycji – 93 kontroli;

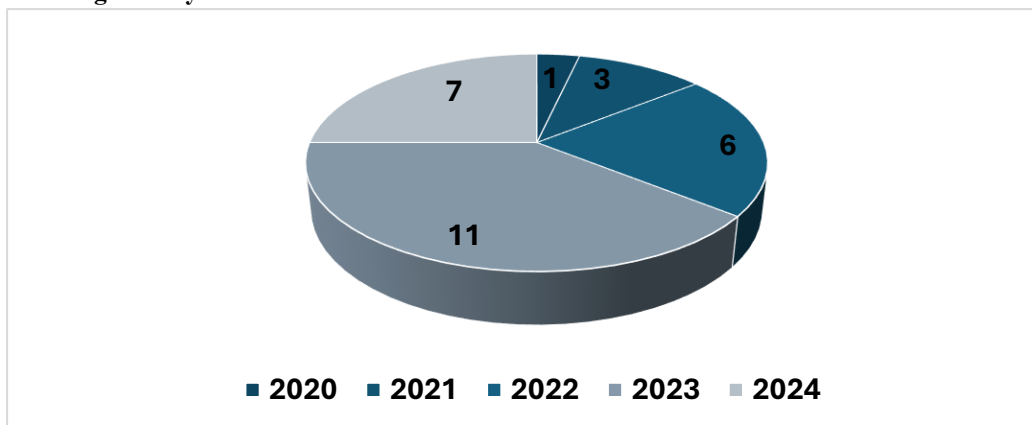
Realizując powyższe zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zajął stanowisko ogółem w **332 sprawach**.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wyraził **7 opinii** dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca wraz z prognozami oddziaływania na środowisko**.

Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego. Celem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego miasta oraz ochrona środowiska przyrodniczego.

Według danych z Referatu Pracowni Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Sosnowcu miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte jest ~ **70 % powierzchni terenu gminy Sosnowiec**.

Ilość uzgadnianych MPZP w latach 2020 – 2024

Uzgodnienia dotyczyły m.inn.:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru w rejonie ul. Grenadierów i składowiska odpadów oraz dla obszaru dzielnicy Porąbka w rejonie ul. Grenadierów – projekt planu przewiduje: wprowadzenie przeznaczenia terenów produkcji, terenu usług, produkcji lub gospodarowania odpadami, terenu elektrowni słonecznej, terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu wód powierzchniowych śródlądowych; terenów zieleni naturalnej, terenów komunikacji drogowej;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ulic Stanisława Jędryczki i Małe Zagórze – projekt planu przewiduje rozwój inwestycji związanych z funkcją mieszkaniową; wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy wielorodzinnej lub usług podstawowych;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru Zagórze w rejonie ulic S1, Teofila Lenartowicza, Braci Mieroszewskich, Romana Dmowskiego – zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i terenów zieleni;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru „Konstantynów”, „Śródula”, „Zuzanna” – zmiana mpzp przewiduje wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu zieleni izolacyjnej, terenu drogi publicznej;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru ograniczonego ulicami 1 Maja, Stanisława Mikołajczyka i Partyzantów – projekt planu przewiduje teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług, fragment terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, fragment terenu zieleni urządzonej oraz fragment terenu komunikacji drogowej publicznej - drogi głównej;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru „Pogoń Zachód” – zmiana przewiduje wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru ograniczonego DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź –

zaproponowano wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Jak wynika z uchwał uzgadnianych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prognoz oddziaływania na środowisko, zaproponowane w przedmiotowych planach przeznaczenia terenów nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. W projektach planów wprowadzone zostały zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska. Projekty uwzględniały szereg rozwiązań w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed oddziaływaniem pól energetycznych czy w zakresie gospodarki odpadami. Wprowadzone nakazy i zakazy mają na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

W kwestiach potencjalnie problemowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu, opiniując przedmiotowe projekty mpzp zwracał uwagę na potrzebę wprowadzania stref buforowych np. w postaci nasadzeń zieleni izolacyjnej celem wyeliminowania negatywnego oddziaływania z powodu bezpośredniego sąsiedztwa terenów zabudowy mieszkaniowej z terenami będącymi źródłem możliwych uciążliwości /terenami usługowo – produkcyjnymi, czy drogowymi/, jak również na przestrzeganie zachowania stref ochronnych w przypadku występowania na przedmiotowym obszarze terenów cmentarza.

Na wniosek Prezydenta Miasta Sosnowca PPIS w Sosnowcu dokonał **5 uzgodnień** dotyczących **odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla:**

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru położonego w rejonie ulic Stanisława Mikołajczyka, gen. Władysława Andersa, Wojska Polskiego i Niweckiej w zakresie zmiany wysokości budynków i powierzchni biologicznie czynnej.
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru Stary Sosnowiec – Północ Etap I, w zakresie zmiany maksymalnej wysokości budynków i wskaźnika intensywności zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu z wyłączeniem powierzchni biologicznie czynnej.
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru położonego w rejonie ul. Gen. Mariusza Zaruskiego, w zakresie zmiany zapisu dotyczącego sposobu realizacji miejsc postojowych tj. likwidację zapisu nakazującego realizację 50% wymaganych miejsc postojowych w bryle budynku wraz ze zmniejszeniem wymaganej ilości miejsc dla potrzeb budowy żłobka a także umożliwienie w ramach wyznaczonego terenu realizacji siłowni na powietrzu lub zorganizowanego placu zabaw dla różnych grup społecznych.
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru północnej części Klimontowa w rejonie ulic: majora Henryka Hubala-Dobrzańskiego, marszałka Edwarda Rydza Śmigłego, 11-go Listopada, w zakresie zmiany wyznaczonego terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na tereny zieleni;

zmiany wyznaczonego terenu zabudowy usługowej na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta dla obszaru Zagórza w rejonie ulic: S1, Teofila Lenartowicza, Braci Mieroszewskich, Romana Dmowskiego oraz dla obszaru położonego w rejonie ulic Teofila Lenartowicza i Ignacego Paderewskiego, w zakresie zmniejszenia obszaru strefy ochrony zieleni i organizację parkingu na miejsca postojowe dla mieszkańców zgodnie z ich wnioskiem.

Ze względu na zakres i charakter wprowadzonych w planach zmian, przydatność zapisanych w sporządzanych dokumentach działań w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, takich jak wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska nie ulegnie zmianie. Zmieniane plany pozostaną zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca oraz prognozami oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca.

W 2024 roku na wniosek Prezydenta Miasta Sosnowca dokonano **5 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko** – dokumentów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla następujących obszarów:

- mpzpm dla obszaru ograniczonego ulicami: 1 – go Maja, Stanisława Mikołajczyka i Partyzantów;
- mpzpm dla południowej części Klimontowa;
- mpzpm dla obszaru ograniczonego DK 86, ulicami gen. Stefana Grota – Roweckiego, Orlą i ks. Włodzimierza Sedlaka;
- zmiany mpzpm dla obszaru „Pogoń Zachód”;
- zmiany mpzpm dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź.

PPIS w Sosnowcu uzgodnił zakresy informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla wyżej wymienionych obszarów, wskazując wymagania określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W przypadku realizacji inwestycji na terenach, dla których brak ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Urząd Miejski w Sosnowcu zwracał się o **uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu**.

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu dokonał **158 uzgodnień** dotyczących budowy/rozbudowy/zmiany sposobu użytkowania/ lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- budowy/rozbudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych i obiektów im towarzyszących;
- budowy osiedli mieszkaniowych (zabudowa szeregowa, bliźniacza);

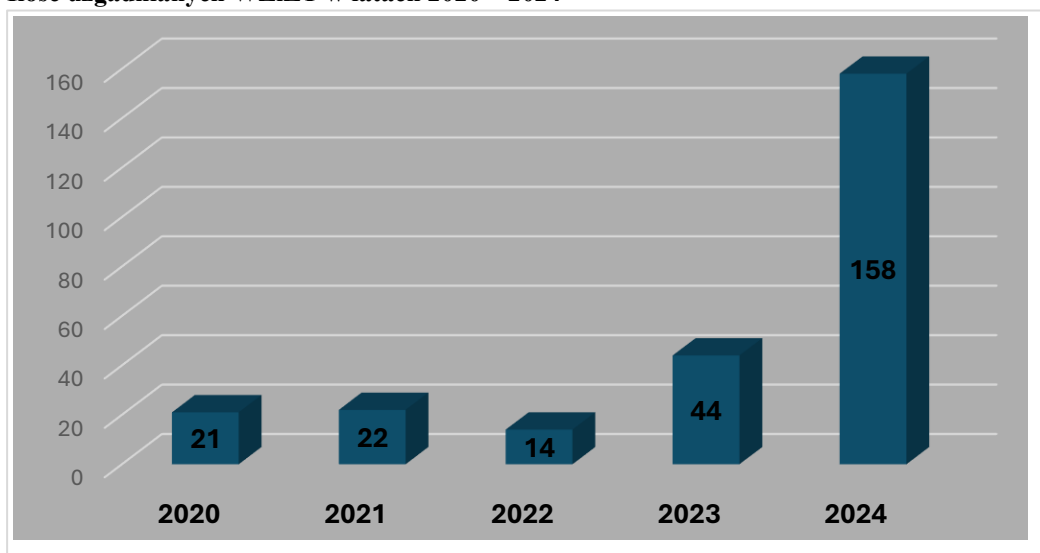
- budowy zespołu garaży, budowy budynków mieszkalnych z częściami handlowo – usługowymi (o szerokim zakresie usług);
- budowy pawilonów/budynków handlowo – usługowych;
- budowy/rozbudowy hal magazynowo – produkcyjnych;
- budowy budynków biurowych;
- a także powstania innych, takich jak: obiekty branży spożywczej, obiekty podmiotów leczniczych, żłobka, szkoły, budynku o funkcji biurowej i zamieszkania czasowego, sieci wodno – kanalizacyjnej, gazowej, drogi, torowiska, pomostów widokowych (przy kąpielisku Balaton), boisk wielofunkcyjnych z zapleczem sanitarno – szatniowym, rozbudowy i nadbudowy Centrum Pediatrii w zakresie lądowiska dla śmigłowców.

Planowane do realizacji inwestycje w większości nawiązują do istniejącego zagospodarowania terenu. Na tym etapie realizacji inwestycji najczęściej nie określano usług w obiektach handlowo – usługowych lub wskazywano w sposób ogólny (jako nieuciążliwe), a wśród sprecyzowanych pojawiały się obiekty usługowe o działalności wymienionej powyżej oraz takich jak: usługi fryzjerskie, kosmetyczne, pocztowe.

W jednym przypadku uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu zostało zajęte negatywne stanowisko – inwestycja dotyczyła budowy domu mieszkalnego jednorodzinne w bliskiej odległości od istniejącego cmentarza.

W 2024 roku nastąpił znaczny wzrost wpływających wniosków w zakresie uzgadniania warunków zabudowy, w stosunku do roku ubiegłego, jak i lat ubiegłych. Wzrost inwestycji dotyczył głównie budynków mieszkalnych jednorodzinnych z obiektami im towarzyszącymi.

Ilość uzgadnianych WZiZT w latach 2020 – 2024

Dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko PPIS w Sosnowcu dokonywał **uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.**

W 2024 roku **22** krotnie zajęto stanowisko w sprawie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia **ceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko**. W 5 przypadkach stwierdzono taką potrzebę, z uwagi na skalę przedsięwzięć, charakter planowanych

działalności, powstające uciążliwości związane z prowadzeniem działalności oraz usytuowanie (bliskość zabudowy mieszkaniowej) i określono zakresy raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Analizowane przedsięwzięcia dotyczyły:

- posadowienia linii do drukowania i klejenia opakowań z tektury falistej i papieru wewnątrz istniejącej hali produkcyjno – magazynowej na terenie zakładu BOXPOL Bochenek Sp. z o.o., przy ul. Kosynierów;
- rozbudowy drogi ekspresowej S1 odcinek Sosnowiec ul. Inwestycyjna – węzeł Jęzor;
- przebudowy terenu istniejącego zakładu prefabrykacji /budowa hali produkcyjno-magazynowej z zapleczem socjalnym oraz węzła do produkcji betonu wraz z urządzeniami do magazynowania surowców i infrastrukturą/, przy ul. Fabrycznej;
- budowy zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażami wielostanowiskowymi wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, przy ul. Dobrzańskiego;
- udroźnienia rzeki Przemsza poprzez budowę przepławki wraz z budową MEW w zakresie dotyczącym obszaru właściwości terytorialnej działania PPIS w Sosnowcu;
- przedsięwzięcia pn. „Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne” polegającego na zbieraniu odpadów w Sosnowcu, w rejonie ul. Wopistów;
- budowy hali serwisowej blacharsko – lakierniczej z częścią socjalno – biurową oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i techniczną, przy ul. Gottlieba Daimlera;
- rozbudowy drogi ekspresowej S1 odcinek Sosnowiec – Mysłowice;
- zbierania odpadów przez firmę: „TUREX”, przy ul. Kombajnistów 6;
- montażu zbiornika na AdBlue wraz z dystrybutorem na istniejącej stacji paliw Circle K, przy ul. Piłsudskiego;
- rozszerzenia działalności w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów przez formę Remondis Sp. z o.o. Oddział w Sosnowcu, przy ul. Baczyńskiego;
- montażu instalacji do wytwarzania produktów przez konfekcjonowanie chemicznych półproduktów lub produktów podstawowych z budową zbiorników naziemnych na surowce, przy ul. Schonów 3;
- rozbudowy magistrali „Południowa” z elektrociepłowni Łagisza;
- budowy zespołu budynków mieszkalnych z usługami i garażami podziemnymi, przy ul. Staszica;
- wymiany istniejącego urządzenia tj. komory lakierniczej w budynku usługowym – salon samochodowy Mercedes, przy ul. Gottlieba Daimlera;
- przebudowy torowiska tramwajowego i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Baczyńskiego od wiaduktu nad S-86 do pętli Milowice.

Wśród przedsięwzięć dominowały przedsięwzięcia polegające na powstawaniu punktów zbierania odpadów i ich przetwarzania oraz związane z gospodarką odpadami /3/, dotyczące budowy zespołu budynków mieszkaniowych/ osiedli mieszkaniowych /2/ oraz inwestycje drogowe – przebudowy, rozbudowy dróg i torowiska /3/.

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu **dokonał 10 uzgodnień środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć inwestycyjnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** dotyczących:

- budowy kwatery składowania odpadów budowlanych zawierających azbest dla składowiska, odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie MPGO Sp. z o.o. przy ul. Grenadierów /dwukrotne zajęcie stanowiska/;
- instalacji do wytwarzania/produkcji surowca budowlanego w wyniku przetwarzania odpadów remontowych i budowlanych na działkach przy ul. Stacyjnej;
- rozbudowy zakładu zbierania i przetwarzania surowców wtórnych Stena Recykling Sp. z o.o. Oddział w Sosnowcu, przy ul. Radocha /dwukrotne zajęcie stanowiska/;
- uruchomienia zakładu przetwarzania odpadów gumowych przy ul. Radocha, na wydzielonych częściach działek, realizowanego przez WMB RECYKLING Sp. z o.o.;
- rozbudowy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie MPGO Sp. z o.o. przy ul. Grenadierów, obręb Porąbka;
- budowy instalacji do produkcji drewna użytkowego w wyniku przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz drewnopochodnych, przy ul. Stacyjnej /dwukrotne zajęcie stanowiska/;
- budowy hali serwisowej blacharsko – lakierniczej z częścią socjalno – biurową wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i techniczną, przy ul. Gottlieba Daimlera.

Uzgadniane przedsięwzięcia w większości dotyczyły zakresu gospodarki odpadami – składowania i przetwarzania różnego rodzaju odpadów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu uzgadniając środowiskowe uwarunkowania na etapie realizacji, eksploatacji i ewentualnej likwidacji w/w przedsięwzięć zwracał przede wszystkim uwagę na ochronę środowiska gruntowo-wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed emisją hałasu i prawidłową gospodarkę odpadami w aspekcie ochrony i wpływu na zdrowie ludzi.

Zgodnie z informacjami z Urzędu Miejskiego w Sosnowcu sprawy, które wpłynęły do tut. Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w 2024 roku, na etapie ich opiniowania nie budziły protestów ani uwag mieszkańców i stron postępowania, jak również zainteresowania społeczeństwa czy organizacji ekologicznych.

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu wydał 17 opinii dotyczących uzgodnienia **dokumentacji projektowej** pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

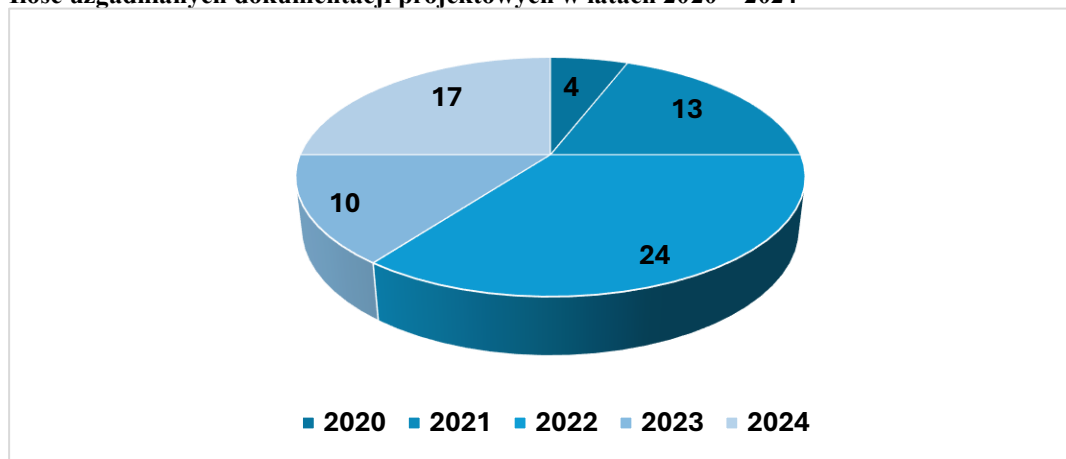
Opinie dotyczyły budowy/ rozbudowy/ adaptacji:

- obiektów usługowych o określonej funkcji: kosmetycznej, fryzjerskiej /4/;
- obiektów ochrony zdrowia – gabinety lekarskie i poradnia psychoterapeutyczna /3/, gabinety stomatologiczne /2/;
- obiektów branży gastronomicznej i spożywczej – sklep, hurtownia przypraw /4/;
- lokalu usługowego – kasyno;
- warsztatu samochodowego;

- hurtowni instalacyjnej;
- schroniska dla osób bezdomnych.

Wśród uzgodnień pozytywnej dokumentacji projektowej występowały uzgodnienia z warunkami.

Ilość uzgadnianych dokumentacji projektowych w latach 2020 – 2024

W 2024 roku PPIS w Sosnowcu wydał **81 opinii stwierdzających zgodność wykonania z dokumentacją projektową i dopuszczenie do użytkowania** obiektów nowowytbudowanych lub adaptowanych.

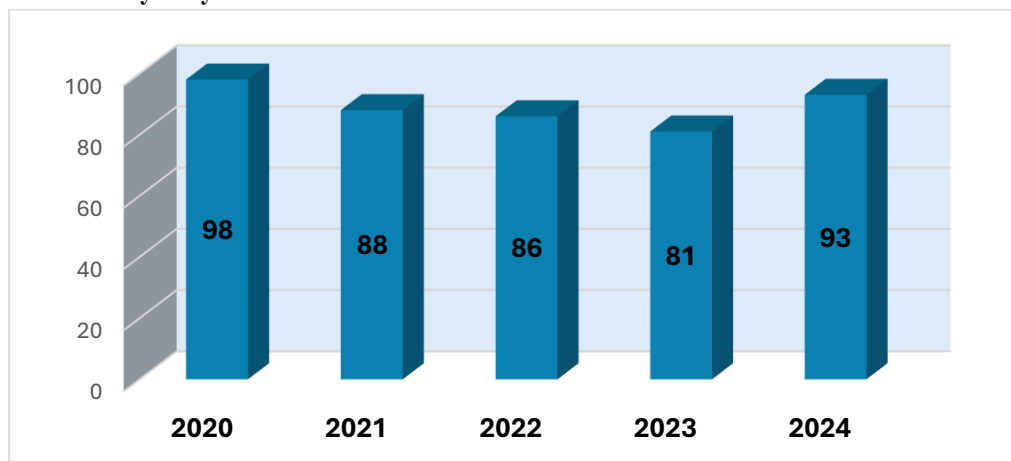
W ramach nadzoru nad warunkami higieniczno – zdrowotnymi obiektów **przeprowadzono 93 odbiory**. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowe obiekty zostały przekazane do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

Dokonywano odbiorów obiektów użyteczności publicznej, branży spożywczo–żywnościowej, placówek handlowo–usługowych i o innych funkcjach:

- hal dystrybucyjno – magazynowo – logistycznych /5/, budynków i lokali handlowo – usługowych /5/, pawilonów/sklepów ogólnospożywczych /2/, budynków z lokalami biurowo – usługowymi /4/, obiektów szkolnych /3/, zespołów szatniowo – sanitarnych przy obiektach szkolnych /2/, obiektów podmiotów leczniczych /2/, obiektów szpitalnych (rozbudowy/przebudowy) /2/, żłobka /1/, przedszkola /1/, ośrodka dla osób niepełnosprawnych /1/, zakładu przetwarzania odpadów (rozbudowy) /1/, hal warsztatowych /2/, budynku siedziby prokuratury /1/ - wydano opinie w trybie art. 56 Prawa budowlanego;
- obiektów typu spożywczego i żywieniowego (sklepy/pawilony branży spożywczej, lokale gastronomiczne i punkty małej gastronomii, bary/bufety, kawiarnie, zakład produkcji lodów, hurtownia przypraw) /33/, obiektów usługowych – zakładów fryzjerskich, kosmetycznych /7/, podmiotów leczniczych (gabinety lekarskie),

przychodni rehabilitacyjnych, poradni psychologicznej /5/, żłobka, przedszkola, schroniska dla bezdomnych, lokalu usługowego /kasyn/ - wydano opinie w trybie art. 3 ustawy o PIS.

Ilość dokonywanych odbiorów w latach 2020 – 2024

W 2024 roku zgłoszono do PPIS w Sosnowcu porównywalną ilość nowopowstających obiektów o podobnym profilu działalności – głównie typu spożywczego i żywieniowego, usług ze wskazaniem funkcji kosmetycznej i fryzjerskiej oraz zespołów hal dystrybucyjno – magazynowo – logistycznych.

W ostatnich latach zgłaszanych jest coraz więcej obiektów branży spożywczej, głównie sklepów sieciowych typu Żabka oraz lokali gastronomicznych. W dalszym ciągu miasto rozwija się w aspekcie oddawania do użytku hal składowo – magazynowych/ centrów dystrybucyjno – logistycznych z rozwiniętymi strefami socjalno – biurowymi, głównie w zakresie ich przebudowy i modernizacji w związku z pojawiającymi się najemcami hal. Nadal, choć już w mniejszej skali, widoczna jest potrzeba powstawania obiektów opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym. Zauważalna też jest potrzeba powstawania obiektów opieki medycznej w postaci gabinetów lekarskich, gabinetów stomatologicznych oraz rehabilitacyjnych, jak również modernizacji istniejących obiektów szpitalnych oraz potrzeba rozwoju i modernizowania obiektów sportowych w zakresie zespołów szatniowo – sanitarnych przy istniejącej infrastrukturze.

Stan przygotowania obiektów do odbioru i rozpoczęcia działalności na etapie wczesnej realizacji prac budowlanych i adaptacyjnych w roku 2024 mocno się poprawił. Najlepiej przygotowane były obiekty działalności leczniczej, handlowo – usługowej i obiekty o dużej skali jak centra dystrybucyjno – logistyczne. Zdarzające się przypadki braku prawidłowego przygotowania dotyczyły 11 obiektów i spowodowane były najczęściej zbyt wczesnym zgłoszeniem obiektu będącego jeszcze w fazie końcowej adaptacji i wykańczania powierzchni ścian i podłoga oraz brakiem realizacji wentylacji. Ponadto stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły niezrealizowania punktów wodnych zgodnie z dokumentacją projektową, niezapewnienia ciepłej wody w punktach wodnych, niepodłączenia punktów wodnych do instalacji głównie w obiektach branży spożywczej i żywieniowej. Po zgłoszeniu usunięcia nieprawidłowości, całkowitym zakończeniu realizacji inwestycji i przygotowaniu obiektu do odbioru dokonywano kolejnych oględzin celem dopuszczenia do ich użytkowania.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Edukacja zdrowotna, promocja zdrowego stylu, profilaktyka zachowań ryzykownych głównie wśród dzieci i młodzieży to działania będące najskuteczniejszą inwestycją społeczną budującą świadomość mieszkańców Sosnowca. Zasadnicze działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia polegają na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Wynikają one z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia WHO, bieżącej sytuacji epidemiologicznej, a także potrzeb zdrowotnych środowiska.

W 2024 roku priorytetowe zagadnienia dotyczyły:

- prawidłowego odżywiania oraz aktywności fizycznej,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- promocji szczepień ochronnych,
- profilaktyki chorób odkleszczowych,
- zapobiegania chorobom nowotworowym,
- profilaktyki uzależnienia od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- promocji zdrowia psychicznego,

Według powyższych założeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu koordynował i realizował programy, kampanie i akcje profilaktyczne adresowane do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów, kadry pedagogicznej, osób dorosłych, seniorów, grup zawodowych profesjonalnie zajmujących się prewencją i ochroną zdrowia. Podejmowane działania dążyły do poprawy stanu zdrowia mieszkańców Sosnowca.

PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWKACH PRZEDSZKOLNYCH

Klub Zdrowego Przedszkolaka:

Cel projektu:

- wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia.

Projekt realizowany w placówkach przedszkolnych. Edukacja dzieci ma na celu wzbogacenie wiedzy z dziedziny zdrowia, wykształcenie postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych nawyków higienicznych. Założenia tematyczne podzielono na 6 modułów:

- wirusoochrona
- szczepienia - profilaktyka chorób zakaźnych
- bezpieczne korzystanie ze słońca
- profilaktyka chorób od kleszczowych
- program edukacji antytytoniowej – "Czyste powietrze wokół nas"
- ekologiczny program dla przedszkoli – "Skąd się biorą produkty ekologiczne?"

W realizację projektu włączeni zostali także rodzice i opiekunowie dzieci, gdyż pedagogizacja rodziców jest ważnym elementem profilaktyki zdrowia.

**W realizację projektu zaangażowało się 60% przedszkoli.
Edukacją objęto 6768 osób z 36 przedszkoli.**

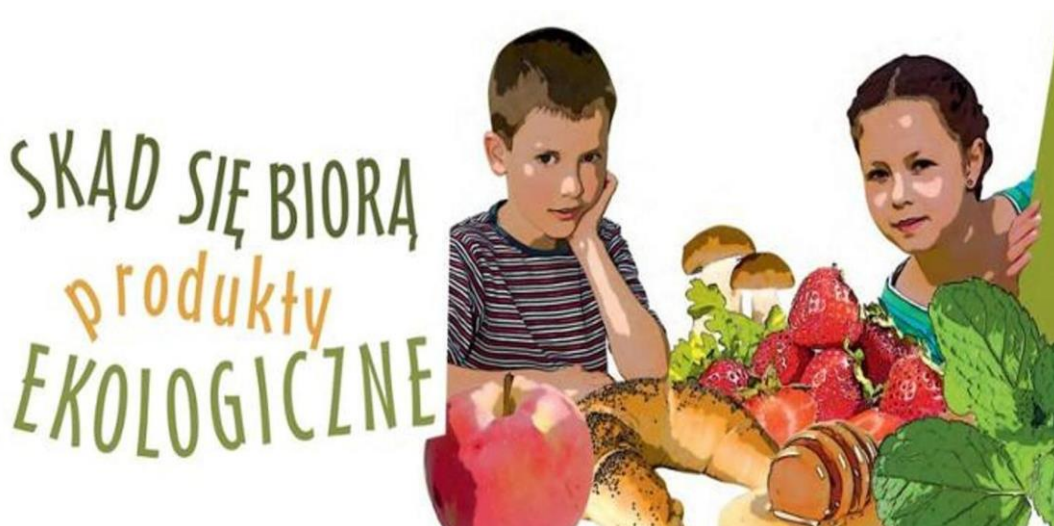
Skąd się biorą produkty ekologiczne:

Cel programu:

- zwiększenie świadomości i wiedzy najmłodszych na temat rolnictwa i rolnictwa ekologicznego.

Program opracowany w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Stanowi jeden z modułów tematycznych Projektu pod hasłem „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. Dedykowany dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Uczestnicy spotkań edukacyjnych zdobywali wiedzę na temat produktów ekologicznych, pod kątem wyboru produktów żywieniowych, które mają duży wpływ na ich zdrowie.

**W realizację projektu zaangażowało się 60% przedszkoli.
Edukacją objęto 6768 osób z 36 przedszkoli.**

Czyste powietrze wokół nas – Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej:

Cel programu:

- zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci związanych z ochroną własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

Przedszkolny Program skierowany do dzieci 5 i 6-letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Stanowi jeden z modułów tematycznych Projektu pod hasłem „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. Dodatkowym celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów. PPIS w Sosnowcu nawiązał współpracę z Ekodoradcą Wydziału Ekologii i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Sosnowcu. W ramach współpracy proponowano placówkom przedszkolnym dodatkowe, ciekawe zajęcia edukacyjne, promujące zdrowy, ekologiczny styl życia oraz atrakcyjne materiały informacyjne.

W realizację projektu zaangażowało się 60% przedszkoli.

Edukacją objęto 6768 osoby z 36 przedszkoli.

PROGRAMY REALIZOWANE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Trzymaj formę!:

Cel programu:

- edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Ogólnopolski Program Edukacyjny organizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców. Edukacją objęci są uczniowie klas 6 – 8 szkół podstawowych. Program służy promocji aktywności fizycznej, uczy

prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej za zdrowie. Zakres tematyczny obejmuje edukację w zakresie czytania etykiet produktów spożywczych, właściwego przechowywania żywności, a także nie marnowania jedzenia.

Odbiorcami programu są jednocześnie rodzice i opiekunowie uczestników programu, ponieważ to oni wywierają decydujący wpływ na wzorce zachowań swoich dzieci.

W realizację projektu zaangażowało się 70% szkół podstawowych.

Edukacją objęto 18626 osób z 30 szkół podstawowych.

Bieg po zdrowie:

Cel programu:

- zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów.

W roku szkolnym 2023/2024 – koordynowano VIII edycję ogólnopolskiego programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej. Najważniejsze elementy programu to nauka zachowań asertywnych i ich praktyczne zastosowanie oraz wiedza o szkodliwości palenia i informacje o składnikach dymu papierosowego.

W realizację projektu zaangażowało się 58% szkół podstawowych.

Odbiorcami programu byli uczniowie z 25 szkół – ogółem 1143 osoby

Smak życia, czyli debata o dopalaczach:

Cel programu:

- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży.

Program profilaktyki uniwersalnej dla szkół podstawowych. Odbiorcami są dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie szkół podstawowych w wieku 13 – 15 lat oraz ich rodzice i opiekunowie. Program dostarcza młodym ludziom informacji o kontekście używania dopalaczy i o samych „dopalaczach”, a jego treści zwracają uwagę na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.

W realizację projektu zaangażowało się 65% szkół podstawowych.

Edukacją objęto 1758 osób z 28 szkół.

Lekki tornister - profilaktyka wad postawy:

Cel akcji:

- podniesienie poziomu wiedzy dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, dbanie o właściwą postawę ciała oraz konsekwentne zmniejszanie przeciążenia noszonych przez dzieci tornistrów i plecaków.

Adresatami działań edukacyjnych byli uczniowie szkół podstawowych, nauczyciele, rodzice i opiekunowie uczniów, pacjenci i personel placówek leczniczych z terenu Sosnowca. W celu zwiększenia zasięgu akcji publikowano w mediach społecznościowych informacje i materiały dotyczące wad postawy.

W realizację projektu zaangażowało się 90% szkół podstawowych.

Działaniami edukacyjnymi objęto 15346 osób z 39 podmiotów.

Akcja #Wybierz zdrowie:

Cel akcji:

- propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych.

Grupą docelową tego działania są uczniowie klas I-IV szkół podstawowych. Aktywność fizyczna wiąże się także z korzyściami psychologicznymi u młodych ludzi i pomaga w rozwoju społecznym. W ramach tego przedsięwzięcia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nawiązując współpracę z sosnowieckim Klubem Karate i Akademią Zagłębia Sosnowiec promował aktywne formy spędzania czasu wolnego rekomendowane dla uczniów sosnowieckich szkół.

PROGRAMY REALIZOWANE W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH

ARS, czyli jak dbać o miłość?:

Cel programu:

- ograniczenie używania przez młodzież substancji psychoaktywnych /alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych/.

Ogólnopolski program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Zajęcia prowadzone w placówkach oświatowych skupiają tematykę wokół refleksji młodych ludzi nad wartościami życiowymi. Podstawowym założeniem programu jest otwarte i konsekwentne odwołanie się do najbardziej cenionych wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, rodzina i bezpieczeństwo. Temat zdrowia w programie jest wskazany jako element prawidłowego rozwoju kolejnego pokolenia.

W realizację projektu zaangażowało się 46% szkół ponadpodstawowych.

Program zrealizowało 2006 osób z 14 szkół ponadpodstawowych

ARS,
czyli jak
dbać
o miłość?

REALIZATOR PROGRAMU

PATRONAT HONOROWY
MINISTER
EDUKACJI
NARODOWEJ

Ministerstwo Zdrowia
Patronat Honorowy Ministra Zdrowia

Wybierz życie – Pierwszy krok:

Cel programu:

- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zakażeń wirusem HPV oraz motywowanie kobiet do wykonywania regularnych badań profilaktycznych.

Program edukacyjny dotyczący problematyki zakażeń wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy. Ważne jest stworzenie świadomości zagrożenia tą chorobą głównie wśród młodych ludzi nie myślących często o zdrowiu, ale jednocześnie mających największe możliwości uniknięcia jej w przyszłości dzięki zdobytej wiedzy na ten temat. Profilaktyka w postaci szczepienia i wykorzystanie dostępnych dzisiaj narzędzi w walce z tym nowotworem może w praktyce doprowadzić do jego wyeliminowania.

W realizację projektu zaangażowało się 83% szkół.

Odbiorcami programu byli uczniowie, rodzice oraz nauczyciele z 25 szkół – ogółem 1143 osoby.

Podstępne WZW:

Cel programu:

- przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HBV, HCV i HAV oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w zakresie tych zakażeń.

Program edukacyjny, którego organizatorem jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja Gwiazda Nadziei. Podnoszenie poziomu wiedzy pozwala na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia, a przez to zapobieganie ich dalszemu rozprzestrzenianiu się i stanowi jeden ze sposobów przeciwdziałania powstawaniu nowych przypadków zakażeń.

W realizację projektu zaangażowało się 83% szkół.

Odbiorcami programu byli uczniowie, rodzice oraz nauczyciele z 25 szkół – ogółem 1143 osoby.

Znamie! Znam je?:

Cel programu:

- budowanie wśród młodzieży świadomości profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachorowań i prozdrowotnych postaw.

Na terenie Sosnowca zrealizowano wojewódzki program edukacyjny „Znamie! Znam je?”, aby upowszechnić wiedzę o czerniaku, nowotworze złośliwym skóry. Odbiorcy programu poszerzyli wiedzę o chorobach nowotworowych, nauczyli się różnicować łagodne zmiany skórne i złośliwego czerniaka. Wzrosła świadomość działań profilaktycznych polegająca na umiarkowanym opalaniu na słońcu i w solariach oraz okresowego badania dermatologicznego.

W realizację projektu zaangażowało się 63% szkół.

Program zrealizowało 6627 osób z 19 szkół ponadpodstawowych

DZIAŁANIA INFORMACYJNO – EDUKACYJNE KIEROWANE DO OGÓŁU SPOŁECZNOŚCI

Kampania „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”:

Cel kampanii:

- ograniczenie liczby zachorowań na boreliozę

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu, podejmując działania związane z profilaktyką chorób odkleszczowych, realizował liczne formy informacyjno-edukacyjne skierowane do ogółu społeczności i wybranych grup odbiorców /spotkania z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami, opiekunami dzieci i seniorami/. Organizowano akcje, stoiska edukacyjne, ekspozycje materiałów oraz ich dystrybucję /przekazywano materiały edukacyjne w formie kolorowanek dla najmłodszych oraz plansz edukacyjnych, w które zostały wyposażone sosnowieckie placówki oświatowe/. Prowadzono pogadanki oraz rozmowy indywidualne z osobami zainteresowanymi. Propagowano podstawowe zasady ochrony przed kleszczami, edukowano w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, uświadamiano w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze oraz informowano o roli szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

Działaniami edukacyjnymi objęto 78120 odbiorców.

Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”:

Cel kampanii:

- zachęcenie Europejczyków do podejmowania świadomych wyborów dotyczących żywności, poznania i zrozumienia kluczowej roli, jaką dla bezpieczeństwa żywności odgrywają naukowcy i nauka.

Kampania informacyjna Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności - **#EUChooseSafeFood** zwiększająca zaufanie konsumentów do unijnego systemu bezpieczeństwa żywności. W 2024 roku realizowano kampanie medialne **EFSA** **“PlantHealt4Life”** i **#Safe2EatEu**. Kampanie w większości realizowane były na portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu i polegały na systematycznym zamieszczaniu materiałów opracowanych we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym.

Zasięg kampanii – 18667 osób.

Akcja „Bezpieczne grzybobranie”. Profilaktyka zatruc grzybami:

Cel akcji:

- profilaktyka zatruc grzybami

Tematyka bezpiecznego grzybobrania cieszy się wciąż dużym zainteresowaniem. Osoby, które zbierają grzyby na własny użytek, w celach rekreacyjnych są zainteresowane poszerzaniem wiedzy na temat gatunków grzybów jadalnych występujących w lasach. W trakcie działań edukacyjnych zwracano uwagę, że należy zbierać tylko te grzyby, co do których jesteśmy absolutnie pewni, że są jadalne.

W celu zwiększenia zasięgu wojewódzkiej akcji „Bezpieczne grzybobranie” przesłano materiały edukacyjne do naszych partnerów w celu promocji na ich stronach internetowych oraz mediach społecznościowych. Dodatkowo zachęcono placówki oświatowe i wychowawcze do przeprowadzenia zajęć z podopiecznymi.

Różnymi formami działań objęto 49 043 osoby w tym 34 487 osób to odbiorcy mediów społecznościowych.

Krajowy Programem Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV:

Cel programu:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV/AIDS poprzez m.in. podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV oraz promowanie odpowiedzialnych postaw i unikania ryzykownych zachowań seksualnych.

Priorytety strategii państwa w zakresie walki z HIV i AIDS zawarte są w Krajowym Programie Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowanym na lata 2022 – 2026. Głównym koordynatorem Programu jest Krajowe Centrum ds. AIDS, a odbiorcą działań edukacyjnych jest ogół społeczeństwa. Program kończy się obchodami Światowego Dnia AIDS, przypadającego na dzień 1 grudnia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2024 roku prowadził działania edukacyjno – informacyjne w różnych formach.

Działania zrealizowały 93 podmioty i trafiły do 18626 odbiorców.

2 grudnia 2024 roku na terenie Zespołu Szkół Elektronicznych i Informatycznych w Sosnowcu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu gościł młodzież sosnowieckich szkół wraz z ich opiekunami na spotkaniu edukacyjnym. Spotkanie poprowadzone zostało w konwencji dialogu pod hasłem: Dialog dla zdrowia - Bezpieczny fun czy ryzyko? Prelegenci przekazali uczestnikom spotkania merytoryczną wiedzę w zakresie problemu HIV i AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową w przystępny sposób. Ekspertiści problemu poruszyli temat zdrowia psychicznego i wpływu choroby na dobrostan człowieka. Wybrzmiały również bardzo ważne słowa kierowane do młodych ludzi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu, które dotyczyły zakresu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pracownicy PSSE w Sosnowcu służą pomocą i merytorycznymi radami w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych oraz profilaktyki uzależnień. Młodzieży obecnej na spotkaniu została stworzona możliwość zadawania anonimowo pytań w nurtujących kwestiach za pośrednictwem wygenerowanego kodu QR. Ta inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem. Odpowiedzi przygotowane przez prelegentów zostały odesłane do Dyrektorów placówek oświatowych.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV w roku 2024 na terenie Sosnowca zrealizowany został we współpracy ze Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Prezydentem Miasta Sosnowca, Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii, Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Sosnowieckim Szpitalem Miejskim, Klinicznym Szpitalem Psychiatrycznym w Rybniku oraz placówkami oświatowymi i leczniczymi miasta.

Na terenie Sosnowca przeprowadzono również wojewódzką akcję informacyjno-edukacyjną pn. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”. Celem było podniesienie poziomu wiedzy młodzieży sosnowieckich szkół ponadpodstawowych na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS, w tym dróg zakażenia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Placówki, które przystąpiły do realizacji działania otrzymały materiały informacyjno – edukacyjne.

Akcję zrealizowało 13 szkół, a edukacją objęto 2187 uczniów.

Działania profilaktyczne zakończył organizowany 5 grudnia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu konkurs wiedzy pod hasłem – „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”. Udział w nim wzięli uczniowie z klas IV Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego – Technikum nr 3 w Sosnowcu.

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”

Kampania #UnitedInProtection

PPIS w Sosnowcu przez cały 2024 rok prowadził działania informacyjno-edukacyjne w ramach kampanii „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” – Projekt Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły – zdrowa rodzina”. Celem było podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Sosnowca na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym. Grupę docelową stanowił ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci, osób starszych i podróżujących. Równocześnie działania informacyjno – edukacyjne kierowane były do pacjentów i personelu placówek medycznych, uczniów, rodziców, nauczycieli i społeczności lokalnej. W ramach realizacji kampanii prowadzono narady z partnerami połączone z dystrybucją materiałów, organizowano punkty informacyjno – edukacyjne oraz ekspozycje i wystawy materiałów kampanijnych.

W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień /21-27 kwietnia 2024 r./ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu podjął działania informacyjno-edukacyjne mające na celu podnoszenie świadomości w zakresie znaczenia szczepień w zapobieganiu szerzenia się chorób zakaźnych oraz ochronie zdrowia i życia ludzi. Polecono placówkom leczniczym podjęcie wzmożonych działań informacyjnych aby zwiększyć zaufanie do korzyści wynikających z profilaktyki chorób zakaźnych, głównie poprzez poddawanie się szczepieniom zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Działaniami promującymi szczepienia objęto również dzieci i młodzież w placówkach przedszkolnych i szkolnych, podejmując zróżnicowane formy działań informacyjno-edukacyjnych. Informacje obejmujące problematykę szczepień przekazywano również rodzicom i opiekunom dzieci. Obchodzony w 2024 roku Europejski Tydzień Szczepień miał szczególne znaczenie, ponieważ zbiegał się z 50 rocznicą Rozszerzonego Programu Szczepień. Była to okazja, aby podkreślić potrzebę wysokiego i równomiernego poziomu wyszczepienia w każdej społeczności w celu ograniczenia występowania chorób zakaźnych obecnie i w przyszłości.

24 kwietnia PPIS w Sosnowcu przeprowadził akcję informacyjno-edukacyjną na terenie Sosnowieckiego Szpitala Miejskiego. Odbiorcami działań byli pacjenci, personel oraz uczestnicy Szkoły Rodzenia. Zorganizowano stoisko z ekspozycją plakatów i ulotek tematycznych, prowadzono rozmowy indywidualne zachęcając do szczepień obowiązkowych i zalecanych.

30 kwietnia Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zainicjował Kampanię informacyjno-edukacyjną „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach” mającą na celu przekazanie rzetelnej wiedzy na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, która w przyszłości pomoże młodym osobom, rodzicom w racjonalnym podejmowaniu decyzji odnośnie szczepień. Kampania skierowana jest do rodziców, głównie matek, przebywających w oddziałach ginekologiczno-położniczych tuż po porodzie oraz przyszłych matek uczęszczających do szkół rodzenia. Materiałami kampanijnymi są broszury, gdzie można

udokumentować szczepienia od momentu narodzin do ukończenia 19 roku życia. PPIS w Sosnowcu podjął działania promujące kampanię „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”, prowadzono narady w placówkach lecznictwa zamkniętego i twartego, w trakcie których informowano o założeniach kampanii oraz przekazywano broszury. Działania edukacyjne przeprowadzono w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim na oddziale położniczo-ginekologicznym oraz wśród uczestników szkoły rodzenia.

W 2024 roku kontynuowano rozpoczętą w lutym 2023 roku kampanię Komisji Europejskiej na rzecz szczepień #UnitedInProtection pod hasłem „Zaszczep się: spraw, by szczepionki działały”, która ma na celu zwiększenie zaufania do szczepień poprzez podniesienie świadomości korzyści z nich płynących. Założeniem kampanii było rozpowszechnianie w mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu informacji dotyczących szczepień, poprzez systematyczne zamieszczanie postów i relacji, stosując hashtag #UnitedInProtection.

Różnymi formami działań promujących szczepienia objęto ogółem 166013.

Kampania informacyjna promująca szczepienia przeciw HPV:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wziął udział w **realizacji Kampanii promującej szczepienia przeciw HPV**, mającej na celu wzrost świadomości społecznej i profilaktykę. Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV ludzkiego wirusa brodawczaka. 8 października 2024 roku w trakcie konferencji zorganizowanej przez Sosnowiecką Radę Kobiet na terenie Wyższej Szkoły Humanitas PPIS w Sosnowcu spotkał się z uczennicami 7 i 8 klas sosnowieckich szkół podstawowych. Celem spotkania było wspieranie młodych kobiet w rozwoju osobistym, edukacji zdrowotnej i budowaniu świadomości na temat bezpieczeństwa. Uczennice wysłuchały wystąpienia

dotyczącego potrzeby i organizacji szczepień przeciwko HPV oraz otrzymały pakiety z materiałami informacyjno – promocyjnymi.

Działania w ramach kampanii zostały skierowane do 21864 osób.

Akcja „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia”:

Cel akcji:

- zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków.

Działania odbywające się pod hasłem „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia” mają charakter profilaktyki uniwersalnej, która polega na prowadzeniu działań zapobiegawczych, skierowanych do wszystkich osób objętych edukacją. Grupa odbiorcza akcji to ogół

społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców/opiekunów, studentów uczelni wyższych, a także organizatorów wypoczynku zimowego i letniego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizując założenia akcji podejmował szereg działań informacyjno-edukacyjnych, organizowano akcje profilaktyczne ze stoiskami edukacyjnymi, prowadzono szkolenia, narady i dystrybucję materiałów profilaktycznych.

Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 21942 osób.

Zła kondycja zdrowia psychicznego społeczeństwa, związana jest często z nadużywaniem środków psychoaktywnych. Z tego powodu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zainicjował działania w kierunku **utworzenia psychologicznego punktu konsultacyjnego** dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów z terenu miasta. Bezpłatny psychologiczny punkt konsultacyjny działa od października 2023 roku na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 w Sosnowcu. Specjaliści z Centrum Terapii „Zielony Przylądek” świadczą pomoc z zakresu psychologii, pedagogiki, pomagają w dochodzeniu do zdrowia i równowagi psychicznej.

Kolejnym działaniem, które wpisuje się w realizację planu akcji „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia” było porozumienie przedstawicieli placówek miejskich i podmiotów funkcjonujących w Sosnowcu, które zajmują się problemami uzależnień, profilaktyką oraz diagnozą psychologiczną. Zainicjowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu **koalicja** ma na celu zintensyfikowanie realizowanych na terenie miasta działań na rzecz profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych.

NASI KOALICJANCI:

Akcja „Bezpieczne ferie 2024” / „Bezpieczne wakacje 2024”:

Cel akcji:

- stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie miasta.

Działania informacyjno – edukacyjne kierowane były do uczestników letniego i zimowego wypoczynku, dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów, pracowników MOSiR, kadry pedagogicznej, kierowników i wychowawców klubów osiedlowych i miejskich, ogółu mieszkańców. Akcje poprzedzano pismem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu do dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z zaleceniem

przeprowadzenia działań edukacyjnych, skierowanych do uczniów w zakresie bezpiecznych zachowań w czasie odpoczynku zimowego i letniego. Przedmiotem działań edukacyjnych było bezpieczeństwo wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych. Motywowano do podejmowania do prawidłowego, racjonalnego odżywiania oraz systematycznej aktywności fizycznej, wskazywano na rolę higieny i szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych. W czasie wakacyjnego wypoczynku edukowano dodatkowo w zakresie bezpiecznego opalania oraz profilaktyki czerniaka, realizując **kampanię informacyjną pod hasłem „Łap słońce z głową”**.

Różnymi formami edukacji objęto ogółem 122519 osób.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach/ Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach:

Cel akcji:

- podniesienie poziomu świadomości pracowników medycznych i społeczności lokalnej w zakresie skutków zdrowotnych wynikających z niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Działania oświatowe prowadzono w zakładach lecznictwa zamkniętego i otwartego, placówkach przedszkolnych, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz wśród lokalnej społeczności. Placówkom leczniczym przekazano materiały edukacyjne w zakresie antybiotykooporności, które zostały rozpowszechnione wśród pracowników i pacjentów. Działania w głównej mierze opierały się na przekazywaniu informacji poprzez media społecznościowe PSSE w Sosnowcu oraz rozpowszechnianiu w mediach społecznościowych partnerów i instytucji współpracujących z PPIS w Sosnowcu.

Z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia bez Antybiotyków zorganizowano wystawy plakatów pt. „Superbakterie Oporniaki” – w Sali Widowiskowo-Koncertowej „Muza”, w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu, w Zespole Szkół Elektronicznych i Informatycznych oraz w siedzibie PSSE w Sosnowcu. Tematyka wystaw przybliżyła odbiorcom problem narastającego wciąż zagrożenia związanego ze zjawiskiem oporności drobnoustrojów na antybiotyki, niewłaściwego stosowania i nadużywania leków. **Ogółem akcję realizowało 16380 osób.**

Działania edukacyjne w mediach społecznościowych:

Media społecznościowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sosnowcu przez cały rok dostarczały istotnych i rzetelnych informacji w zakresie zdrowia publicznego. Dodatkowo w celu rozpowszechnienia materiałów edukacyjno – informacyjnych dedykowanych programom, akcjom i kampaniom, które na terenie miasta realizuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zostały opublikowane na stronie internetowej PSSE w Sosnowcu. Na bieżąco publikowano komunikaty i relacje z działań, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem i stanowiły ważne narzędzie edukacyjne i informacyjne.

W 2024 roku zamieszczono ogółem 744 komunikaty, relacje i posty.

Odnutowano 270270 odbiorców.

Działania edukacyjno-informacyjne:

Zgodnie z Planem Zasadniczym Zadań Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sosnowcu, w roku 2024 realizowano działania edukacyjno – informacyjne w obiektach, placówkach i u przedsiębiorców prowadzących działalność.

W zakresie Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego działania dotyczyły paneli tematycznych: Pomieszczenia higieniczno-sanitarne; Prawidłowe utrzymanie systemu wentylacji i klimatyzacji; Zapewnienie właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji; Zapewnienie właściwych wymagań dla instalacji wodociągowej. Działania realizowano w ramach prowadzonych kontroli obiektów w związku z ich odbiorami i dopuszczeniem do użytkowania /67 działań/ oraz na etapie uzgadnianych dokumentacji projektowych /12 działań/. Ponadto realizowano działania o charakterze profilaktycznym w zakresie bakterii *Legionella* w odniesieniu do wewnętrznego systemu wodociągowego i systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych. Przeprowadzono 6 działań edukacyjno – informacyjnych w związku z odbiorami obiektów i ich dopuszczeniem do użytku na terenie modernizowanych szpitali, zakładów rehabilitacyjnych i placówek zapewniających całodobową opiekę (dla osób niepełnosprawnych i dla osób bezdomnych).

W zakresie Higieny Komunalnej działania dotyczyły zapobiegania i zwalczania bakterii *Legionella sp.*; postępowania z odpadami medycznymi / niebezpiecznymi; postępowania z bielizną czystą i brudną; właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji, stanu higieniczno - sanitarnego i technicznego pomieszczeń / urządzeń obiektu; palenia wyrobów tytoniowych. Działania przeprowadzono podczas 352 kontroli (co stanowi 91,4% kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych obiektach).

W zakresie Higieny Pracy działania dotyczyły bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nadzoru nad chemikaliami /warunków pracy, oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym/. Działania edukacyjno-informacyjne przeprowadzono w 154 obiektach (co stanowi 84 % wszystkich obiektów poddanych kontroli).

W zakresie nadzoru nad placówkami oświatowo – wychowawczymi w trakcie 84 kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy /właściwy dobór tornistra, organizacja miejsca na pozostawienie w szkole podręczników, ergonomia stanowisk pracy, dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych/; profilaktyki wad wzroku /aspekt oświetlenia/; wszawicy; ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych; kwestii związanych z kontrolą instalacji wewnętrznych w budynku placówki w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody. Ponadto w szkole podstawowej przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące szczepień przeciw HPV.

W zakresie epidemiologii prowadzono działania edukacyjno – informacyjne dotyczące chorób zakaźnych i szczepień ochronnych.

Prowadzono akcje i kampanie promujące zdrowy styl życia, mające na celu zwiększenie świadomości konsumentów w dziedzinie bezpieczeństwa żywności oraz na rzecz poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w obszarze suplementów diety, żywności wzbogacanej i żywności dla określonych grup. Przedstawiono prezentację dla uczniów w Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Sosnowcu dotyczącą bezpieczeństwa żywności, chorób przenoszonych drogą pokarmową oraz suplementów diety.

INTERWENCJE MIESZKAŃCÓW MIASTA

W 2024 mieszkańcy złożyli do PPIS w Sosnowcu **211** wniosków z prośbą o interwencję, z czego wiele dotyczyło zagadnień z kilku zakresów jednocześnie. Sygnały zgłaszane przez społeczeństwo wskazują na konieczność podejmowania dodatkowych działań kontrolnych – wyjaśniających, a w sytuacjach tego wymagających również represyjnych w celu utrzymania właściwego stanu.

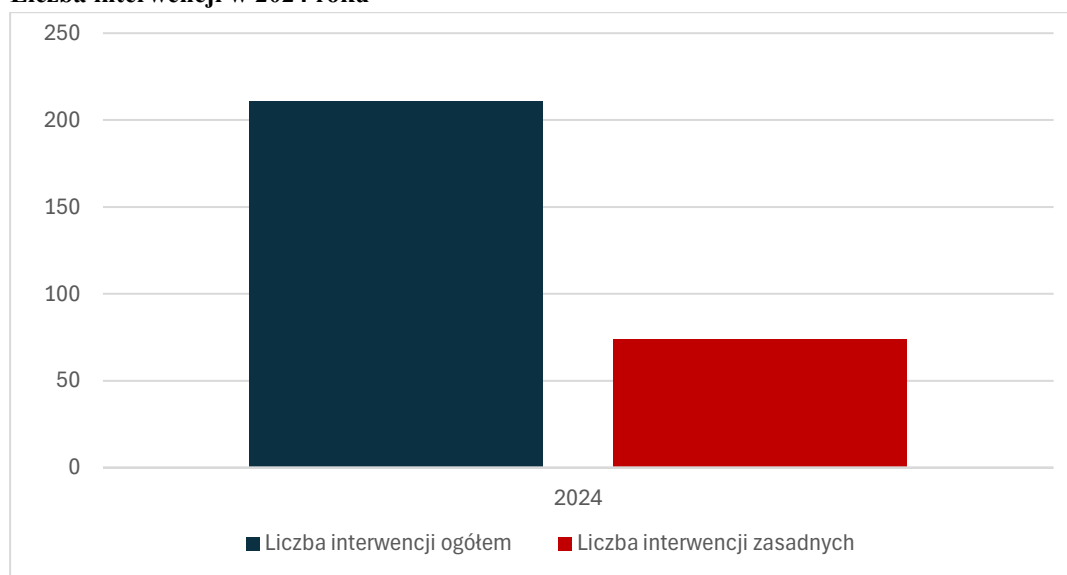
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu podejmował działania po otrzymaniu każdej informacji o zaniedbaniach sanitarnych, również wniesionej anonimowo. Czynności kontrolne przeprowadzano bez zbędnej zwłoki, w terminach określonych przez przepisy prawa.

Kontrole sanitarne w większości nie potwierdziły sygnalizowanych nieprawidłowości, 35% interwencji uznano za zasadne.

W przypadku potwierdzenia zaniedbań wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Interwencje, których załatwienie nie leżało w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazane zostały organom właściwym do ich załatwienia min. do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Policji i Straży Miejskiej.

Liczba interwencji w 2024 roku

W sprawach nieprawidłowości w **obiektach produkcji i obrotu żywnością**, mieszkańcy wnieśli 136 interwencji, z tego 48 było zasadnych (35%).

Najczęstsze powody zgłaszania skarg konsumenckich to:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny w obiekcie i jego otoczeniu,
- niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych, w tym wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności,

- niewłaściwa higiena sprzedaży, produkcji,
- nieprawidłowa higiena personelu,
- niewłaściwe warunki przechowywania/sprzedaży artykułów spożywczych,
- obecność szkodników w zakładzie lub otoczeniu,
- niewłaściwa gospodarka odpadami,
- niewłaściwe żywienie dzieci w placówce przedszkolnej i szkolnej,
- brak zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- uciążliwy zapach/ dym, opary tłuszczowe wokół zakładów żywienia zbiorowego zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych,
- niewłaściwej jakości żywności po pożarze w zakładach obrotu,
- wprowadzania do obrotu produktów z Ukrainy zawierających substancje niedozwolone, zanieczyszczonych i niewłaściwie oznakowanych,
- przeładunku oleju z Ukrainy na terminalu przeładunkowym,
- stosowania niewłaściwych treści podczas oferty sprzedaży internetowej suplementu diety, sugerujących właściwości lecznicze produktu

W związku ze złożonymi interwencjami przeprowadzono kontrole sanitarne, a w przypadku potwierdzenia uchybień wszczynano postępowanie administracyjne. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych nałożono 43 grzywny w drodze mandatu karnego.

W wyniku podjętych działań PPIS w Sosnowcu wydał 6 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień.

Wystosowano do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 8 wniosków o wymierzenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu, prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą oraz za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych oznakowanych nieprawidłowo.

W przypadku 15 rozpatrywanych interwencji pobrano próby do badań laboratoryjnych.

W 1 przypadku próbę zakwestionowano: próbki posiłków i wymazy sanitarne z rąk pracowników przygotowujących posiłki, a także wymazy ze sprzętu, badania mikrobiologiczne wykazały nieprawidłowości świadczące o niewłaściwej higienie produkcji.

Wpłynęło 6 interwencji z zastrzeżeniami odnośnie stanu sanitarno – higienicznego lub realizacji procedur obowiązujących **w obiektach leczniczych**, z czego 2 uznano za zasadne (33%).

Zgłoszenia dotyczyły złego stanu sanitarnego placówki medycznej /2/, braku przestrzegania procedur przeciwepidemicznych w szpitalu, obecności gryzoni na terenie szpitala, potencjalnego źródła zakażenia wszawicą w parku linowym, uciążliwości związanej z lokatorem.

Interwencje zasadne dotyczyły złego stanu sanitarnego placówki medycznej oraz braku przestrzegania procedur przeciwepidemicznych w szpitalu.

W 1 przypadku wydano decyzję administracyjną zobowiązującą szpital do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nałożonych na stronę obowiązków.

W 1 przypadku nałożono mandat karny i wydano zalecenia doraźne w związku z brakiem wdrożonej i stosowanej obowiązującej procedury mycia i dezynfekcji rąk personelu pielęgniarskiego (w tym przygotowanie przez personel rąk do pracy).

W zakresie niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego **obiektów użyteczności publicznej** mieszkańcy wnieśli 64 interwencje, z czego 17 uznano za uzasadnione (26,5%).

Zgłaszane interwencje dotyczyły:

- uciążliwości powodowanych przez hałas /1/,
- uciążliwości wynikających z niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych /18/,
- niewłaściwego stanu sanitarnego innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi /12/,
- uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi /6/,
- innych nieprawidłowości /27/ takich jak: zaszczurzenia nieruchomości, awarii sieci kanalizacyjnej w budynku mieszkalnym, nielegalnego podłączenia studzienki sanitarnej do kanalizacji deszczowej, składowania odchodów końskich na terenie szkoły podstawowej, wykonywania zabiegów kosmetycznych przez osoby nieuprawnione, nieprawidłowości w budynkach związanych z zaleganiem zwłok po zgonach, zły jakości wody w kranach u konsumentów, zanieczyszczeń stałych w wodzie niecki basenowej na pływalni, zalegania odpadów na terenie nieruchomości.

W wyniku podejmowanych działań nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 1300 zł z za niespełnianie obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku. Kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie nieprawidłowości w zakresie wniesionych interwencji.

W 2024 roku wpłynęły **2 zgłoszenia interwencyjne dotyczące złej jakości wody** przeznaczonej do spożycia. Potwierdzono zasadność 1 interwencji dotyczącej przekroczenia mętności.

W 2024 roku do PPIS w Sosnowcu wpłynęło **7 interwencji**, w sprawie naruszeń sanitarnych **w placówkach oświatowo-wychowawczych**, spośród których 3 uznano za zasadne (43%).

Przedmiotem zgłoszeń było wystąpienie przypadku glistnicy u dziecka w przedszkolu, zły stan sanitarny łazienek w Zespole Szkół Elektronicznych i Informatycznych, nieodpowiednie warunki sanitarne oraz niewłaściwa opieka nad dziećmi w Niepublicznym Żłobku „Wyspa Marzeń”, niewłaściwe warunki podczas półkolonii w Szkole Językowej TIGER, prowadzenie działalności przez niezgłoszony i nieodebrany żłobek Akademia Wyobraźni, brak organizacji leżakowania w przedszkolu, brak artykułów higienicznych w pomieszczeniach sanitarnych oraz brak możliwości zamykania kabin ustępowych w SP nr 1.

Potwierdzono zasadność spraw dotyczących złego stanu sanitarnego, braku artykułów higienicznych i możliwości zamykania kabin w pomieszczeniach sanitarnych w szkołach oraz prowadzenia działalności przez żłobek bez zgłoszenia. Wydano zalecenia doraźne dotyczące

usunięcia nieprawidłowości oraz 1 decyzję administracyjną. W wyniku działań podjętych przez PPIS w Sosnowcu żłobek dokonał zgłoszenia placówki.

W 2024 roku wpłynęło 14 interwencji dotyczących **warunków zdrowotnych środowiska pracy**, z czego 9 zgłoszeń wyłącznie w zakresie tematyki warunków środowiska pracy, 4 w zakresie warunków pracy i bezpieczeństwa żywności oraz 1 w zakresie stosowania produktów kosmetycznych w zakładzie kosmetycznym.

Zgłoszenia dotyczyły w 7 przypadkach nieprzestrzegania warunków higieniczno-sanitarnych /3 zasadne/, w 3 przypadkach niezapewnienia odzieży ochronnej pracownikom, w 1 przypadku uciążliwości wynikającej z lakierowania części karoseryjnych, w 1 przypadku zagrożenia biologicznego związanego z akcją zbiórki używanej odzieży, w 1 przypadku wykonywania usług w zakresie wybielania zębów niewłaściwym produktem kosmetycznym i sprzedaży osobie niebędącej lekarzem stomatologiem produktu do wybielania zębów /zasadna/ oraz w 1 przypadku uciążliwości w postaci hałasu.

W 4 przypadkach potwierdzono zasadność zgłoszeń (28%).

Wydano zalecenia doraźne z krótkim terminem realizacji dotyczące uzupełnienia ubytków i odmalowania ściany, likwidacji wiszącego kabla, zapewnienia bieżącej ciepłej wody oraz skierowania pracownika na badania lekarskie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu, na podstawie niniejszej oceny stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców miasta w 2024 r. było zachowane.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sosnowcu, w imieniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu, podejmowali czynności kontrolne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego oraz zwiększenie świadomości i odpowiedzialności mieszkańców Sosnowca w zakresie zdrowia publicznego. Podejmowane działania były skuteczniejsze dzięki ciągłej i owocnej współpracy z organami i służbami miejskimi.

